

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
Pro základní vzdělávání
Zpracovaný podle RVP pro obor vzdělání základní škola
speciální

Speciální mateřská škola a základní škola Polička
Jiráskova 825
572 01 Polička

Obsah:

Identifikační údaje	4
1. Charakteristika školy	5
1.1 Poslání a činnost školy	5
1.2 Velikost školy, umístění	5-6
1.3 Vybavení školy	5
1.4 Charakteristika pedagogického sboru	6
1.5 Charakteristika žáků	6
1.6 Dlouhodobé projekty	6-7
1.7 Tradice a akce školy	7
1.8 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7-8
1.9 Zapojení nově příchozích žáků	8
1.10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8-11
2. Charakteristika oboru vzdělání –základní škola speciální	12
2.1 Základní škola speciální	12
2.2 Povinnost školní docházky	13
2.3 Organizace vzdělávání v základní škole speciální	13
2.4 Hodnocení výsledků vzdělávání	13
2.5 Ukončování základního vzdělávání	13
3. I. Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením	14
3.1 Profil žáka se středně těžkým mentálním postižením	14
3.2 Cíle vzdělávání u žáků se středně těžkým mentálním postižením	14-15
3.3 Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie	15-24
3.4 Začlenění průřezových témat	25-29
3.5 Učební plán pro 1. stupeň ZŠS	30-31
3.6 Učební plán pro 2. stupeň ZŠS	32-33
Učební osnovy Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením	34
Čtení	35-52
Psaní	53-71
Řečová výchova	72-82
Matematika	83-117
Informatika	118-128
Věcné učení	129- 150
Vlastivěda	151-168
Přírodověda	169-189
Estetická výchova	190-212
Pracovní výchova	213-233
Tělesná výchova	234-251
Výchova ke zdraví	252-256

4. II. Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami	257
4.1 Pojetí vzdělávání	257
4.2 Cíle vzdělávání	257
4.3 Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie	258-261
4.4 Učební plán pro základní vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem v ZŠS	262-263
<i>Učební osnovy Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami</i>	264
Rozumová výchova	265-272
Řečová výchova	273-277
Smyslová výchova	278-287
Hudební výchova	288-291
Výtvarná výchova	292-295
Pohybová výchova	296-299
Zdravotní tělesná výchova	300-302
Pracovní výchova	303-310
5. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků základní školy speciální	311-321
6. Autoevaluace školy.....	322-323
7. Příloha č. 1 Přípravný stupeň.....	324-343
8. Příloha č. 2 Změny.....	344-348
9. Příloha č. 3 Formativní hodnocení.....	349

Identifikační údaje

Název školy: Speciální mateřská škola a základní škola Polička

Adresa školy: Speciální mateřská škola a základní škola Polička
Jiráskova 825
572 01 Polička

Jméno ředitelky: Mgr. Dita Bomberová

IČO: 70838267

IZO: 600024482

Kontakt: tel. 461 725 707

email: szspolicka@szspolicka.cz

www.szspolicka.cz

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Ivana Vondrová

Součásti školy: Základní škola praktická zřízená dle §16 odst.9 školského zákona

Základní škola speciální

Mateřská škola zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona

Školní družina

Speciálně pedagogické centrum

Školní jídelna - výdejna

Zřizovatel školy: Pardubický kraj

Komenského náměstí 125

532 11 Pardubice

Kontakt na zřizovatele: tel: 466 026 202

email: www.pardubickykraj.cz

Datum schválení: 30.8.2011

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2011

Razítko školy, podpis ředitelky školy: Mgr. Dita Bomberová

1. Charakteristika školy

1.1 Poslání a činnost školy

Základní škola speciální poskytuje výchovu a vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, to je žákům s mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a autismem. Oborem vzdělání základní školy speciální se dosahuje stupně základy vzdělání. Při vzdělávání těchto žáků jsou uplatňovány speciálně pedagogické postupy, alternativní formy výuky, individuální přístup a formy skupinového vyučování. Učivo je zaměřeno na osvojení základních dovedností v jednotlivých vzdělávacích oblastech a vychází především z prakticky zaměřených činností a pracovních dovedností. Obsahy jednotlivých činností vedou k rozvoji rozumových a komunikačních schopností a osvojování přiměřených poznatků žáků s daným postižením. Při vzdělávání se zaměřujeme také na osvojování sebeobsluhy, základních hygienických návyků a dovedností používat předměty denní potřeby v kontextu sociálních dovedností. Snahou je dosažení optimálního rozvoje osobnosti žáků a kvality jejich života s přihlédnutím a respektováním individuálních zvláštností žáků.

1.2 Velikost školy, umístění

Zřizovatelem Speciální mateřské školy a základní školy Polička je Pardubický kraj. Aktuální zřizovací listina má účinnost od 1.1. 2014.

Naše škola sdružuje základní školu podle § 16 odst. 9 a základní školu speciální. Součástí školy je školní družina (dále jen ŠD) a školní jídelna – výdejna. Kapacita školy je 80 žáků.

Škola je umístěna v okrajové části města Poličky a je bezbariérová. V bezprostřední blízkosti školy jsou parkovací místa. Pěší cesta z autobusového a vlakového nádraží trvá cca 20 minut. V okolí školy je zahrádkářská kolonie, lesopark, stadion nebo koupaliště. Součástí školy je zahrada.

1.3 Vybavení školy

Budova Jiráskova 825, Polička

Kmenové třídy jsou světlé. Na vzhledu tříd a chodeb se ve velké míře podílejí učitelé a žáci. Třídy jsou vybaveny novým nábytkem, některé třídy mají interaktivní tabuli. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Pro výuku pracovního vyučování (dále jen Pv) slouží plně funkční cvičná kuchyňka, pracovny s náradím pro Pv chlapců. K výuce tělesné výchovy (dále jen Tv) a pohybovým aktivitám slouží tělocvična, která je vybavena základním náradím. Pro Tv jsou využívány i prostory zimního stadionu a asfaltového hřiště v blízkosti školy. Chybí sprchy a prostor pro převlékání. K dispozici je pouze jedna sprcha ve společné místnosti s toaletou. Výuka na počítačích (dále jen PC) probíhá v samostatné třídě, která je vybavena počítači pro žáky a učitele. Pro výukové předměty je někdy využívána ŠD, kde je televize, video a počítač. Pomůcky jsou uloženy v jednom společném kabinetě, kde je umístěna kopírka a další pomůcky jsou také ve sborovně. Ke společným akcím školy je

využívána tělocvična školy. Učitelé nemají vlastní kabinety, scházejí se ve sborovně. Všichni pedagogičtí pracovníci mají volný přístup ke kopírce a PC.

Zahrada školy je využívána k relaxaci a k výuce Pv. Na zahradě se nachází ovocné stromy, keře, bylinky a dřevěný přístavek pro zahradnické náčiní. Nově jsou umístěny hrací prvky.

Žáci a pedagogové se stravují ve školní jídelně na ulici Rumunská. Jídelna je cca 5 minut pěší chůze od této budovy.

Školní družina má k dispozici dvě místnosti. Využívá také tělocvičnu a zahradu školy.

Speciální mateřská škola zahájila provoz 1.9. 2018. Kapacita školy je 10 dětí. Provoz je od 6:45 do 15:30. Poskytuje kvalitní vzdělávání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Stravování zajišťuje dovoz jídla z MŠ Čtyřlístek E. Beneše 627 v Poličce. Má k dispozici jednu velkou třídu s výstupem na terasu a také bývalou dívčí dílnu, kterou využívá pro individuální práci, hygienické úkony, relaxaci a uskladnění pomůcek. SMS má pro děti vlastní WC.

1.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je smíšený s většinou převahou žen. V jeho čele je ředitelka, zástupkyně ředitelky a dále jej tvoří pedagogové a asistenti pedagoga. V odůvodněných případech jsou k dispozici osobní asistenti. Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů a metodik environmentální výchovy.

Pedagogičtí pracovníci jsou kvalifikováni nebo si kvalifikaci doplňují studiem na vysoké škole. Další vzdělávání a zvyšování kvalifikace pracovníků se provádí formou seminářů, kurzů a kombinovaného studia. Každoročně jsou pedagogové a ostatní zaměstnanci poučeni o BOZP a PO, někteří pracovníci mají kurz 1. pomoci, kurz zdravotní tělesné výchovy a kurz počítačové gramotnosti.

1.5 Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují jednak žáci místní, ale také žáci z okolních obcí, které do školy dopravují rodiče nebo dojíždějí autobusem samostatně či za doprovodu osobních asistentů. Žáci podle typu postižení se vzdělávají buď podle školního vzdělávacího programu nebo podle individuálních vzdělávacích plánů vycházejících ze ŠVP.

1.6 Dlouhodobé projekty

Každoročně pořádáme a organizujeme:

Benefiční koncert

Pěveckou soutěž pro žáky z jiných škol

Školní kolo recitační soutěže

Třídění odpadů v rámci školy - Recyklohraní

Projekty, akce, besedy, exkurze (environmentální výchova, prevence sociálně patologických jevů....)

Výlety

Setkávání v Penzionu pro seniory (stolní hry, vystoupení)

Vědomostní a sportovní soutěže

Canisterapii, hipoterapii

1.7 Tradice a akce školy

Mikulášská nadílka

Vánoční besídka

Karneval

Den Země, Den stromů, Den vody

Sportovní přebory ve stolním tenise, kopané, vybíjené, lehké atletice a florbale

Účast na výtvarných soutěžích

Den otevřených dveří s ukázkou prací našich žáků

Sběr papíru

Den dětí

Školní výlety

Návštěvy dětského dopravního hřiště

Návštěvy divadelních a filmových představení

Návštěvy v CBM

Návštěvy v Městské knihovně v Poličce

Pravidelně se účastníme těchto akcí:

Krajská přehlídka malých divadelních forem Kukátko – Moravská Třebová

Recitační soutěž – Moravská Třebová

Sportovní soutěže dle aktuální nabídky

Den s gymnáziem v Litomyšli

1.8 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráci s rodiči věnujeme maximální pozornost. Snažíme se vyjít vstříc jak rodičům žáků, tak jejich zákonným zástupcům. Rodiče a zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělání a chování žáků individuálně od jednotlivých učitelů, na schůzkách s ředitelkou školy nebo prostřednictvím žákovských knížek. Rodiče jsou zváni na akce školy.

Dále mohou spolupracovat s výchovným poradcem školy, speciálním pedagogem, psychologem, logopedem, sociálním pracovníkem Speciálně pedagogického centra Polička. Rodiče mohou se školou komunikovat i prostřednictvím školské rady.

Při škole pracuje místní organizace Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice o.s. Hlavním cílem organizace je podílet se na akcích školy, výletech nebo nákupu speciálních pomůcek pro naše žáky.

Škola úzce spolupracuje s městem Polička, v jehož komisích má škola své zástupce (školská komise, komise péče o dítě). Dobrá spolupráce je s místní knihovnou v Poličce, Policií ČR i Městskou policií, Odborem sociální péče, Úřadem práce, speciálně pedagogickými centry, pedagogicko psychologickou poradnou, s pediatry a odbornými lékaři, Domovem na zámku, Dětským domovem v Poličce, Plaveckou školou, Střediskem volného času Mozaika, ekocentrem Skřítek Polička, Denním stacionářem, obchodem Fimfárům, městským muzeem, Penzionem pro seniory, měsíčníkem Jitřenkou. Účastníme se řady kulturních a sportovních akcí v rámci spolupráce se školami stejného typu. Ve škole pracuje školská rada, která se schází dvakrát do roka.

O činnosti školy se každý může informovat na webových stránkách školy (www.zsspolička.cz).

Spolupracujeme s těmito sponzory:

Pardubický kraj
Město Polička
A-P software – Petr Klein
Tiskárny Polička
Reklama Polička
PODA a. s., Polička
MAJT s.r.o. – ENTER Polička
Tomanová lékárny s.r.o. Polička

1.9 Zapojení nově příchozích žáků

O zařazení žáka do ZŠS rozhoduje ředitel školy na základě písemného doporučení odborného lékaře a školského poradenského zařízení, na žádost zákonného zástupce žáka.

Před příchodem žáka do školy se učitel seznámí s jeho průvodní dokumentací a dle možností naváže spolupráci se zákonnými zástupci.

Informuje žáky v příslušné třídě o novém spolužákovi, upozorní je na případnou pomoc s ohledem na žákovo postižení. Škola také zajistí potřebné školní, rehabilitační pomůcky a vhodné pracovní podmínky.

1.10 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Do naší ZŠS jsou vřazováni žáci s mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem.

Vzdělávání žáků s mentálním postižením

Škola zajišťuje výchovu a vzdělávání žáků s lehkým, středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením.

Zajišťujeme:

- Služby psychologa SPC (pedagogicko – psychologická diagnostika, poradenství pro rodiče žáka)
- Kvalifikovanou speciální pedagogickou péči (individuální přístup, respektování pomalého pracovního tempa)
- Speciální metody práce (globální čtení, hůlková písanka...)
- Vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- Individuální logopedickou péči
- Zdravotní tělesnou výchovu
- V případě nutnosti pedagogického asistenta
- Domácí výuku v případě, že žák nemůže ze závažného důvodu plnit školní docházku ve škole
- Speciální kompenzační a reedukační pomůcky
- Strukturovanou výuku pro žáky s poruchou autistického spektra
- Canisterapii, hipoterapii a edukační muzikoterapii

Vzdělávání žáků s poruchou mobility

Škola zajišťuje bezbariérový přístup do třídy, na toaletu.

Ve výchovně – vzdělávacím procesu dítěte s poruchou hybnosti především respektujeme změny v jeho pohybové aktivitě. Zvláštní pozornost věnujeme pohybovému režimu, tzn. omezujeme činnosti, které by mohly zhoršit zdravotní stav a zavádíme takové činnosti, které vedou ke zlepšení hybnosti. Vždy vycházíme z postižení a potřeb žáků, a tak ji zajišťujeme maximální pohodlí ve třídě. Dále zajišťujeme:

- Nižší počet žáků ve třídě s důsledným individuálním přístupem, vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- Ve spolupráci s rodiči se snažíme vybavit třídy speciálně upravenými lavicemi a židlemi
- Umožňujeme schůzku rodičů s výrobcem rehabilitačních pomůcek
- Používáme speciální pomůcky a zařízení
- Snažíme se o nácvik pohybových a dorozumívacích dovedností (alternativní komunikace)
- Vedeme děti k práci na PC s dotykovou obrazovkou, senzorovými klávesnicemi

Vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností

U našich žáků se často setkáváme s opožděným, narušeným či omezeným vývojem řeči, malou slovní zásobou, agramatickou stavbou vět, často se objevují poruchy formální stránky řeči. Proto v rámci jejich vzdělávání klademe důraz na předmět řečová výchova. Naše škola využívá spolupráce s logopedkou SPC Polička a klinických logopedů, které někteří žáci pravidelně navštěvují. Využíváme alternativní a augmentativní způsoby komunikace (VOKS, piktogramy, globální čtení, sociální čtení).

Vzdělávání žáků se zrakovým a sluchovým postižením

Výchova a vzdělávání těchto žáků je zajištěno v rámci spolupráce se Speciálně pedagogickým centrem v Moravské Třebové.

Vzdělávání žáků s kombinací postižení

Jedná se o žáky postižené současně dvěma či více kauzálně na sobě nezávislými druhy postiženími.

Pro potřeby resortu školství rozdělujeme žáky se souběžným postižením více vadami do tří skupin:

1. společným znakem je mentální retardace
2. kombinace vad tělesných, smyslových a vad řeči
3. žáci s diagnózou autismus a s autistickými rysy

U těchto žáků je využíváno různých metod, postupů a principů jako u žáků s jednotlivými typy postižení.

Dále zajišťujeme:

- Vyučování, které obsahuje všechny pedagogické situace a speciální individuální podpurná opatření
- Vyučování probíhající zpravidla ve skupině, a to v situacích jako je pozdrav, rozloučení, snídaně nebo při hře, volní či záměrně řízené
- Vyučování může probíhat také jako individuální výuka
- Je zajištěno odpovídající personální obsazení a přiměřené vybavení tříd
- Režim dne vykazuje pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry, které odpovídají možnostem zátěže žáka

Celkově dodržujeme speciálně pedagogická opatření, která vyplývají z typu vady. Zajišťujeme nižší počet žáků ve třídě s důsledným individuálním přístupem – tam, kde je potřeba umožníme přítomnost osobních asistentů. Po dohodě s rodiči a s SPC vypracováváme individuální vzdělávací plány. Uplatňujeme speciálně pedagogické metody práce a alternativní hodnocení dle klasifikačního řádu. Využíváme speciálně pedagogické reedukační a kompenzační pomůcky vzhledem k typu postižení.

Individuální vzdělávací plán je uplatňován v jednotlivých předmětech, jejichž součástí jsou vyučovací jednotky a postupy zaměřené na reedukační a speciálně pedagogickou rehabilitaci pod vedením rehabilitační sestry dle individuálních zvláštností a potřeb žáka.

Edukace žáků s autismem a autistickými rysy

Zjišťujeme úroveň schopností (psycholog, pedagog,...)

Při vzdělávacím procesu používáme TEACCH program vycházejícím ze třech principů (individualizace, strukturalizace, vizualizace)

Volíme vhodný typ systému komunikace (vizualizace-předmětová komunikace, fotografie, piktogramy, kombinace s psanou formou, tiskací, hůlkové písmo)

Zajistíme vhodné pracovní místo, fyzická struktura prostředí, vhodné rozmístění lavic

Zpracováváme individuální vzdělávací plán.

Výchova a vzdělávání žáků z nižšího sociokulturního prostředí

Řada žáků naší školy pochází z nižšího sociokulturního, často nepodnětného prostředí. Pro rodiče a žáky školy zajišťujeme:

- Poradenské služby ze strany sociální pracovnice SPC Polička týkající se sociálních dávek, průkazek ZTP, zbavení svéprávnosti, atd.
- Pomoc při výběru kompenzační pomůcky v rámci nabídky SPC pro vlastní potřebu domů
- Konzultace s rodinou o zdravotním stavu žáka, výpomoc a objednání k lékaři
- Poradenské služby týkající se zabezpečení zdravého vývoje dítěte (poradenství v oblasti stravování, oblékání, chodu domácnosti, budování hygienických návyků...)
- Zájmové kroužky organizované ZUŠ Bysté jako prevence sociopatologických jevů (plnohodnotné využívání volného času, budování zdravých sociálních návyků, rozšiřování zájmů)

Školní vzdělávací program základní škola speciální

2. Charakteristika oboru vzdělání –základní škola speciální

2.1 Základní škola speciální

Mentální retardace se v současné době klasifikuje podle desáté revize Světové zdravotnické organizace (VHO) z roku 1992 s platností od 1.1. 1993. Středně těžká mentální retardace odpovídá IQ 35 – 49, což odpovídá v dospělosti mentálnímu věku 6 – 9 let. Těžká mentální retardace odpovídá IQ v pásmu 20 – 34 (mentální věk 3 – 6 let), hluboká mentální retardace IQ nejvýše 20 (mentální věk pod 3 roky).

Mentální retardace nemá jednotnou příčinu, většinou vzniká součinností více faktorů. Hlavním znakem je snížená úroveň rozumových schopností, která se projevuje zejména v oblasti myšlení, učení, schopností a adaptací.

Stanovení diagnózy je výsledkem interdisciplinární spolupráce odborníků (psychiatr, neurolog, psycholog, logoped, speciální pedagog apod.).

V **základní škole speciální** se vzdělávají žáci s takovou úrovní rozumových schopností, která jim nedovoluje prospívat na základní škole ani na základní škole praktické, ale umožňuje jim, aby si ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči osvojovali základní vědomosti, dovednosti a návyky, potřebné k orientaci v okolním světě, k dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a k zapojení do společenského života.

Počet tříd ZŠS se odvíjí od počtu žáků. Výchovně vzdělávací činnosti v jednotlivých třídách zajišťuje speciální pedagog a asistent pedagoga (případně dva pedagogové). V případě potřeby působí ve třídách také osobní asistenti.

Základem vzdělávacího programu je zvládnutí triví, sebeobsluha, osvojení si osobní hygieny a pracovních dovedností. Jednotlivé předměty může učitel vzájemně propojovat, kombinovat nebo spojovat do bloků, musí však zachovat jejich týdenní časovou dotaci. Třídy jsou vybaveny speciálním nábytkem a speciálními kompenzačními pomůckami (interaktivní tabule, dotykové obrazovky,..). V rámci vzdělávacího procesu jsou využívány alternativní i augmentativní způsoby výuky a komunikace. Pravidelně je zařazována canisterapie, edukační muzikoterapie, v případě možností i hipoterapie. Po vyučování mohou žáci navštěvovat některé zájmové kroužky organizované ZUŠ v Bystrém. Je to také jeden ze způsobů integrace našich žáků do běžného prostředí.

2.2 Povinnost školní docházky

Základní vzdělávání žáků se realizuje v rámci povinné školní docházky po dobu devíti školních let, nejvíce však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku. Ve výjimečných případech může ředitel školy povolit pokračování v základním vzdělávání do konce školního roku, v němž dosáhne dvacátého roku věku.

V případě středně těžkého a těžkého mentálního postižení, souběžného postižení více vadami či autismu může ředitelka školy povolit pokračování ve vzdělávání se souhlasem zřizovatele do dvacátého šestého roku.

Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku. O odkladu školní docházky rozhoduje ředitelka školy na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte. Žádost musí být doložena doporučujícím posouzením školského poradenského zařízení a odborného lékaře.

2.3 Organizace vzdělávání v základní škole speciální

Vzdělávání v ZŠS trvá deset ročníků. Tvoří jej 1. stupeň (1.-6.ročník) a 2.stupeň (7.-10.ročník).

2.4 Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání v základní škole speciální se hodnotí slovně.

2.5 Ukončování základního vzdělávání a získání dokladu o dosažení stupně vzdělání

Žák splní povinnou školní docházku uplynutím období školního vyučování ve školním roce, v němž dokončí poslední rok povinné školní docházky.

Stupeň základní školy speciální získá ukončením vzdělávacího programu pro vzdělávání žáků v základní škole speciální, případně ukončením kurzu pro získání základů vzdělání organizovaného ZŠS.

Dokladem o dosažení základů vzdělání je vysvědčení o ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku nebo vysvědčení o ukončení kurzu pro získání základů vzdělání.

3. Část I.

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením navazuje na výchovu v rodině, ústavní péči, na mateřskou školu, na mateřskou školu speciální nebo na přípravný stupeň základní školy speciální. Příprava na vzdělání v přípravném stupni trvá 1. – 3. roky.

Vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na rozvíjení rozumových schopností, duševních a tělesných schopností, osvojení si návyků sebeobsluhy, hygieny a rozvíjení pracovních dovedností, při kterých jsou respektovány individuální zvláštnosti žáků.

3.1 Profil žáka se středně těžkým mentálním postižením

Absolvent naší školy dokáže vyjádřit své potřeby po stránce materiální a sociální. Orientuje se ve svém nejbližším okolí. Zvládá sebeobsluhu a má vytvořené základní hygienické a společenské návyky (pozdrav, poděkování..). Žák komunikuje se svým nejbližším okolím, v případě nesnázi ví, kam se obrátit o pomoc. Orientuje se v základních rodinných vztazích. Ovládá základy trivie (čtení, psaní, počítání) dle svých možností a ovládá základy komunikace s informační technikou.

Má vytvořeny základní pracovní návyky. Zvládá jednoduché pracovní zařazení pod dohledem nebo v chráněném prostředí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu podporujeme skupinovou práci, jež vede žáky ke spolupráci i vzájemné diskusi. Žákům se tak otevírá přístup k mnohem většímu množství myšlenek a možností, jak chápat svět a řešit problémy.

Zavádíme projektové vyučování – celoškolní i třídní - v oblasti enviromentální výchovy, společenských věd, výchov. Podporujeme mezipředmětové vztahy.

Komunikaci mezi žáky rozvíjíme pomocí dramatické výchovy, kterou začleňujeme do jednotlivých předmětů, zejména řečové výchovy. Pro naše žáky je velmi důležité, aby si prošli co největším množstvím sociálních a učebních situací, aby tak rozvinuli svůj potenciál.

3.2 Cíle vzdělávání u žáků se středně těžkým mentálním postižením

- Připravit žáky na život v dospělosti formou soustavné podpory rozvoje jejich schopností a dovedností.
- Osvojit si základní vědomostí, dovedností a návyky, potřebné k dosažení maximální možné míry samostatnosti včetně orientace v běžném životě.
- Rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti dle svých možností (verbalní a neverbální komunikace)
- Podněcovat žáky k myšlení a učení
- Posilovat kladný vztah k přírodě
- Uvědomit si svá práva a povinnosti
- Umět vyjádřit své potřeby a zájmy
- Učit žáky chránit si své zdraví
- Projevovat pozitivní vztah k druhým lidem

3.3 Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie

Klíčové kompetence umožňují upevňování, využívání a rozvíjení získaných vědomostí a dovedností, postojů a hodnot ve společnosti. Úroveň získaných kompetencí na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další učení a orientaci v běžném životě.

Klíčové kompetence a strategie jsou rozvíjeny v jednotlivých předmětech dle individuálních možností a schopností žáků.

Strategie jsou uplatňovány prostřednictvím postupů, metod a forem práce. Jsou závazné pro všechny pedagogy.

<p align="center"><u>Klíčové kompetence</u> <u>Profil absolventa</u></p>	<p align="center"><u>Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí</u> <u>k formování klíčových kompetenci</u></p>
<p><u>Kompetence k učení</u></p> <p>Žák pozná všechna písmena abecedy, přečte a porozumí jednoduchým slovům a slovním spojením, zvládne základní písemnou komunikaci, orientuje se v číselné řadě a základních matematických operacích, umí počítat s penězi. Osvojené základy čtení, psaní a počítání dokáže využít ke svému dalšímu vzdělávání</p>	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ve výuce uplatňuje individuální přístup, vnímáme, aktivně zjišťujeme a respektuje speciální potřeby žáka připravuje individuální vzdělávací plány - zařazuje kooperativní formy výuky, práci v kolektivu, ve skupinách i individuální práci - umožňuje žákům dostupnost studijních materiálů a trénujeme práci s nimi - využívá velkého množství různých didaktických her, soutěží a názorných demonstrací k tomu,
<p>Žák zvládne práci se základními učebními materiály a pomůckami, s učebnicemi a pracovními sešity, orientuje se v základních učebních materiálech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aby si žáci osvojili metody a vlastní strategii učení - na praktických příkladech vysvětluje smysl a cíl učení
<p>Žák pozná své vlastní pokroky ve vzdělávání, uvědomuje si překážky a problémy, které mu brání v učení, dokáže se krátkodobě soustředit na samostatné učení, dobu soustředění se snaží prodlužovat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na začátku každé hodiny či nového tématu seznámí žáka s učivem a uvede příklad praktického využití - zadává úkoly, které vychází z praktického života - vede žáky k vyhledávání informací v jednoduchém textu či názorném učebním materiálu

<p>Žák projevuje zájem o nové poznatky, vyhledává v učebních materiálech poznatky z oblasti jeho zájmů. Chápe pochvalu a ocenění jako pozitivní motivaci k dalšímu učení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaměřuje se na používání základních termínů probíraných v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí - podporuje využívání výpočetní techniky - vede žáky k využívání vlastních vědomostí
<p>Žák chápe obecně používané termíny, znaky a symboly běžného života a dokáže je používat v konkrétních situacích. Chápe a používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáka k poznávání vlastních možností a k rozvoji jeho sebehodnocení - pracuje s chybou - vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu, hodnotí nejen výsledky ale i snahu
<p>Žák zvládá základní práci na počítači, umí pracovat s osvojenými výukovými programy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákovi ověřit si získané poznatky v praktických situacích - umožňuje žákovi prezentaci výsledků vlastní práce
<p>Žák umí využívat získané vědomosti, dovednosti, návyky a zkušenosti v každodenním životě, dokáže smysluplně trávit volný čas a uvědomovat si význam vzdělání pro své pracovní uplatnění</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k naplánování úkolu a jeho splnění po jednotlivých krocích - vždy poskytuje žákovi dostatečný prostor k vyjádření a k položení otázek - s novými poznatky seznamuje v souvislostech
<p><u>Kompetence komunikativní</u></p>	<p><u>Výchovné a vzdělávací strategie</u></p>
<p>Žák komunikuje samostatně, snaží se vyjadřovat své myšlenky, vést jednoduchý dialog</p>	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - připravuje žáka k samostatnému myšlení k naslouchání druhých lidí - žákovi vždy poskytne dostatečný časový prostor k vyjádření

<p>Žák se snaží porozumět druhým lidem a reagovat podle svých možností</p>	<ul style="list-style-type: none"> - oceňuje u žáka schopnost naslouchat a dále ji u žáka rozvíjí - napomáhá rozvíjet slovní zásobu a vyjadřovat se vlastními slovy
<p>Žák vyjadřuje své prožitky, pocity, nálady vhodným způsobem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáka s texty, obrázkovými materiály a jinými informačními a komunikačními prostředky - zadáváním jednoduchých samostatných prací umožní žákovi orientovat se v knihách a jiných tištěných materiálech, získané informace správně chápat, případně vlastními slovy prezentovat
<p>Žák rozumí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaným gestům a různým typům zvuků</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podporou přátelských vztahů ve třídě i mezi třídami se snaží odstraňovat nežádoucí projevy v komunikaci mezi žáky
<p>Žák se snaží o vyjádření svých potřeb v jednoduchém písemném projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí netradičních forem výuky, dramatizací, modelovými situacemi žák trénuje zásady pravidel vystupování a komunikace ve světě dospělých
<p>Žák v rámci svých schopností a možností vyjadřuje své názory</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky - připravuje žáky na zvládnutí komunikace v obtížných situacích
<p>Žák využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nácvikem i praktickými činnostmi zajistí žákovi poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky/práce s telefonem, komunikace přes mobil, školní internetová pošta...
<p>Žák využívá získané komunikativní dovednosti k dalšímu učení a k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi</p>	

<p>Žák akceptuje negativní odezvu a umí na ni odpovídajícím způsobem reagovat</p>	
<p><u>Kompetence sociální a personální</u></p>	<p><u>Výchovné a vzdělávací strategie</u></p>
<p>Žák rozpoznává a orientuje se přiměřeně svým možnostem v základních vztazích mezi lidmi</p>	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zprostředkovává nejrůznějších situace, zařazuje vhodné pořady, vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci - vede žáka k poznávání vlastních možností, schopností a limitů pomocí společného porovnávání a hodnocení dosažených výsledků - pravidelně zařazuje vycházky a exkurze, procvičuje orientaci žáků - v blízkém okolí - prostřednictvím úkolů vede žáky k týmové práci s jasnými pravidly - nacvičuje s žáky přijímat různé role ve skupině a uvědomovat si odlišnou míru odpovědnosti - vytváří společně s žákem pravidla soužití ve třídě a dbá na jejich dodržování - formuje pozitivní vztah k výsledkům vlastní práce - vede žáky k vzájemné toleranci a respektování osobnosti - na úrovni třídy i celé školy klade důraz na uvědomění si nezbytnosti pomáhat slabším a méně úspěšným a tím posiluje žákovo sociální chování a sebeovládání - podporuje žáka k vyjadřování názorů a
<p>Žák zná svou adresu, cestu do školy a orientuje se v nejbližším okolí</p>	
<p>Žák se zapojuje do jednoduchých sociálních aktivit, respektuje pravidla práce v týmu</p>	
<p>Žák má podvědomí o základních mravních a společenských hodnotách</p>	
<p>Žák je schopen navazovat a udržovat mezilidské vztahy a respektovat druhé lidi</p>	
<p>Žák přiměřeně ke svým možnostem a schopnostem rozpoznává nevhodné a rizikové chování a chápe jeho možné důsledky</p>	

<p>Žák si uvědomuje rizika možného psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby</p>	<p>postojů v komunitních i diskusních kruzích, rozvíjí dialog</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na klidné a věcné řešení konfliktních situací a jde v těchto případech žákům příkladem
<p>Žák dokáže kultivovaně vystupovat v běžných situacích, na veřejnosti a na základě poznávání a chápání vlastní osoby posiluje svoji sebedůvěru</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje demokratické principy v životě školy, a tak vytváří základní podvědomí o elementárních právech a povinnostech občanské demokratické společnosti - vysvětluje žákovi, zač je chválen, kárán, sankcionován - vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel - vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje jeho fyzickou stránku osobnosti - zařazuje preventivní programy - nacvičuje s žáky, jak poskytnout pomoc nebo o ni požádat - v rámci exkurzí, kulturních a sportovních akcí formuje u žáků chování na veřejnosti
<p><u>Kompetence občanské</u></p>	<p><u>Výchovné a vzdělávací strategie</u></p>
<p>Žák se aktivně zapojuje do společnosti, má osvojené návyky a dovednosti, které může uplatnit v běžném životě</p>	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vychovává žáky jako svobodné občany, kteří si plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých - zařazuje takové aktivity, které jsou

<p>Žák v rámci svých možností respektuje základní práva a povinnosti občanů, je s nimi srozuměn, je schopen vcítit se do situace druhých lidí, odmítne útlak a hrubé zacházení</p>	<p>zaměřené na osvojení vhodných návyků a způsobů chování na veřejnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně žáky zapojuje do kulturního dění, soutěží, akcí školy - na příkladech ukazuje, jak se má správně jednat s lidmi
<p>Žák chápe a dodržuje základní společenské normy a pravidla, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje osobnost žáka - ukazuje jim, jak být tolerantní k druhým lidem
<p>Žák si chrání své zdraví a životní prostředí, dodržuje zdravý životní styl a daný režim, dle svých možností dokáže poskytnout pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje žáky s jejich právy, odpovědností i povinnostmi a důsledně dbá na jejich dodržování, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a školního řádu - na modelových situacích žákům ukazuje jak rozpoznat pozitivní a negativní projevy chování

<p>Žák zvládne a rozpozná krizovou situaci a situaci ohrožující život a zdraví člověka a dokáže se zachovat a zareagovat dle pokynů kompetentní osoby</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje žákům individuální odlišnosti jedinců, rozdíly etnické a národnostní - snaží se předcházet a netoleruje hrubé a nezdvořilé chování žáků, šikanu, nekamarádké chování - nácvikem praktických činností se žáci podílejí na ochraně svého zdraví a životního prostředí - dbá na pitný režim žáků - využívá školní výlety, procházky, akce v přírodě a exkurze k utváření správných postojů k životnímu prostředí - snaží se být žákům příkladem v dodržování zdravého životního stylu - podporuje u žáků potřebu chránit životní prostředí - formou dramatizace a praktickou zkušeností ukazuje žákovi, jak zvládat běžné a krizové situace
<p><u>Kompetence pracovní</u></p>	<p><u>Výchovné a vzdělávací strategie</u></p>
<p>Žák má osvojeny hygienické zásady. Je schopen je samostatně, resp. s dohledem a pomocí dodržovat</p>	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ve výuce uplatňuje individuální přístup - aktivně zjišťuje a respektuje speciální potřeby žáka
<p>Žák zvládne základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - připravuje individuální vzdělávací programy - formou didaktických her, modelových situací, motivuje, dohlíží a procvičuje hygienická pravidla, hygienické potřeby žáků automatizuje
	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje a praktickými činnostmi

<p>Žák si postupně zvyšuje a zkvalitňuje pracovní výkon v závislosti na stupni osvojení elementárních prvků pracovních činností</p>	<p>vede žáky ke správnému užití materiálu, nástrojů, techniky, vybavení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáka k poznání vlastních možností a k rozvoji jeho sebevědomí , pracuje s chybou, vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu, hodnotí nejen výsledky, ale i snahu , umožňuje žákovi prezentaci vlastních výsledků, s novými poznatky seznamuje v souvislostech
<p>Žák je součástí kolektivu při plnění pracovních činností, respektuje pravidla pracovních činností , uvědomuje si spoluzodpovědnost za kvalitu produktů činností</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vlastním příkladem přibližuje žákovi smysluplnost aktivit, elementárních kroků i analyticko – syntetických prvků kreativních činností, kognitivních i konativních, ve vztahu k výchovně vzdělávacímu procesu
<p>Žák akceptuje korektivně – subjektivní klasifikaci ve vztahu k produktům své kreativity</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k naplánování úkolu, poskytuje dostatečný prostor pro vyjádření a položení otázek - vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě
<p>Žák zvládá dodržování zásad bezpečnosti , ochrany zdraví , hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech dle naučených stereotypů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zadává úkoly způsobem, který umožňuje využití různých postupů - zadává problémové úlohy nebo úlohy rozvíjející tvořivost a odpovídající možnostem a schopnostem žáka - vede žáky k plánování úkolů a postupů - zadává práci ve skupinách, vede žáky ke společnému hodnocení týmové práce a tím učí žáka pracovat v kolektivu - vede žáka ke správnému posouzení vlastních možností a schopností
<p><u>Kompetence k řešení problémů</u></p>	<p><u>Výchovné a vzdělávací strategie</u></p>

<p>Žák vnímá problém jako samozřejmou součást života a učení, je schopen rozpoznat své možnosti ve vztahu k řešení dané situace a v rámci svých možností je schopen problém vyřešit.</p>	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - navozováním konkrétních situací umožňuje osvojování základních stereotypů řešení problémů - vede žáky k otevřenému upozorňování na problémové situace ve škole i mimo ni, konkrétně rozebírá s žáky různé životní situace
<p>Žák dokáže rozpoznat problémy v jednání a chování svém i ostatních lidí Žák umí vyhledat jednoduchá funkční řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje s ohledem na schopnosti žáků samostatné řešení problémů, které jsou podloženy vlastními prožitky - vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a vysvětluje důsledky špatných či žádných řešení
<p>Žák vnímá problémové situace a dokáže je vyřešit na základě naučených stereotypů a získaných zkušeností</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje žákům jak problémům předcházet, konzultuje s nimi problémy se kterými se mohou setkat - vede třídní kolektivy ke společnému řešení kázeňských či vztahových problémů
<p>Žák se nenechá odradit neúspěchem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - postupným zvyšováním náročnosti předkládaných úkolů vede žáka k hledání nových řešení a k uvědomění si vlastních kvalit a limitů
<p>Žák umí požádat o pomoc při řešení problémů, dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní či jiné osoby</p>	<ul style="list-style-type: none"> - povzbuzováním a kladným hodnocením podněcuje žákovo sebevědomí a důvěru k vlastním rozhodnutím
<p>Žák umí přijmout důsledky svých rozhodnutí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zadává úlohy a zařazuje metody, při kterých dochází k řešení, objevům a závěrům žáci s pomocí učitele, případně sami

Žák dokáže popsat problém a při řešení složitých problémů umí požádat o radu a řídit se jí	<ul style="list-style-type: none"> - učí žáky chápat, že vyhýbat se problémům nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je výhodou - vede žáky k tomu, aby se nebáli chybovat, pokud nachází pozitivní hodnocení nejen za úspěch, ale také za snahu
--	---

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata a jejich okruhy představují aktuální problémy současného světa a stávají se významnou součástí základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků, pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka.

Průřezová témata jsou realizována formou integrace obsahu tématických okruhů průřezového tématu do vzdělávacích obsahů jednotlivých vyučovacích předmětů a formou projektů.

Konkrétní realizace jednotlivých průřezových témat na naší škole je podrobně rozepsána v následujících tabulkách.

Témata jsou v rámci výuky předmětu realizována různými aktivizujícími metodami a formami práce.

Použité zkratky názvů průřezových témat:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

EV – Environmentální výchova

MV – Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova formuje osobnost žáka a pomáhá mu utvářet si praktické životní dovednosti a zkušenosti, které žák uplatní a využije v běžném životě. Věnuje pozornost mezilidským vztahům, spolupráci, sebepoznání, sebepojetí, sebehodnocení, komunikaci, hodnotám a postojům.

Osobnostní a sociální výchova			
	1. stupeň		2. stupeň
Tématický okruh	1. – 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník
<u>Osobnostní rozvoj:</u> Rozvoj schopnosti poznání	Čtení, Psaní, Řečová výchova, Matematika, Věcné učení, Estetická výchova, Tělesná výchova Pracovní výchova	Čtení, Psaní, Řečová výchova, Matematika, Informatika, Věcné učení, Estetická výchova, Tělesná výchova, Pracovní	Čtení, Psaní, Řečová výchova, Člověk a společnost, Matematika, Informatika, Člověk a příroda, Estetická výchova, Tělesná

		výchova	výchova, Pracovní výchova
Sebepoznání a sebepojetí	Věcné učení, Estetická výchova, Tělesná výchova, Pracovní výchova	Psaní, Řečová výchova, Věcné učení, Estetická výchova, Pracovní výchova	Psaní, Řečová výchova, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Estetická výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova
Sebeorganizace a seberegulace	Čtení, Věcné učení, Pracovní výchova,	Čtení, Psaní, Řečová výchova, Tělesná výchova	Čtení, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Informatika, Výchova ke zdraví
Psychohygienu	Psaní, Řečová výchova, Věcné učení, Estetická výchova, Tělesná výchova	Psaní, Řečová výchova, Informatika Věcné učení, Estetická výchova, Tělesná výchova, Pracovní výchova,	Čtení, Řečová výchova, Člověk a společnost, Informatika, Člověk a příroda, Estetická výchova, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Pracovní výchova

Osobnostní a sociální výchova

	1. stupeň		2. stupeň
Tématický okruh	1. – 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník
<u>Sociální rozvoj</u> Poznávací schopnosti	Řečová výchova, Věcné učení, Estetická výchova, Tělesná výchova, Pracovní výchova	Řečová výchova, Estetická výchova, Tělesná výchova, Pracovní výchova	Řečová výchova, Člověk a společnost, Estetická výchova, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Pracovní výchova
Mezilidské vztahy	Řečová výchova, Věcné učení Tělesná výchova	Řečová výchova, Věcné učení, Tělesná výchova, Pracovní výchova	Čtení, Řečová výchova, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Estetická výchova, Tělesná výchova,

			Výchova ke zdraví, Pracovní výchova
Komunikace	Čtení, Řečová výchova, Matematika, Věcné učení, Estetická výchova, Tělesná výchova, Pracovní výchova	Čtení, Řečová výchova, Matematika, Informatika, Věcné učení, Estetická výchova, Tělesná výchova, Pracovní výchova	Čtení, Řečová výchova, Člověk a společnost, Matematika, Informatika, Člověk a příroda, Estetická výchova, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Pracovní výchova
Spolupráce a soutěživost	Řečová výchova, Věcné učení, Estetická výchova, Tělesná výchova, Pracovní výchova	Řečová výchova, Věcné učení, Estetická výchova, Tělesná výchova, Pracovní výchova	Řečová výchova, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Estetická výchova, Tělesná výchova, Pracovní výchova
<u>Osobnostní a sociální výchova</u>			
	1. stupeň		2. stupeň
Tématický okruh	1. – 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník
<u>Morální rozvoj</u> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Věcné učení	Věcné učení	Člověk a společnost, Člověka a příroda, Výchova ke zdraví

Environmentální výchova

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Umožňuje sledovat vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

V rámci výuky seznamujeme žáky s problematikou životního prostředí. Od útlého dětství klademe důraz na primární ekologii přijatelnou formou (vysvětlování, ekologické letáky s obrázky, počítačové programy, soutěže a praktické třídění odpadů).

Environmentální výchova			
	1. stupeň		2. stupeň
Tématický okruh	1. – 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník
<i>Ekosystémy</i>	Věcné učení	Věcné učení, Estetická výchova, Pracovní výchova	Informatika, Člověk a příroda, Estetická výchova, Pracovní výchova
Základní podmínky života	Věcné učení, Pracovní výchova	Estetická výchova, Pracovní výchova	Informatika, Člověk a příroda, Pracovní výchova
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Věcné učení	Tělesná výchova, Věcné učení, Estetická výchova, Pracovní výchova	Informatika, Člověk a příroda, Estetická výchova, Pracovní výchova, Tělesná výchova
Vztah člověka k prostředí	Věcné učení	Tělesná výchova, Věcné učení	Výchova ke zdraví, Člověk a příroda Informatika, Estetická výchova, Pracovní výchova, Tělesná výchova

Mediální výchova

Mediální výchova nabízí v základním vzdělávání elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace. Média se stávají důležitým socializačním faktorem a mají výrazný vliv na chování jedince ve společnosti. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti.

Mediální výchova			
	1. stupeň		2. stupeň
Tématický okruh	1. – 3. ročník	4. – 6. ročník	7. – 10. ročník
<i>Vnímání mediálních sdělení</i>	Řečová výchova, Čtení, Věcné učení	Řečová výchova, Čtení, Věcné učení, Informatika	Řečová výchova, Čtení, Psaní, Věcné učení, Informatika
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Řečová výchova	Řečová výchova, Informatika	Řečová výchova, Čtení, Psaní, Informatika, Estetická výchova
Fungování a vliv médií ve společnosti	Věcné učení	Věcné učení	Člověk a společnost, Člověk a příroda,

3.5 Učební plán pro 1. stupeň ZŠS

Učební plán pro 1. stupeň ZŠS							
Vyučovací předmět	Ročník						Celkem předmět
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Čtení	3	3	3	3	2+1	2+1	18
Psaní	2+1	2+1	2+1	2+1	1+2	1+2	18
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12
Matematika	2	2	2	2	2	2	12
Informatika					1	1	2
Věcné učení	3	3	3	3	2	2	16
Estetická výchova	3	3	3	3	3	3	18
Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18
Pracovní výchova	3	3	3	3	4	5	21
Celková povinná časová dotace v ročníku	22	22	22	22	23	24	135
Z toho disponibilních hodin	1	1	1	1	3	3	10

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vyučovací předměty Čtení, Psaní, Řečová výchova byly vytvořeny ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Vzdělávací obsah těchto předmětů je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Předmět Čtení je posílen v 5. a 6. ročníku o 1 disponibilní hodinu a předmět Psaní je posílen v 1.– 4. ročníku je posílen o 1 disponibilní hodinu a v 5.-6. ročníku o 2 disponibilní hodiny.
- Vyučovací předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Informatika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a Komunikační technologie. Na 1. stupni je vyučován v 5. a 6. ročníku.
- Vyučovací předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah Věcného učení je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Estetická výchova je integrovaný předmět, který v sobě propojuje vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Hudební a Výtvarné výchovy. Vzdělávací obsah Estetické výchovy je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Na 1. stupni je realizován ve všech ročnících.
- Vyučovací předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- Průřezová témata a jejich tématické okruhy jsou obsaženy ve výstupech konkrétních předmětů.

3.6 Učební plán pro 2. stupeň ZŠS

Učební plán pro 2. stupeň ZŠS					
Vyučovací předmět	Ročník				
	7.	8.	9.	10.	
Čtení	3	3	3	3	12
Psaní	2+1	2+1	2+1	1+2	12
Řečová výchova	1	1	1	1	4
Matematika	3	3	3	3	12
Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	3	3	3	3	12
Estetická výchova	2+1	2+1	2+1	2+1	12
Tělesná výchova	3	3	3	3	12
Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2
Pracovní výchova	5+1	5+1	6	6	24
Celková povinná časová dotace v ročníku	28	28	29	29	114
Z toho disponibilních hodin	3	3	2	3	11

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vyučovací předměty Čtení, Psaní, Řečová výchova byly vytvořeny ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Vzdělávací obsah těchto předmětů je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Předmět Psaní je posílen v 7.-9. ročníku o 1 disponibilní hodiny a v 10. ročníku je posílen o 2 disponibilní hodiny.
- Vyučovací předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Informatika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a je vyučován ve všech ročnících na 2. stupni základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru a je vyučován ve všech ročnících na 2. stupni základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru, přičemž v 7. a 8. ročníku jsou probírané poznatky z přírodopisu a zeměpisu, v 9. a 10. ročníku poznatky z fyziky a chemie.
- Vyučovací předmět Estetická výchova je integrovaný předmět, který v sobě propojuje vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Hudební a Výtvarné výchovy. Předmět estetická výchova je posílen v 7.-10. ročníku o 1 hodinu z časové disponibilní dotace.
- Vyučovací předmět Výchova ke zdraví byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět je vyučován v 9. a 10. ročníku.
- Vyučovací předmět Tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
- Vyučovací předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a je posílen v 7. a 8. ročníku o 1 disponibilní hodinu.
- Průřezová témata a jejich tématické okruhy jsou obsaženy ve výstupech konkrétních předmětů.

Učební osnovy pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

ČTENÍ (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Čtení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Čtení má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu vzhledem k jeho návaznosti na další předměty. Žáci se postupně seznámí s psanou i tištěnou formou písma. Postupně si osvojují písmena, slova, věty, které vedou k rozvíjení čtenářských dovedností, vnímání obsahu čteného textu a čtení krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako o zdroj informací a probouzet v nich lásku a úctu k rodnému jazyku. Čtení má velký význam pro praktický život z hlediska zlepšení orientace v okolí – učí schopnosti čtení a porozumění alespoň základním nápisům, nadpisům a názvům.

Cílové zaměření předmětu čtení:

- rozvoj řečových schopností a myšlení
- osvojení si techniky čtení
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- orientace v jednoduchých textech
- zájem o čtení a schopnost reprodukovat krátký text
- praktické využití získané dovednosti čtení
- výchova ke čtenářské gramotnosti
- orientace v praktickém životě na základě čtení

Začlenění průřezových témat:

V předmětu Čtení jsou začleněna průřezová témata z **Osobnostní a sociální výchovy** – tématické okruhy:

Osobnostní rozvoj

- ✓ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
- ✓ zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem
- ✓ cvičení sebeovládání, organizace vlastního času
- ✓ dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

Sociální rozvoj

- ✓ péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc
- ✓ řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální
- ✓ rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci

Morální rozvoj

- ✓ vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování

Dále jsou v předmětu Čtení (7. – 10.ročník) zařazena témata z **Environmentální výchovy** – tématické okruhy:

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- ✓ ochrana přírody a kulturních památek, změny v přírodě

Vztah člověka k prostředí

- ✓ naše obec
- ✓ náš životní styl
- ✓ prostředí a zdraví

Ekosystémy

- ✓ les, pole, vodní zdroje, město, vesnice

Základní podmínky života

- ✓ voda, vzduch, půda, energie

V předmětu Čtení jsou zařazena také témata z **Mediální výchovy** – tématické okruhy:

Vnímání mediálních sdělení

- ✓ hledání rozdílů mezi informacemi a zábavou

Fungování a vliv médií ve společnosti

- ✓ role filmu, televize a počítače v našem životě

Hodnocení předmětu Čtení:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Čtení vyučujeme v 1.-10. ročníku tři hodiny týdně (v 5. a 6. ročníku je výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Formy a metody práce:

Vycházíme z didaktických zásad (názornosti, přiměřenosti, posloupnosti). Žáky učíme číst analyticko – syntetickou metodou, globální metodou a doplňujeme sociálním čtením. Při vyvozování písmen používáme obrázky, říkanky, praktická cvičení, didaktické hry, dramatizaci, PC programy. Pracujeme s učebnicí, pracovním sešitem, s časopisy, encyklopediemi a mimočítankovou četbou. Využíváme knihy ze školní knihovny. Formy práce volíme s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Čtení budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomocí žákovi umožní:

Kompetence k učení

osvojit si a rozvíjet správné techniky čtení
prohlubovat si zdokonalovat čtenářské dovednosti, číst s porozuměním
orientovat se v textech různého zaměření
umět pracovat individuálně i ve skupině
používat učebními materiály, pomůcky, pracovní sešity, výukové programy vhodné pro výuku čtení

Kompetence k řešení problémů

řešit konkrétní situace z praktického života
vždy dokončovat zadané úkoly
vyhledávat informace vhodné k řešení problému
pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení
překonávat nezdary a překážky
vzájemně si radit a pomáhat si

Kompetence komunikativní

komunikovat samostatně a vést jednoduchý dialog
dorozumívat se v běžných komunikačních situacích, sdělovat své názory adekvátně dle svých schopností
získávat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti
kultivovat svůj projev

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet pozitivním vztah k mateřskému jazyku
- při řešení zadaných úkolů spolupracovat a vzájemně si pomáhat
- učit žáky hodnotit sebe i druhé

Kompetence občanské:

- chápat a poznávat rozdíly mezi lidmi
- upevňovat tolerantní jednání a chování
- nacvičovat chování v situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní:

- snažit se o dokončení práce v dohodnutém čase a kvalitě
- utvářet si pracovní návyky
- zvládat jednoduché samostatné i týmové činnosti
- dodržovat vymezená pravidla
- rozvíjet úctu k lidské práci

- vytváříme u žáků potřebné stereotypy (čtení zleva doprava, správně si otočit stránku)
- správně manipulovat s učebnicí a knihou

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- využíváme pracovní sešity, učebnice, slabikáře, pracovní listy, názorné pomůcky, písmenková pexesa, tvary písmen z různých materiálů apod.
- zařazovány jsou didaktické hry a práce s interaktivní tabulí a výukovými PC programy (Dětský koutek, Alík, Než půjdu do školy, Slabikář, Méd'a čte apod.)
- zařazujeme a využíváme piktogramy, materiály pro globální čtení
- podporujeme snahu o překonání drobných problémů
- rozvíjíme praktické čtenářské dovednosti zařazením situací z praktického života
- rozvíjíme porozumění obsahu čteného následným rozhovorem o přečtené větě či článku
- didaktickými hrami rozvíjíme schopnost písemné komunikace
- cvičíme schopnost žáka srozumitelně se vyjádřit formou her a dramatizací
- podporujeme spolupráci žáků a rozvíjíme respektování práce všech ve skupině
- na podporu sociálního chování zařazujeme praktické činnosti (nákupy, doprava..)
- procvičujeme s žákem správnou manipulaci s pomůckami

Čtení 1. – 3. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	1. ročník	Správně dýchat při krátkém mluveném projevu a správně tvořit hlas	1. ročník	Dýchání, tvorba hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, odpovědi na otázky, samostatný projev - jednoslovný	OSV – <i>Sociální rozvoj – komunikace</i> (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální) HV – správné dýchání, rytmizace
	2. ročník	Správně intonovat a používat slovní přízvuk, rytmizovat, používat hlas	2. ročník	Dýchání, tvorba hlasu, práce s říkadly, písničkami, básničkami, opakování slov	
	3. ročník	Správně používat slovní přízvuk, rytmizovat, vyslovovat jednotlivé hlásky, jednoduchá slova	3. ročník	Krátké vypravování, napodobování různých hlasů, poslech a reprodukce jednoduchého textu, popis obrázku s pomocí	
Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik	1. ročník	Připravovat se na čtení, číst písmena	1. ročník	Seznámení s dětskými knihami a leporely, motivace ke čtení, čtení obrázků v řádku, orientace na řádku, na stránce, tvoření vět k obrázkům, diferenciační cvičení pro rozvoj	OSV – <i>Osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání</i> (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností)

				zrakového a sluchového vnímání, globální čtení	
	2. ročník	Číst písmena a slabiky otevřené	2. ročník	Hláska a písmeno A, I ve funkci spojky mezi obrázky, hláska a písmeno E, M, V, slabiky ma, va, mi, vi, me, ve, použití říkadel, básniček Globální čtení	
	3. ročník	Skládat slova ze slabik	3. ročník	Hláska a písmeno o, u, L, slabiky s těmito písmeny, čtení dvojslabičných slov, máma, máme, vyvození hlásky pomocí říkadla, básničky Globální čtení	
Tvořit věty podle obrázků	1. ročník	Roztřídit jednoduché obrázky podle tématu, vyhledávat stejné obrázky	1. ročník	Vyhledávání stejných obrázků, určování odlišností a podobností, domino, použití didaktických her, pexeso	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností, zapamatování) OSV – Sociální rozvoj, komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální řeči, pozorování)
	2. ročník	Skládat obrázky podle předlohy a nápovědy, vybírat podle daného tématu	2. ročník	Skládání obrázků podle předlohy a nápovědy, vybírá podle daného tématu	

	3. ročník	Tvořit věty podle obrázků, vyprávět obsah	3. ročník	Tvoření vět k obrázkům, chápání obsahu vět, popis obrázku	
Orientovat se na stránce i na řádku	1. ročník	Orientovat se na stránce, rozlišit nahore, dole, zakreslit znak na dané místo na stránce	1. ročník	Rozvoj zrakové percepce, procvičování schopnosti rozumět zadanému, orientace v prostoru	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností, zapamatování)
	2. ročník	Orientovat se na stránce, řádku, vyhledávat v řádku určený znak	2. ročník	Orientace v prostoru a na ploše, rozlišení stránky a řádku, vyhledávání na řádku, vyselektování určených znaků, určení jejich polohy	
	3. ročník	Orientovat se na řádku, vyhledávat v řádku známé písmeno, slabiku, slovo	3. ročník	Orientace na řádku, vyhledávání písmen a slabik s probranými písmeny, psaní do řádku, udržení linky	
Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	1. ročník	Reagovat na jednoduché příkazy, sdělení Umět pojmenovat některá zvířata na obrázku	1. ročník	Použití dětských časopisů a knih, leporel, hledání obrázku podle slovní nápovědy, smyslová výchova, diferenciační cvičení	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení zapamatování, řešení problémů)
	2. ročník	Přiřazovat obrázek	2. ročník	Použití didaktických	

		ke sdělené větě. Dokázat odpovědět na otázku		her, třídění, přiřazování, vyhledávání, kolektivní hry	
	3. ročník	Samostatně vyhledávat obrázek podle verbálního popisu. Chápat obsah jednoduchých vět	3. ročník	Dramatizace, čtení obrázků, popis jevů, dějů, vyprávění podle obrázků	

Čtení 4. – 6. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen	4. ročník	Číst písmena osvojená v 1. období, část jednoduchá slova s otevřenou slabikou	4. ročník	Analyticko-syntetické činnosti, vyvozování hlásek a písmen, tvoření jednoduchých vět, péče o rozvoj řeči, slovní zásoby	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
	5. ročník	Číst slova s otevřenou i zavřenu slabikou, písmena T, Y, S, J, P, N, Š, D, Z, K	5. ročník	Dělení a skládání slov, vyhledávání známých písmen v textu, čtení krátkých textů, péče o rozvoj řeči	
	6. ročník	Číst všechna písmena abecedy malá i velká, číst věty s jednoduchými slovy	6. ročník	Čtení krátkých textů, čtení vět obsahujících snadná slova, dramatizace, správná výslovnost, využití knih a časopisů	
Rozlišit stejně znějící slova různého významu	4. ročník	Rozpoznat stejně znějící písmen a slabiku	4. ročník	Vybírání a vyhledávání stejně znějících písmen a slabik	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
	5. ročník	Vybrat z textu stejná slova, najít odlišná	5. ročník	Použití výukových počítačových programů, audio pomůcky, poslech textů, básniček,	

				pohádek	
	6. ročník	Vyhledat a vybrat stejné nebo podobné věty	6. ročník	Sluchová cvičení, četba krátkých vět, použití říkadel, básniček, písniček	
Umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek	4. ročník	Jednoduchými větami reprodukovat text, dokázat odpovědět na otázku podle ilustrace	4. ročník	Dramatizace, kolektivní hry, společenské hry, rozvoj slovní zásoby	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
	5. ročník	Pomocí návodných otázek vyprávět podle obrázku	5. ročník	Použití ilustrace z dětských knih, kolektivní četba, divadelní představení	
	6. ročník	Reprodukovat krátkou pohádku, vyprávět podle ilustrace	6. ročník	Četba, vyprávění pohádek, poslech gramofonových desek	
Orientovat se ve větě	4. ročník	Poznat slovo, písmeno, vyhledat určité slovo ve větě	4. ročník	Vybírání vhodných vět a vyhledávání slov, rozdělování věty na slova, rozdělování slova na písmena	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění)
	5. ročník	Poznat slovo, písmeno, určit začátek a konec věty	5. ročník	Orientace ve větě tichým čtením, vyhledávání určených slov, včleňování určitých slov do věty	

	6. ročník	Najít v delším textu větu, rozlišit konec a začátek věty	6. ročník	Plynulé čtení slabik, slov, zřetelné vnímání, rozlišování	
Číst s porozuměním jednoduché věty	4. ročník	Číst s porozuměním krátké věty z probraných hlásek a písmen a dokázat odpovědět na jednoduchou otázku	4. ročník	Čtení otevřených slabik a z nich utvořených slov s porozuměním, čtení jednoduchých vět doplněných obrázky, čtení probraného psacího písma Globální čtení	Mediální výchova
	5. ročník	Číst dvojslabičná a víceslabičná slova z otevřených a zavřených slabik, dokázat odpovědět na otázky k obsahu čteného	5. ročník	Čtení dvojslabičných i víceslabičných slov, čtení vět se slovy s otevřenými slabikami, odpovědi na otázky o přečteném Globální čtení	
	6. ročník	Zřetelně číst jednoduché věty, rozumět obsahu textu, dokázat odpovídat na otázky	6. ročník	Zřetelné čtení jednoduchých vět, obohacování a zpřesňování slovní zásoby, vhodné pojmy Globální čtení	
Přednášet krátké říkanky a básničky	4. ročník	Reprodukovat a pamatovat si krátká	4. ročník	Říkadla k písmenům, která	OSV – Osobnostní rozvoj, sebeorganizace a seberegulace

		říkadla a básničky		jsou probraná, krátké lidové koledy, říkadla pro malé děti	(cvičení sebeovládání) OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení dovednosti zapamatování) Mediální výchova
	5. ročník	Reprodukovat a pamatovat si jednoduchá říkadla, básničky, texty	5. ročník	Říkadla k písmenům, která jsou probraná, krátké lidové koledy, říkadla pro malé děti	
	6. ročník	Reprodukovat a pamatovat si jednoduchá říkadla, básničky,	6. ročník	Divadelní představení, říkadla, básničky	

Čtení 7. – 8. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Číst všechna tiskací i psací písmena	7. ročník	Číst všechna psací i tiskací písmena, mít osvojené schopnosti čtení	7. ročník	Opakování písmen z předešlých ročníků, docvičování zbylých písmen	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování si)
	8. ročník	Číst slabiky di, ti ni, dě, tě, ně	8. ročník	Čtení slov se slabikami dě, tě, ně, vyhledávání slov s těmito slabikami	
Zvládat čtení jednoduchého textu	7. ročník	Číst vzhledem ke svým schopnostem krátké texty	7. ročník	Čtení krátkých textů z různých zdrojů Globální čtení, sociální čtení	Environmentální výchova Mediální výchova
	8. ročník	Číst krátké texty	8. ročník	Čtení textů z dostupných zdrojů, využívání dětských časopisů, návštěvy knihovny, vhodný výběr knih se schopnostmi přečíst text Globální čtení, sociální čtení	
Orientovat se ve čteném textu	7. ročník	Číst a orientovat se ve čteném textu	7. ročník	Práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností Tiché čtení	OSV – (Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání) Mediální výchova Environmentální výchova

				s porozuměním, vyhledáván textu	
	8. ročník	Vyhledávat přiměřené texty, orientovat se ve čteném textu	8. ročník	Vyhledávat přiměřené texty, orientovat se ve čteném textu Tiché čtení s porozuměním, obrázkové knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití výrobků a k činnostem	
Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	7. ročník	Číst vzhledem ke svým schopnostem krátké věty a podle otázek je reprodukovat	7. ročník	Čtení krátkých textů z různých zdrojů, následná reprodukce pomocí návodných otázek	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání Mediální výchova Environmentální výchova
	8. ročník	Číst krátké texty s porozuměním a odpovídat na otázky, používat obrázky	8. ročník	Rozlišení pojmů text a ilustrace, čtení krátkých textů, užívání správného přízvuku, poslech přečteného textu	
Přednášet říkanky a básničky	7. ročník	Přednášet krátké básničky a říkanky	7. ročník	Využití literatury, říkadla, básničky pro děti, dramatizace, využití PC	OSV – Sociální rozvoj, komunikace Mediální výchova HV – správné dýchání Řečová výchova
	8. ročník	Přednášet krátké básničky a říkanky, dobře intonovat	8. ročník	Nácvik individuálního a kolektivního	

				přednesu – chápání textu. Dramatizace, využití PC	
Získat pozitivní vztah k literatuře	7. ročník	Rozlišovat různé žánry v literatuře, zajímat se o čtení jako zdroj informací, číst obrázkové knihy	7. ročník	Seznamování s literaturou – literatura pro děti, motivace k vyhledávání literárních předloh, četba na pokračování. Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání Mediální výchova Environmentální výchova Řečová výchova
	8. ročník	Poznat, co je pohádka, básnička, říkadlo, vyhledávat literární zdroje, číst obrázkové knihy - encyklopedie	8. ročník	Návštěvy knihovny a divadelních představení, četba podle zájmu Základní literární pojmy: pověst, spisovatel, básník, kniha	
Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	7. ročník	Rozlišovat různé texty – nápisy, návody	7. ročník	Při praktických činnostech vyhledávání na výrobcích, návody k použití	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání Pracovní vyučování
	8. ročník	Rozeznávat návod v textu	8. ročník	Nákupy zboží pro spotřebu, čtení návodu	

Čtení 9. - 10. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Číst všechna tiskací i psací písmena	9. ročník	Číst krátké i složitější věty, znát a číst všechna písmena, slabiky i věty	9. ročník	Upevňování a systematizace vědomostí a dovedností získaných v předešlých ročnících	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování si) Mediální výchova Environmentální výchova
	10. ročník	Číst samostatně, plynule, bezchybně	10. ročník	Praktické využití znalosti čtení – čtení nápisů, tabulí, časopisů, knih apod.	
Zvládat čtení jednoduchého textu	9. ročník	Číst a pracovat samostatně	9. ročník	Čtení různých textů, krátkých pohádek, povídek, prohlubování čtenářských dovedností Globální čtení, Sociální čtení	Environmentální výchova Mediální výchova
	10. ročník	Využívat všechny znalosti, číst samostatně s porozuměním	10. ročník	Čtení z knih, časopisů, čítanek, kuchařky, apod. Sociální čtení, Globální čtení	
Orientovat se ve čteném textu	9. ročník	Číst samostatně, Vyhledávat ve čteném textu	9. ročník	Plynulé hlasité čtení, samostatná práce, výběr,	OSV – (Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání) Mediální výchova

				selektování, přirázování	Environmentální výchova
	10. ročník	Číst plynule, orientovat se v textu, najít konec, začátek, slovo, větu	10. ročník	Využití dramatizace, didaktické hry, soutěže ve vyhledávání, orientace v textu	
Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	9. ročník	Číst a reprodukovat texty, pracovat samostatně s malou pomocí	9. ročník	Rozlišení pojmu kniha a časopis, čtení různých textů se schopností reprodukovat poslech	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání Mediální výchova Environmentální výchova
	10. ročník	Využívat všechny znalosti, samostatně číst a reprodukovat i delší text	10. ročník	Využití všech textů v knihách, čítankách, nápisích, schopnost samostatně vysvětlit	
Přednášet říkanky a básničky	9. ročník	Recitovat delší texty	9. ročník	Schopnost svými slovy reprodukovat, popsat text, který se učí	OSV – Sociální rozvoj, komunikace Mediální výchova HV – správné dýchání Řečová výchova
	10. ročník	Zapamatovat si delší text, správně vyslovovat, intonovat	10. ročník	Dramatizace, využití PC	

Získat pozitivní vztah k literatuře	9. ročník	Navštěvovat kulturní akce, číst se zájmem přiměřenou literaturu	9. ročník	Návštěvy kulturních akcí, účast na soutěžích, dramatizace filmového představení Základní literární pojmy – čtenář, divadlo	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti, respektování) Mediální výchova Environmentální výchova Řečová výchova
	10. ročník	Zapojovat se do dění mimo školu i v ní, účastnit se soutěží	10. ročník	Nácvik na různá vystoupení, rozvoj vědomostí o kultuře a literatuře, vytváření pozitivních emocí Základní literární pojmy – film, herec	
Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	9. ročník	Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázku	9. ročník	Využití kuchařek, vaření podle návodu, obsluha spotřebičů	OSV – Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů Pracovní vyučování
	10. ročník	Orientovat se v návodu podle obrázku a dle svých schopností i podle textu	10. ročník	Čtení návodu k různým činnostem a návodů k použití na obalech výrobků	

PSANÍ (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Psaní byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace.

Součástí výuky psaní je rozvíjení grafických a grafomotorických schopností žáků, rozvíjení hrubé i jemné motoriky. Zařazovány jsou uvolňovací a rozcvičovací cvičení spojená s rytmickými říkankami. Soustavně dbáme na správný úchop psacího náčiní a správné sezení při psaní.

Při rozvíjení grafických dovedností začínáme od velkých tvarů a průpravných cviků, které se postupně zmenšují a zpřesňují.

Psaní malých písmen a tvarů hůlkového písma probíhá souběžně s nácvikem čtení.

Žáci, kteří vzhledem k těžkému postižení či nejrůznějším grafomotorickým obtížím nezvládnou psací podobu písma, budou psát pouze hůlkovým písmem. Zaměřujeme se především na praktický význam psaní – např. schopnost žáků podepsat se alespoň hůlkovým písmem.

Nácvik psaní je pozvolný, rozložený do deseti ročníků.

Cílové zaměření předmětu:

Srozumitelné vyjadřování písemnou formou – používání psaného textu v komunikaci s okolím

osvojení techniky psaní

zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu

praktické využití získané dovednosti psaní (podpis, adresa)

Začlenění průřezových témat:

V předmětu psaní jsou začleněna průřezová témata z OSV

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tématické okruhy:

Osobnostní rozvoj

- ✓ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- ✓ dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládnutí stresových situací (uvolnění – relaxace)
- ✓ cvičení sebeovládání, organizace vlastního času
- ✓ já jako zdroj informací o sobě

Zařazena jsou také témata z průřezového tématu **Mediální výchova** - tématické okruhy:

Fungování a vliv médií ve společnosti

role médií v každodenním životě jednotlivce (mediální komunikace)

Hodnocení předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Psaní vyučujeme v 1.- 10. ročníku 3 hodiny týdně, přičemž v 1. – 4. a 7. – 9. ročníku je výuka psaní posílena o jednu disponibilní hodinu a v 5.,6. a 10. ročníku je výuka psaní posílena o dvě disponibilní hodiny z časové dotace z důvodu prohloubení a posílení učiva.

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad - přiměřenosti, posloupnosti, názornosti, systematičnosti a rytmičnosti při psaní. Vedeme k rozvoji emocionálního a estetického citění, schopnosti individuálně posoudit výsledky vlastní práce. Vytváříme správné hygienické návyky při psaní. Používáme formy práce individuální, frontální i skupinové, využíváme didaktické hry, dramatizaci, výukové programy na PC, využíváme psaní na interaktivní tabuli (velká pracovní plocha, psaní prsty i tužkou). Využíváme množství názorných předmětů k rozvíjení a uvolňování rukou (drobné předměty, krupice, písek, teplá voda).

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Psaní budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žákovi umožní:

Kompetence k učení

- správně používat pracovní sešity, písanky a jiné učební pomůcky
- chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu psaní
- správně plnit zadané grafomotorické úkoly
- koncentrovat se na psaní
- správně vyhledat písmena na klávesnici PC a pracovat s programem Microsoft Word

Kompetence komunikativní

plnit zadané slovní pokyny při výuce
zvládat jednoduchou formu písemné komunikace

Kompetence sociální a personální

- schopnost tvořit ve skupině

Kompetence pracovní:

- uplatňovat hygienické návyky při psaní
- vhodně pečovat o učební pomůcky a správně je používat
- zhodnotit výsledek svého grafického projevu

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- využíváme pracovní sešity, pracovní listy, názorné pomůcky, tabulky a fólie
- zařazujeme didaktické hry na rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky
- povzbuzováním motivujeme žáka k další aktivitě
- rozvíjíme smyslové vnímání a vytváříme tak podmínky pro správné plnění úkolů
- využíváme výukové programy na PC a interaktivní tabuli
- zařazujeme úkoly k pochopení slovních pokynů
- nacvičujeme psaní od grafomotorických cvičení, přes prvky písma až k samotnému psaní
- vytváříme situace, v nichž žák uplatňuje dovednost ústního a písemného projevu
- zařazujeme práci ve skupinách
- soustavným opakováním a kontrolou upevňujeme hygienické návyky a sebeobslužné činnosti
- praktickými činnostmi nacvičujeme správné užití materiálů, nástrojů a techniky
- pravidelným hodnocením a rozbořením činnosti posilujeme u žáků schopnost vnímat a přijímat hodnocení výsledků psaní

Psaní 1. – 3. ročník

Výstup RVP	Výstup ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Dodržovat správné držení psacího náčiní	1. ročník	Správně sedět u psaní, správně zacházet s psacím náčiním	1. ročník	Rozvoj psychomotorických schopností a jemné motoriky, motivace k výuce psaní – dětské a didaktické hry, uvolňovací cvičení, průpravné cviky s vhodnou motivací, nácvik správného držení psacího náčiní – čmárání, kreslení, obkreslování	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Správně sedět u psaní, správně zacházet s psacím náčiním	2. ročník	Rozvoj psychomotorických schopností a jemné motoriky, motivace k výuce psaní – dětské a didaktické hry, uvolňovací cvičení, průpravné cviky s vhodnou motivací, nácvik správného držení psacího náčiní – čmárání, kreslení, obkreslování	
	3. ročník	Správně sedět u psaní, správně zacházet s psacím náčiním	3. ročník	Rozvoj psychomotorických schopností a jemné	

				motoriky, motivace k výuce psaní – dětské a didaktické hry, uvolňovací cvičení, průpravné cviky s vhodnou motivací, nácvik správného držení psacího náčiní – čmárání, kreslení, obkreslování	
Vyvodit písmena podle obrázků	1. ročník	Pojmenovat obrázek, vyjmenovat co je na obrázku	1. ročník	Rozvoj slovní zásoby, použití dětských knih s jednoduchými obrázky, leporela, vedení k samostatnému projevu	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Pracovat se složitějšími obrázky, vyhledávat obrázek podle písmena, vyvozovat písmena podle jednotlivých obrázků	2. ročník	Orientace na ploše i řádku. Práce s knihou, s pracovními sešity, rozvoj psychomotorických schopností	
	3. ročník	Najít obrázek podle začátečního písmena, vyhledávat napsané tiskací písmeno M, L, O, I, A	3. ročník	Obohacování a rozšiřování slovní zásoby, rozvoj správné výslovnosti, upevňování poznatků, vyhledávání slov, která začínají na písmeno M, L, O, I, A	

Odlišovat délku samohlásek	1. ročník	Rozpoznávat samohlásku jak spojku	1. ročník	Samohlásky jako spojky mezi jednotlivými obrázky, použití didaktických her a názorných pomůcek	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Určit samohlásku A, I	2. ročník	Rozvíjení fonemického sluchu, sluchová cvičení, kolektivní hry na rozvoj sluchového vnímání, využití ozvučených hraček	
	3. ročník	Odlišit délku samohlásek v krátkém slově	3. ročník	Vyhledávání, hra na tělo, rytmizace, rozpoznávání délky samohlásek, vyhledávání dlouhých a krátkých samohlásek, jejich řazení vedle sebe, selekce	
Psát velká hůlková písmena	1. ročník	Nakreslit jednoduchý tvar podle předlohy, držet správně tužku	1. ročník	Rozvoj grafomotoriky, čmárání, kroužení, grafomotorické cvičení, použití pracovních sešitů, písanek pro předškoláky Alternativní nácvik psaní	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování

	2. ročník	Opsat podle předlohy různé tvary – vlnovky, čáry, horní a dolní oblouky, správně držet psací náčiní	2. ročník	Rozvíjení jemné motoriky, grafomotoriky nervosvalové koordinace, uvolňovací cvičení, didaktické hry Alternativní nácvik psaní	
	3. ročník	Opsat podle předlohy písmena A, O, I, L, M Správně držet psací náčiní	3. ročník	Uvolňovací cvičení, orientace na ploše a na řádku, udržení linky, nácvik jednotlivých písmen podle předlohy, později bez předlohy Alternativní nácvik psaní	
Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	1. ročník	Správně držet psací náčiní, psát jednoduché tvary	1. ročník	Grafomotorická cvičení, rozvíjení jemné motoriky, využití pracovních listů pro předškoláky	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Psát písmena e, i, m, M, L, U, V	2. ročník	Směrová orientace na stránce i v řádku, použití didaktických pomůcek při nácviku psaní, vyhledávání slov, která obsahují daná písmena, využití počítačových programů	

	3. ročník	Psat slabiky s procvičovanými písmeny se snadnými spojovacími tahy (ma, me)	3. ročník	Rozpoznávání hlásek, písmen, slabik, psaní podle nápovědy, přepis, opis	
Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	1. ročník	Správně zacházet s psacím náčiním, dodržovat hygienické návyky spojené s psaním, správně sedět	1. ročník	Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, nervosvalové koordinace, dodržování čistoty pracovního místa, sešitů, rukou, dbáme na úpravu v sešitech, pořádku na pracovní ploše, dodržujeme správné sezení, sklon sešitu	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací
	2. ročník	Správně zacházet s psacím náčiním, dodržovat hygienické návyky spojené s psaním, správně sedět	2. ročník	Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, nervosvalové koordinace, dodržování čistoty pracovního místa, sešitů, rukou, dbáme na úpravu v sešitech, pořádku na pracovní ploše, dodržujeme správné sezení, sklon	

				sešitu	
	3. ročník	Správně zacházet s psacím náčiním, dodržovat hygienické návyky spojené s psaním, správně sedět	3. ročník	Rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, nervosvalové koordinace, dodržování čistoty pracovního místa, sešitů, rukou, dbáme na úpravu v sešitech, pořádku na pracovní ploše, dodržujeme správné sezení, sklon sešitu	
Napsat hůlkovým písmem své jméno	1. ročník	Znát tištěnou podobu svého jména	1. ročník	Seznámení s tištěnou podobou vlastního jména, využití počítačových programů, výstřižky z časopisů, novin, skládačky	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Poznat své jméno a podle předlohy ho opsat	2. ročník	Využití didaktických her, vyhledávání písmen, které obsahuje jméno, skládání písmen do jmen, vyhledávání celého jména, opis	
	3. ročník	Dodržovat pořadí a úplnost písmen ve jméně	3. ročník	Opis, přepis, vyhledávání, samostatné psaní	

Psaní 4. – 6. ročník

Výstup RVP	Výstup ŠVP - žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Psát písmena, která umí číst	4. ročník	Psát písmena, která umí číst – e, i, m, M, L, u, v, o, O, a, A	4. ročník	Psaní písmen, která žáci umí číst, psaní podle předlohy i samostatně podle diktátu, psaní do písanek, pracovních sešitů	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací
	5. ročník	Opsat a přepsat písmena, která se učí číst – v, t, y, s, j, n	5. ročník	Opis a přepis písmen, vyhledávání známých písmen	
	6. ročník	Opsat a přepsat písmena, která umí číst – v, t, y, s, j, n, p, š, d, z, k, ž	6. ročník	Psaní do písanek, opis a přepis	
Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	4. ročník	Opsat a přepsat písmena a slabiky z probraných písmen	4. ročník	Psaní malých písmen a slabik z nich složených, které žáci zároveň čtou – ne, me, vo, vu, lo	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	5. ročník	Opsat a přepsat slabiky a jednoduchá slova	5. ročník	Psaní písmen podle předlohy, psaní slov se snadným hláskovým složením	
	6. ročník	Opsat psací písmo, přepsat tištěný text	6. ročník	Opisování psacího písma, přepisování tištěného textu, používání	

				jednoduchých textů pro děti, dbát na úpravu	
Ovládat psaní hůlkového písma	4. ročník	Rozlišit hůlkové a psací písmo, přečíst písmena, slabiky, krátká slova psaná hůlkovým písmem	4. ročník	Psaní hůlkového písma dle obtížnosti, didaktické hry k rozpoznání písmen, použití knih a časopisů pro děti, vyhledávání slov s určenými písmeny	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	5. ročník	Napodobit, opsat texty psané hůlkovým písmem, psát slabiky, písmena podle diktátu	5. ročník	Rozvoj jemné motoriky, napodobování hůlkového písma, psaní na tabulky, papíry ve velkých formátech, tabule, sešity	
	6. ročník	Opsat tvary hůlkových písmen, opsat krátká slova, dodržovat správné pořadí písmen, psát podle diktátu	6. ročník	Orientace v textu, udržení linky, selekce písmen	
Psát písmena a slabiky podle diktátu	4. ročník	Psát písmena podle diktátu	4. ročník	Průpravná cvičení, fixace problémových písmen, využití literatury pro děti	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	5. ročník	Psát písmena a slabiky podle diktátu	5. ročník	Rozvoj sluchového vnímání, práce s počítačovými programy	

	6. ročník	Psát písmena, slabiky a krátká slova podle diktátu	6. ročník	Rozvoj sluchového vnímání, práce s PC programy, rozvoj syntézy a analýzy	
Opsat číslice	4. ročník	Dokázat určit číslice 1,2,3,4,5, napodobovat tvary	4. ročník	Průpravná grafomotorická cvičení, didaktické hry	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování Matematika
	5. ročník	Opisovat číslice 1-5	5. ročník	Vpisování do řádků, na linku, obtahování číslic, samostatné napodobování číslic	
	6. ročník	Opisovat číslice 1-5	6. ročník	Vpisování do řádku a na linku, obtahování číslic, samostatné napodobování číslic	

Psaní 7. – 8. ročník

Výstup RVP	Výstup ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Dbát na čitelný písemný projev	7. ročník	Psát úpravně a čitelně, dodržovat mezery mezi slovy	7. ročník	Zpřesňování tvarů písmen i číslic, individuální docvičování	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	8. ročník	Rozlišovat tvary, velikost, štihlou písmena	8. ročník	Docvičování malých písmen f,g,ch,ř, rozlišování velikosti a štíhlosti písmena	
Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	7. ročník	Psát podle diktátu písmena, slabiky, slova	7. ročník	Rozvíjení sluchové syntézy a analýzy, vytleskávání slabik, rytmizace, grafické znázornění slov	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	8. ročník	Psát podle diktátu slova a krátké věty	8. ročník	Schopnost rozdělit slovo na slabiky a písmena	
Opsat slova a jednoduché věty	7. ročník	Opsat zadaná slova a věty	7. ročník	Využití předloh pro psaní, použití písanek	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	8. ročník	Opsat krátké věty a slovní spojení	8. ročník	Bezchybné opisování zadaných textů, správný tvar písmen	
Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	7. ročník	Psát nebo opisovat podle předlohy	7. ročník	Psaní do sešitu a do písanek podle předlohy, správná úprava písmena Opis slov	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	8. ročník	Psát i obtížnější spoje, opsat jednoduchý text	8. ročník	Čitelné písmo, stále používání grafomotorických	

				uvolňovacích cvičení na jemnou motoriku a procvičování ruky Opis jednoduchého textu	
Přepsat krátký jednoduchý text	7. ročník	Přepsat jednoduchou větu bez chyb	7. ročník	Psaní nápisů pod obrázky, přepisování textů z časopisů, knih, písanek Přepis slov – převedení tištěných písmen do psané podoby, psaní na PC	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	8. ročník	Přepsat delší větu bez chyb	8. ročník	Přepisování vět se slovními spojeními, vytváření vět, přepis z tabule, psaní na PC	
Podepsat se psacím písmem	7. ročník	Znát všechna písmena i hlásky svého jména i příjmení	7. ročník	Procvičování všech písmen, vyhledávání písmen, ze kterých se skládá jméno	OSV – osobnostní rozvoj sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě
	8. ročník	Podle předlohy napsat jméno i příjmení, vyhledat svoje jméno z několika jiných	8. ročník	Psaní jména podle předlohy, rozlišení jména a příjmení, vyhledávání svého jména z několika jiných, nácvik podpisu bez předlohy	
Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	7. ročník	Napsat nápis pod obrázek	7. ročník	Pojmenování obrázků, psaní jednoduchých textů pod obrázek	OSV – osobnostní rozvoj sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě
	8. ročník	Za pomoci vyplnit	8. ročník	Vyplňování dotazníků	

		jednoduchý dotazník a napsat adresu		– schopnost rozumět dotazu a odpovědět písemně, psaní adresy a krátké korespondence, psaní pomocí PC	
Psaní číslic i podle nápovědy	7. ročník	Znát číslice 1 – 20, umět je napsat	7. ročník	Využití počtů, psaní příkladů, práce s pracovním sešitem, psaní číslic	matematika
	8. ročník	Znát číslice od 1 do 100, umět je opsat	8. ročník	Využití počítačových programů, vyhledávání číslic podle diktátu, psaní na řádek, psaní číslic	

Psaní 9. - 10. ročník

Výstup RVP	Výstup ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Dbát na čitelný písemný projev	9. ročník	Napsat větu se správnými mezerami mezi slovy	9. ročník	Psaní snadných vět, docvičování obtížných spojů	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	10. ročník	Psát úhledně a čitelně	10. ročník	Praktické použití získaných znalostí a dovedností, samostatný písemný projev	
Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	9. ročník	Psát podle diktátu slova a krátké věty	9. ročník	Vnímání délky samohlásky, rozčlenění slova na slabiky, diktát snadných dvouslabičných slov	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	10. ročník	Psát podle diktátu slova a krátké věty	10. ročník	Diktát krátkých vět, procvičování a opakování naučeného	
Opsat slova a jednoduché věty	9. ročník	Opsat slova a věty	9. ročník	Bezchybné opisování se správnou diakritikou, délkou samohlásek i rozdělením věty Opis slov a vět, psaní na PC	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování informatika
	10. ročník	Opsat slova a věty	10. ročník	Bezchybné opisování se správnou	

				diakritikou, délkou samohlásek i rozdělením věty Opis slov a vět, psaní na PC	
Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	9. ročník	Napsat, opsat složitější text s porozuměním psaného	9. ročník	Procvičování schopnosti soustředit se na výkon, snaha o co nejlepší výsledek – vhodná motivace, užití textů z různých zdrojů, noviny, časopisy, učebnice, rozlišování tiskacího a psací písma	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	10. ročník	Mít zařixována všechna písmena malé i velké abecedy, dokázat bezchybně opsat	10. ročník	Procvičování schopnosti soustředit se na výkon, snaha o co nejlepší výsledek – vhodná motivace, užití textů z různých zdrojů, noviny, časopisy, učebnice, rozlišování tiskacího a psací písma	
Přepsat krátký jednoduchý text	9. ročník	Přepsat krátký text	9. ročník	Zvyšování kvality a rychlosti písma, psaní bez chyb, správná diakritika, rozdělování slov,	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování

				využití všech textů, nápisů Přepis tištěného do psací podoby	
	10. ročník	Pracovat samostatně při přepisu textu	10. ročník	Zvyšování kvality a rychlosti písma, psaní bez chyb, správná diakritika, rozdělování slov, využití všech textů, nápisů Přepis tištěného do psací podoby	
Podepsat se psacím písmem	9. ročník	Samostatně zvládat podpis psacím písmem	9. ročník	Podepisování sešitů, učebnic, pracovních listů, bezchybné zvládnutí podpisu	Člověk a společnost
	10. ročník	Samostatně zvládat podpis psacím písmem	10. ročník	Podepisování sešitů, učebnic, pracovních listů, bezchybné zvládnutí podpisu	
Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru	9. ročník	Napsat nebo opsat adresu, pohlednici, přání	9. ročník	Nácvik psaní adresy podle předlohy na pohlednici nebo dopis, vyplňování adresy na předepsaný formulář, psaní krátkých textů na pohlednici k svátku, Vánocům...	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti, smyslového vnímání, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování Člověk a společnost
	10. ročník	Napsat nebo opsat	10. ročník	Nácvik psaní adresy	

		adresu, pohlednici, přání		podle předlohy na pohlednici nebo dopis, vyplňování adresy na předepsaný formulář, psaní krátkých textů na pohlednici k svátku, Vánocům...	
Psaní číslic i podle nápovědy	9. ročník	Napsat číslice do 100 i podle nápovědy	9. ročník	Využití didaktických her, společenských her, pracovních sešitů, počítačových programů	matematika
	10. ročník	Napsat číslice do 100 i podle nápovědy	10. ročník	Psaní číslic na adresy, do sešitů, praktické využití znalostí	

ŘEČOVÁ VÝCHOVA (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Obsah: Předmět Řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyková komunikace. Řečová výchova zahrnuje rozvíjení komunikačních dovedností i schopností, které jsou předpokladem úspěšné sociální adaptace a integrace dětí i jejich dalšího vzdělávání. Prolíná všemi předměty i všemi ročníky a zaměřuje se na dechová, hlasová a artikulační cvičení, výslovnost, intonaci, rytmizaci. Dále pak na rozšiřování slovní zásoby, rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích a vytváření základních komunikačních pravidel..

Úzkou souvislost a návaznost na řečovou výchovu by měla mít individuální logopedická péče.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení řečových schopností a poznávacích procesů
- dorozumívání se se svým okolím verbální či neverbální formou, sdělování názorů
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech
- motivace ke čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat krátký text
- výchova ke čtenářské gramotnosti
- důraz na praktické dovednosti

Začlenění průřezových témat:

V předmětu řečová výchova jsou začleněna průřezová témata z **Osobnostní a sociální výchovy** – tématické okruhy:

Osobnostní rozvoj

- ✓ *cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování*
- ✓ *cvičení sebeovládání*
- ✓ *dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; zvládnutí stresových situací*
- ✓ *já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; druzí jako zdroj informací o mně*

Sociální rozvoj

- ✓ *dovednosti pro sdělování verbální a neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (pozdrav, prosba, informování, žádost, vysvětlování)*
- ✓ *péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše třída*
- ✓ *rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů)*
- ✓ *vzájemné poznávání se ve skupině*

Morální rozvoj

- ✓ *vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování*

Dále bude v předmětu Řečová výchova zařazeno průřezové téma **Mediální výchova** – tématické okruhy:

Vnímání mediálních sdělení

- ✓ informativní, zábavné a reklamní sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- ✓ různé typy sdělení a jejich funkce

Fungování a vliv médií ve společnosti

- ✓ vliv médií na každodenní život

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Řečová výchova vyučujeme v 1.- 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. – 10. ročníku 1 hodinu týdně.

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad názornosti, posloupnosti, přiměřenosti. Používáme takové metody, aby podporovaly zejména rozvoj slovní zásoby, komunikačních dovedností spolu s rozvíjením smyslového vnímání, pozornosti a schopnosti udržet pozornost.

Zařazujeme aktivity zaměřené na styk s veřejností, vytváříme prostor pro samostatný verbální projev - aktivní účasti na různých vystoupeních. Simulujeme situace, které je nutno řešit, nacvičujeme kulturu mluveného projevu. Motivujeme k lepším výsledkům pravidelným hodnocením činností. Provádíme řízené rozhovory, dramatizace, vyprávění podle otázek i samostatně.

Ve značné míře využíváme filmová i divadelní představení a kulturní akce pořádané různými organizacemi.

Všechny metody a formy jsou používány s ohledem na věk i individualitu žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Řečová výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomocí žákovi umožní:

Kompetence k učení

- používat učební pomůcky a materiály
- pracovat s knihou a časopisem
- koncentrovat se na danou činnost
- používat znaky a symboly v praktickém životě
- uplatňovat znalosti a zkušenosti v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- nenechat se odradit nezdarem
- nacvičit různé situace z každodenního života

Kompetence sociální a personální

- orientovat se ve vztazích mezi lidmi
- podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách
- uplatňovat správné návyky společenského chování
- navazovat kladné vztahy mezi vrstevníky

Kompetence komunikativní

- rozumět slovnímu sdělení a odpovídat na otázky
- vyjádřit prožitky a pocity

Kompetence občanské

- dodržovat základní společenská pravidla při kolektivních hrách
- vystupovat na veřejnosti při školních akcích a chovat se podle společenských norem
- uvědomit si základní práva a povinnosti, odlišit dobro a zlo a znát důsledek negativního chování

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- používáme učební materiály a pomůcky
- pracujeme s knihou, časopisy a dětskou literaturou
- snažíme se o koncentraci na danou činnost při didaktických hrách
- didaktickými hrami, říkankami a písněmi procvičujeme paměť
- praktickými činnostmi uplatňujeme znalosti v praktických situacích
- motivací podporujeme kladný vztah ke školní práci
- dramatizací nacvičujeme situace z každodenního života
- formou dramatizace a didaktických her vytváříme povědomí o vztazích mezi lidmi
- při školních akcích uplatňujeme základní návyky společenského chování
- osobním příkladem a hrou navazujeme kladné vztahy mezi vrstevníky
- praktickými cvičeními vytváříme schopnost komunikace a porozumění verbálnímu projevu
- rozhovorem rozvíjíme potřebu vyjádřit své pocity
- komunikativní dovednosti podporujeme denním kontaktem
- didaktickými hrami a kolektivními cvičeními rozvíjíme základní společenská pravidla a jejich dodržování
- prostřednictvím četby a sledování televize pomáháme vytvářet povědomí o základních právech a povinnostech

Řečová výchova 1. – 3. ročník

Výstup RVP	Výstup ŠVP – žák by měl:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	Přednést jednoduché říkanky	seznámení s knihou předčítání jednoduchých říkadel rytmizace dechová, hlasová a artikulační cvičení práce s hlasem napodobování zvuků didaktické a společenské hry rozvoj paměti přednes organizace a účast na dětských vystoupeních	OSV- osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování) OSV – Osobnostní rozvoj, seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebeovládání) OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy) OSV – Sociální rozvoj, spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci)
Odpovídat na otázky slovem, větou	Reagovat na otázky dle svých komunikačních možností a schopností	rozvoj slovní zásoby pojmenování a poznání všech předmětů a jevů ve škole, doma... poznávací otázky odpovědi na jednoduché, později složitější věty nácvik správné výslovnosti krátké hry na otázky a odpovědi výslovnost, intonace, rytmizace edukace a reedukace řeči rozvoj fonemického sluchu	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	Koncentrovat se na poslech Udržet pozornost	využití televizních programů pro děti četba krátkých pohádek	OSV- osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a

		návštěvy divadelních představení poslech předčítaného textu	soustředění, cvičení dovednosti zapamatování) OSV – Osobnostní <i>rozvoj, psychohygienu</i> (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému <u>Mediální výchova</u>
Popsat jednoduché obrázky	Utvořit krátkou větu Popsat obrázek svými slovy Správně vyslovovat	řeč – zvukové prostředky řeči (tempo, melodie) rozvoj slovní zásoby hlasová a dechová cvičení použití různých nástrojů stavba věty	OSV – Sociální rozvoj, <i>komunikace</i> (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Reprodukovat krátký text podle otázek	Svými slovy reprodukovat krátký text	vyprávění podle otázek předčítání příběhů, pohádek návštěvy divadelních představení dramatizace	OSV- osobnostní rozvoj, rozvoj <i>schopnosti poznávání</i> (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování) OSV – Sociální rozvoj, poznávací <i>schopnosti</i> (vzájemné poznávání ve skupině)

Řečová výchova 4. – 6. ročník

Výstup RVP	Výstup ŠVP – žák by měl:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy	Převyprávět krátký text podle osnovy	rozvoj slovní zásoby cvičení na pozornost a soustředění kolektivní hry založené na verbální komunikaci práce s jednoduchým textem vytváření osnovy kolektivní práce	OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy) OSV – Sociální rozvoj, spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci) OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	Soustředit se na film či divadelní představení Reprodukovat zkráceně příběh podle otázek	pravidelné návštěvy představení pro děti rozvoj sluchového a zrakového vnímání postupné zvyšování nároků na pozornost rozvoj slovní zásoby vyjadřování se ve větách schopnost vytvořit krátkou smysluplnou větu na základě pochopené otázky	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku	Samostatně převyprávět příběh podle ilustrace	využití různých obrázkových materiálů – časopisy, knihy, pracovní listy návštěvy knihovny vytváření pozitivního vztahu k ilustracím vytváření nástěnek	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) <u>Mediální výchova</u> Čtení

		motivace k dobrému výkonu rozvoj smyslového vnímání	
Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	Sestavit nebo vytvořit větu Jednoduše popsat skutečnost	vytváření slovní zásoby nutné pro vystižení popisu odpovídat na návodné otázky výslovnost, intonace rytmizace edukace a reedukace řeči rozvoj fonemického sluchu	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální) OSV – Osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzi jako zdroj informací o mně)
Domluvit se v běžných situacích	Komunikovat v běžných situacích	vytváření schopnosti komunikace mezi spolužáky, s dospělými na úrovni školy a později i mimo školu didaktické hry dramatizace rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních vztazích alternativní a augmentativní způsoby komunikace	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
Zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování	Samostatně poprosit, pozdravit, poděkovat	vytváření simulačních situací pro nácvik a fixaci formou společenského chování eliminovat ostych využívání společenské, kolektivní a didaktické hry hodnocení a pozorování projevů spolužáků i dospělých	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích) OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy) OSV – Sociální rozvoj, spolupráce a soutěživost (rozvoj

			individuálních dovedností pro spolupráci)
Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	Zahrát krátký příběh	dramatizace, rozhovory, odpovědi na otázky návštěvy divadelních představení společenské hry konverzační cvičení artikulační cvičení	OSV- osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování) OSV – Osobnostní rozvoj, psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému) OSV – Morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování se)

Řečová výchova 7. – 10. ročník

Výstup RVP	Výstup ŠVP – žák by měl:	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost	Domluvit se bez problému se spolužáky i s dospělými	rozšiřování slovní zásoby základy techniky mluveného projevu správné dýchání, intonace, rytmizace, výslovnost edukace a reedukace řeči rozvoj fonemického sluchu stavba věty, tvoření vět správné užívání vět v běžné komunikaci	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích)
Používat věty se správnými gramatickými strukturami	v komunikaci používat správně gramaticky postavené věty mluvit srozumitelně	základní komunikační pravidla konverzační cvičení tvorba otázek a odpovědí správné dýchání, výslovnost, rytmizace, intonace využití čtení, psaní i ostatních předmětů pro správné vyjadřování	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích)
Dbát na kulturu mluveného projevu	vyjadřovat se slušně, bez použití vulgarismů používat základní komunikační pravidla	využívání poslechu pohádky, říkadla, povídky sledování televizních programů pro děti – zaměření na verbální komunikaci	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích) <u>Mediální výchova</u> Čtení
Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	domluvit se v běžných situacích komunikovat s vrstevníky v okolí	návštěvy různých institucí vyřizování jednoduchých vzkazů nákupy v obchodech	OSV – Sociální rozvoj, komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální,

		vytváření modelových situací opakování a plnění zadaných úkolů základní komunikační pravidla	komunikace v různých situacích) OSV – Sociální rozvoj, mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy, respekt, podporu)
Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	Popsat děje, jevy a osoby na ilustraci	využívání názorných pomůcek podněcování k samostatnému projevu vytváření schopnosti k pochopení a chápání dějů, jevů a vytváření slovní zásoby k jejich popisu tvorba otázek a odpovědí	OSV – Osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě)
Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	Vyjadřovat své názory a postoje, své zážitky a pocity	rozvoj slovní zásoby vytváření vlastních zážitků návštěvy kulturních akcí popis prožitku alternativní způsoby komunikace	OSV – Osobnostní rozvoj, psychohygienu (zvládání stresových situací) OSV – Morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování se)
Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	Podle svých schopností převyprávět příběh	četba pohádek, příběhů a povídek – rozvoj pozornosti rozvoj sluchového a zrakového vnímání využití kulturních představení návštěvy knihovny výběr DVD, videa, knih podle zájmu a následné vyprávění	OSV- osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování)
Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku	Zahrát roli v jednoduchém příběhu	dramatizace využití mimojazykových prostředků konverzační cvičení rozvoj paměti	OSV- osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování)

		<p>citové prožívání alternativní způsoby komunikace</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj, <i>komunikace</i> (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích) OSV – Sociální rozvoj, <i>spolupráce a soutěživost</i> (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci)</p>
--	--	---	---

Matematika (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Tento předmět je založen na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, posiluje rozvíjení paměti, logického myšlení a prostorové představivosti.

Postupně se žáci seznamují s čísly, osvojují si postupy matematických operací, naučí se získávat číselné údaje a pracovat s nimi. Poznávají základní geometrické tvary a tělesa, naučí se používat matematické pomůcky včetně kalkulačtoru.

Obsah předmětu je rozdělen na tyto tematické okruhy:

Řazení a třídění předmětů

Čísla a početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

Základy geometrie

Cílové zaměření předmětu:

- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
- používání matematických symbolů (+, - , x)
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
- vytváření prostorové představivosti
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi při nákupech a finančních transakcích)
- rozvíjení spolupráce a komunikace při společném řešení úkolů
- zlepšování grafického projevu
- zvládnutí základních rýsovacích dovedností

Začlenění průřezových témat: V předmětu matematika je začleněno průřezové téma z **OSV Osobnostní a sociální výchova (OSV)** – tematické okruhy:

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*
- **Sociální rozvoj – Komunikace** – *cvičení pozorování, komunikace v různých situacích*

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Matematika je vyučován v 1. - 10. ročníku s touto hodinovou dotací:

- 1. - 6. ročník 2 hodiny týdně
- 7. - 10. ročník 3 hodiny týdně

Formy a metody výuky:

Výuka probíhá ve třídách, kde mohou žáci pracovat ve skupinách podle svých schopností. Žáci pracují svým tempem, každému se učitel individuálně věnuje. Slabší žáci jsou vedeni ke zvládnutí základních dovedností, aby splnili potřebné výstupy.

Žáci jsou vedeni k samostatnosti a sebekontrolě, učí se společně řešit dané problémy a spolupracovat ve skupinách. Do výuky jsou zařazovány didaktické hry, počítačové programy a počítačové soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Matematika budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomocí žákovi umožní:

Kompetence k učení

- žák používá různý pracovní materiál
- žák používá matematický jazyk a symboliku v praxi
- žák pracuje s výukovými matematickými programy na PC

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší problémy matematického charakteru související s praktickým životem

Kompetence komunikativní

- žák užívá matematický jazyk
- žák zformuluje otázku při nepochopení úkolu
- žák se orientuje v jednoduchých tabulkách

Kompetence pracovní

- žák při nákupech používá kalkulačtor
- žák správně a bezpečně používá pravítko a kružítko
- žák pracuje se stavebnicemi

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- předkládáme úkoly vycházející z praktického života, směřujeme žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů dramatizací
- využíváme pracovní sešity, pracovní listy, názorné pomůcky
- formou hry motivujeme žáky používat početní operace v praxi
- zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání a využívání matematického jazyka a symboliky používané v matematice
- využíváme naučných výukových programů při práci s počítačem
- na modelových situacích rozvíjíme řešení matematických problémů s pomocí naučených stereotypů a získaných zkušeností
- směřujeme žáky k aplikaci osvědčených postupů v nových úlohách formou soutěže
- zařazováním činností zaměřených na rozvoj jemné motoriky, logického myšlení a chápání souvislostí rozvíjíme praktické dovednosti žáků
- vlastním příkladem motivujeme žáky k užívání matematického jazyka
- formou jednoduchého dialogu učíme žáky jasně formulovat vlastní myšlenky a obhájit svou práci
- rozvíjíme slovní zásobu

- rozvíjíme orientaci v jednoduchých tabulkách
- formou hry rozvíjíme znalost práce s kalkulačkou
- v praktických cvičeních používáme měřidla, váhy, odměrky objemu
- názorem a osobní ukázkou vytváříme u žáků základní rýsovací dovednosti s použitím pravítka a kružítko
- vytváříme s žáky názorné pomůcky z různých materiálů
- rozvíjíme pracovní dovednosti při práci se stavebnicemi
- modelovými situacemi rozvíjíme orientaci v čase, především správně si rozvrhnout práci
- při fiktivních i praktických nákupech rozvíjíme početní úkony ke kalkulaci nákupu

Matematika 1. – 3. ročník – číslo a početní operace					
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10	1. ročník	Číst, psát a používat číslice v oboru do 2	1. ročník	Vytváření konkrétních představ o čísle Počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle Počítání předmětů v daném souboru Čísla 1,2 Čtení a psaní čísel 1,2	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Číst, psát a používat číslice v oboru do 4	2. ročník	Vytváření konkrétních představ o čísle Počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle Počítání předmětů v daném souboru Čísla 3,4 Čtení a psaní čísel 3,4	
	3. ročník	Číst, psát a používat číslice v oboru do 5	3. ročník	Vytváření konkrétních představ o čísle Počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle Počítání předmětů v daném souboru Čísla 0, 5	

				Čtení a psaní čísel 0, 5	
Orientovat se v číselné řadě 1 až 10	1. ročník	Poznat bezpečně číslice 1, 2, orientovat se v číselné řadě do 5	1. ročník	Číslice 1,2 Numerace do 5	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Poznat bezpečně číslice 1 – 4, orientovat se v číselné řadě do 7	2. ročník	Číslice 3, 4 Numerace do 7	
	3. ročník	Poznat bezpečně číslice 1 – 5, orientovat se v číselné řadě do 10	3. ročník	Číslice 5, 0 Numerace do 10	
Sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5	1. ročník	Sčítat s názorem v oboru do 2	1. ročník	Názorné zavedení sčítání v oboru do 2 manipulačními činnostmi Užití prstů, stavebnic, počítadla Sčítání v oboru do 2	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 4	2. ročník	Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 4 manipulačními činnostmi Užití prstů, stavebnic, počítadla Sčítání a odčítání v oboru do 4	
	3. ročník	Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 5, zvládat početní spoje s 0	3. ročník	Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 5 manipulačními	

				činnostmi Užití prstů, stavebnic, počítadla Sčítání a odčítání do 5	
Znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat	1. ročník	Používat matematické pojmy =, +, v oboru do 2 a zapsat je	1. ročník	Symbol = (rovná se) + (plus nebo a)	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Používat matematické pojmy =, +, - v oboru do 4 a zapsat je	2. ročník	Symboly =, + Symbol – (minus nebo bez)	
	3. ročník	Používat matematické pojmy =, +, - v oboru do 5 a zapsat je	3. ročník	Symboly =, +, -	
Umět rozkládat číslo do 2	1. ročník	Rozkládat číslo 2	1. ročník	Rozklad čísel	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Rozkládat číslo do 4	2. ročník	Rozklad čísel	
	3. ročník	Rozkládat číslo do 5	3. ročník	Rozklad čísel	
Psát číslice 1 – 5 i podle diktátu	1. ročník	Psát podle diktátu čísla do 2	1. ročník	Diktát čísel 1,2	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Psát podle diktátu čísla do 4	2. ročník	Diktát čísel 1-4	
	3. ročník	Psát podle diktátu čísla do 5 a 0	3. ročník	Diktát čísel 0-5	

Matematika 1. – 3. ročník – řazení a třídění předmětů					
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký	1. ročník	Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, krátký – dlouhý	1. ročník	Úlohy na orientaci v množství a základních matematických pojmech, praktické činnosti	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, stejně – více – méně	2. ročník	Úlohy na orientaci v množství a základních matematických pojmech, praktické činnosti	
	3. ročník	Orientovat se v prostoru i na obrázku ve všech pojmech dle výstupu z RVP	3. ročník	Úlohy na orientaci v množství a základních matematických pojmech, praktické činnosti	
Orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře, dole	1. ročník	Orientovat se v prostoru nad, pod, vedle, nahoře, dole	1. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru Praktické úlohy s předměty a obrázky PC programy na interaktivní tabuli	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování TV, VV, VU
	2. ročník	Orientovat se v prostoru před, za, na začátku, na konci	2. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru Praktické úlohy s předměty a obrázky PC programy na	

				interaktivní tabuli	
	3. ročník	Orientovat se v prostoru – všechna umístění předmětu	3. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru Praktické úlohy s předměty a obrázky PC programy na interaktivní tabuli	
Řadit předměty zleva doprava	1. ročník	Řadit předměty v prostoru zleva doprava	1. ročník	Řazení různých předmětů v prostoru zleva doprava	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Řadit předměty v prostoru zleva doprava	2. ročník	Řazení různých předmětů v prostoru zleva doprava	
	3. ročník	Řadit předměty na obrázku zleva doprava	3. ročník	Řazení různých předmětů na obrázku zleva doprava	
Třídít předměty podle velikosti, barvy, tvaru, obsahu	1. ročník	Třídít předměty podle velikosti a barev	1. ročník	Tvoření skupin prvků Třídění podle různých kritérií	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Třídít předměty podle tvaru	2. ročník	Tvoření skupin prvků Třídění podle různých kritérií	
	3. ročník	Třídít předměty podle obsahu	3. ročník	Tvoření skupin prvků Třídění podle různých kritérií	

Matematika 1. – 3. ročník – základy geometrie					
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	1. ročník	Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary – kruh, čtverec	1. ročník	Poznávání základních geometrických tvarů ze stavebnic	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování TV, PV
	2. ročník	Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary – kruh, čtverec, trojúhelník	2. ročník	Poznávání základních geometrických tvarů – předměty i obrázky	
	3. ročník	Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary - kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník	3. ročník	Poznávání základních geometrických tvarů – předměty i obrázky PC programy	
Rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	1. ročník	Rozlišovat základní geometrické tvary na různých předmětech	1. ročník	Poznávání základních geometrických tvarů na skutečných předmětech	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování TV, PV
	2. ročník	Rozlišovat základní geometrické tvary na různých předmětech	2. ročník	Poznávání základních geometrických tvarů na skutečných předmětech i obrázcích	
	3. ročník	Rozlišovat základní geometrické tvary na různých předmětech	3. ročník	Poznávání základních geometrických tvarů na skutečných předmětech	
Porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší	1. ročník	Porovnávat délku různých předmětů, rozlišovat kratší - delší	1. ročník	Porovnávání délky předmětů skutečné velikosti	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování

	2. ročník	Porovnávat délku různých předmětů, rozlišovat kratší - delší	2. ročník	Porovnávání délky předmětů, rozlišování kratší - delší	TV, PV
	3. ročník	Porovnávat délku různých předmětů, rozlišovat kratší - delší	3. ročník	Porovnávání délky předmětů, rozlišování kratší - delší	

Matematika 1. – 3. ročník – závislosti, vztahy a práce s daty					
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	1. ročník	Používat výrazy nad, pod, před, za	1. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru: pod, nad, před, za	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování TV, PV
	2. ročník	Používat výrazy nahoře, dole, vpředu, vzadu	2. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru nahoře, dole, vpředu, vzadu	
	3. ročník	Používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	3. ročník	Úlohy na orientaci na obrázku – všechny pojmy	
Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	1. ročník	Modelovat jednoduché situace podle pokynů učitele a využívat dané pomůcky	1. ročník	Modelování jednoduchých situací podle pokynů a s využitím pomůcek	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování TV, PV
	2. ročník	Modelovat jednoduché situace podle pokynů a používat souhlas krychlí	2. ročník	Úkoly na rozvíjení prostorové představivosti, užití souboru krychlí	
	3. ročník	Modelovat jednoduché situace podle pokynů a používat stavebnice	3. ročník	Rozvíjení prostorové představivosti Užití stavebnic	
Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti v číslech v oboru do 10	1. ročník	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 5	1. ročník	Doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 5	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání
	2. ročník	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 7	2. ročník	Doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel	

				v oboru do 7	
	3. ročník	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	3. ročník	Doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 10	
Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	1. ročník	Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s mincemi v oboru do 2	1. ročník	Slovní úlohy s použitím platidel Praktické příklady – hry na obchod	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	2. ročník	Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s mincemi v oboru do 4	2. ročník	Slovní úlohy s použitím platidel Praktické příklady – hry na obchod	
	3. ročník	Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s mincemi v oboru do 5	3. ročník	Slovní úlohy s použitím platidel Praktické příklady – hry na obchod, nákup	

Matematika 4. – 6. ročník – číslo a početní operace					
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo:		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 2 i na číselné ose, numerace do 100	4. ročník	Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10. Porovnávat čísla a orientovat se na číselné ose v oboru do 10	4. ročník	Vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 10 Počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle Počítání předmětů v daném souboru Čísla 1 – 10 Čtení a psaní čísel v oboru do 10 Porovnávání čísel v oboru do 10 Vyznačování čísel na číselné ose v oboru do 10	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20. Porovnávat čísla a orientovat se na číselné ose v oboru do 20	5. ročník	Vytváření konkrétních představ o číslech v oboru do 20 Počítání na konkrétních předmětech, prstech, počítadle Počítání předmětů v daném souboru Čísla 11 – 20 Čtení a psaní čísel v oboru do 20	

				Porovnávání čísel v oboru do 20 Vyznačování čísel na číselné ose v oboru do 20	
	6. ročník	Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 100. Porovnávat čísla a orientovat se na číselné ose v oboru do 100	6. ročník	Numerace do 100 Porovnávání čísel Vyznačování na číselné ose Přiřazování čísel k prvkům a naopak	
Umět rozklad čísel do 20 bez přechodu před 10	4. ročník	Používat symboly $<$, $>$, rozkládat čísla do 5	4. ročník	Symboly $<$, $>$ Rozklad čísel	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Rozkládat čísla do 10	5. ročník	Rozklad čísel	
	6. ročník	Rozkládat čísla do 20 bez přechodu přes desítku	6. ročník	Rozklad čísel	
Sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	4. ročník	Sčítat a odčítat s názorem v oboru do 10	4. ročník	Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 10 manipulačními činnostmi Užití prstů, stavebnic, počítadla Sčítání a odčítání v oboru do 10 Automatizace spojů sčítání a odčítání v oboru do 10	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Sčítat a odčítat s názorem do 20 bez přechodu přes 10	5. ročník	Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 20	

				manipulačními činnostmi bez přechodu přes desítku Užití prstů, stavebnic, počítadla Sčítání a odčítání v oboru do 20 Automatizace spojů sčítání a odčítání v oboru do 20	
	6. ročník	Sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes 10	6. ročník	Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 20 manipulačními činnostmi s přechodem přes desítku Užití prstů, stavebnic, počítadla Sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku Automatizace spojů sčítání a odčítání v oboru do 20	
Zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	4. ročník	Zvládat snadné příklady v oboru do 10	4. ročník	Vztah o n-více, o n-méně v oboru do 10	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Zvládat snadné příklady v oboru do 20	5. ročník	Vztah o n-více, o n-méně v oboru do 20	
	6. ročník	Zvládat snadné příklady v oboru do	6. ročník	Vztah o n-více, o n-méně v oboru do 100	

		100 bez přechodu přes desítku			
Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	4. ročník	Tvořit a zapisovat jednoduché příklady v oboru do 10 podle diktátu	4. ročník	Tvoření a zápis příkladů na sčítání a odčítání v oboru do 10	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Tvořit a zapisovat jednoduché příklady v oboru do 20 bez přechodu přes desítku podle diktátu	5. ročník	Tvoření a zápis příkladů na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes 10	
	6. ročník	Tvořit a zapisovat jednoduché příklady v oboru do 20 s přechodem přes desítku podle diktátu	6. ročník	Tvoření a zápis příkladů na sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku	
Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	4. ročník	Řešit jednoduché slovní úlohy z praktického života v oboru do 10	4. ročník	Jednoduché slovní úlohy z praktického života v oboru do 10	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Řešit jednoduché slovní úlohy z praktického života v oboru do 20 bez přechodu přes desítku	5. ročník	Jednoduché slovní úlohy z praktického života v oboru do 20 bez přechodu přes desítku	
	6. ročník	Řešit jednoduché slovní úlohy z praktického života v oboru do 20 s přechodem přes desítku	6. ročník	Jednoduché slovní úlohy z praktického života v oboru do 20 s přechodem přes desítku	
Umět použít kalkulačtor	4. ročník	Používat kalkulačtor	4. ročník	Používání kalkulačtoru	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj

		v oboru do 10		při kontrole výsledků	<i>schopnosti poznávání</i> – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace Informatika – program kalkulačka
	5. ročník	Používat kalkulačtor v oboru do 20	5. ročník	Používání kalkulačtoru při kontrole výsledků	
	6. ročník	Používat kalkulačtor v oboru do 20	6. ročník	Používání kalkulačtoru při kontrole výsledků	

Matematika 4. – 6. ročník – řazení a třídění předmětů					
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo:		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší - užší	4. ročník	Orientovat se v pojmech větší – menší	4. ročník	Úlohy na orientaci v pojmech větší – menší	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Orientovat se v pojmech kratší – delší	5. ročník	Úlohy na orientaci v pojmech kratší – delší	
	6. ročník	Orientovat se v pojmech širší - užší	6. ročník	Úlohy na orientaci v pojmech širší, užší	
Rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed	4. ročník	Rozlišovat vlevo, vpravo, uprostřed	4. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru PC programy	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Rozlišovat vlevo, vpravo, uprostřed	5. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru PC programy	
	6. ročník	Rozlišovat vlevo, vpravo, uprostřed	6. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru PC programy	
Orientovat se na ploše	4. ročník	Orientovat se na ploše v prostoru	4. ročník	Orientace na ploše v prostoru	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Orientovat se na ploše v obrázku	5. ročník	Orientace na ploše v obrázku	
	6. ročník	Orientovat se na ploše v textu	6. ročník	Orientace na ploše v textu	
Porovnávat množství a tvořit skupiny a daném počtu prvků	4. ročník	Porovnávat množství a tvořit skupiny prvků v oboru do 10, určovat kvantitativní vztahy	4. ročník	Tvoření různých skupin o daném počtu prvků Porovnávání množství do 10	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace

				Používán mincí 1, 2, 5, 10Kč Vztahy menší, větší, roven	VU
	5. ročník	Porovnávat množství a tvořit skupiny prvků v oboru do 20, určovat kvantitativní vztahy	5. ročník	Tvoření různých skupin o daném počtu prvků Porovnávání množství do 20 Používán mincí 1, 2, 5, 10, 20Kč Vztahy menší, větší, roven	
	6. ročník	Porovnávat množství a tvořit skupiny prvků v oboru do 100, určovat kvantitativní vztahy	6. ročník	Tvoření různých skupin o daném počtu prvků Porovnávání množství do 100 Používán mincí 1, 2, 5, 10, 20Kč a bankovek 50, 100Kč Vztahy menší, větší, roven	
Třídít předměty podle pořadí ve skupinách	4. ročník	Třídít prvky do skupin	4. ročník	Tvoření skupin prvků Třídění podle různých kritérií	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace VU, PV
	5. ročník	Tvořit skupiny prvků a třídít podle pořadí	5. ročník	Tvoření skupin prvků Třídění podle různých kritérií	
	6. ročník	Tvořit skupiny prvků a třídít podle pořadí ve skupinách	6. ročník	Tvoření skupin prvků Třídění podle různých kritérií	

Přiřazovat předměty podle číselné řady	4. ročník	Přiřazovat předměty podle číselné řady v oboru do 10	4. ročník	Vytváření různých souborů prvků Řazení předmětů podle číselné řady v oboru do 10	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Přiřazovat předměty podle číselné řady v oboru do 20	5. ročník	Vytváření různých souborů prvků Řazení předmětů podle číselné řady v oboru do 20	
	6. ročník	Přiřazovat předměty podle číselné řady v oboru do 100	6. ročník	Vytváření různých souborů prvků Řazení předmětů podle číselné řady v oboru do 100	

Matematika 4. – 6. ročník – základy geometrie					
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo:		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Kreslit křivé a přímé čáry	4. ročník	Kreslit křivé a přímé čáry	4. ročník	Kreslení křivých a přímých čar	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace VV
	5. ročník	Kreslit křivé a přímé čáry	5. ročník	Kreslení křivých a přímých čar	
	6. ročník	Kreslit křivé a přímé čáry	6. ročník	Kreslení křivých a přímých čar	
Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	4. ročník	Kreslit křivé a přímé čáry	4. ročník	Kreslení křivých a přímých čar	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace VV
	5. ročník	Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	5. ročník	Rýsování křivých a přímých čar podle pravítka Rýsování podle pravítka	
	6. ročník	Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	6. ročník	Rýsování přímek podle pravítka	
Používat pravítko při rýsování přímek	4. ročník	Používat pravítko při rýsování přímek	4. ročník	Rýsování přímek podle pravítka	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Používat pravítko při rýsování přímek	5. ročník	Rýsování přímek podle pravítka	
	6. ročník	Používat pravítko při rýsování přímek	6. ročník	Rýsování přímek podle pravítka	
Změřit délku předmětu	4. ročník	Porovnávat délku předmětu	4. ročník	Porovnávání délky různých předmětů	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Změřit délku předmětu pomocí různých délkových měřidel	5. ročník	Měření délky předmětů podle různých délkových měřitek	
	6. ročník	Rýsovat a měřit délku přímé čáry podle	6. ročník	Rýsování přímek, měření čar podle	

		pravítka		pravítka	
--	--	----------	--	----------	--

Matematika 4. – 6. ročník – závislosti, vztahy a práce s daty					
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo:		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Používat výrazy vpravo - vlevo	4. ročník	Používat výrazy vpravo – vlevo při orientaci v prostoru	4. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru – vpravo, vlevo	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Používat výrazy vpravo – vlevo při orientaci na obrázku	5. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru i na obrázku	
	6. ročník	Používat výrazy vpravo – vlevo při orientaci v textu	6. ročník	Úlohy na orientaci v prostoru i v textu	
Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den	4. ročník	Znát pojem den	4. ročník	Pojem den	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace VU, ŘV
	5. ročník	Znát pojem měsíc	5. ročník	Pojem měsíc	
	6. ročník	Znát pojmy den, měsíc, rok	6. ročník	Pojmy den, měsíc, rok	
Určit čas s přesností na celé hodiny	4. ročník	Zvládat úlohy na orientaci v času	4. ročník	Jednotka času Používání jednotky času – hodina Úlohy na orientaci v času	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace VU, ŘV
	5. ročník	Určovat čas s přesností na celé hodiny	5. ročník	Jednotka času Používání jednotky času – hodina Úlohy na orientaci v času	
	6. ročník	Určovat čas s přesností	6. ročník	Jednotka času	

		na celé hodiny		Používání jednotky času – hodina Úlohy na orientaci v času	
Znát jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram	4. ročník	Znát jednotky délky, měřit a odhadovat délku	4. ročník	Jednotky délky, - metr Měření a odhad délky	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Znát jednotky hmotnosti, vážit a odhadovat hmotnost	5. ročník	Jednotky hmotnosti – kilogram Vážení a odhad hmotnosti	
	6. ročník	Znát jednotky délky a hmotnosti, řešit praktické úlohy při měření a vážení	6. ročník	Jednotky délky a hmotnosti Řešení praktických úloh	
Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20	4. ročník	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10	4. ročník	Doplňování jednoduchých tabulek a schémat a posloupnosti čísel v oboru do 10	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	5. ročník	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 15	5. ročník	Doplňování jednoduchých tabulek a schémat a posloupnosti čísel v oboru do 15	
	6. ročník	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	6. ročník	Doplňování jednoduchých tabulek a schémat a posloupnosti čísel v oboru do 20	
Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi	4. ročník	Uplatňovat matematické znalosti	4. ročník	Slovní úlohy s použitím platidel	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení

		při manipulaci s drobnými mincemi v oboru do 10		Praktické příklady – hry na obchod, nakupování	dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace VU, ŘV
	5. ročník	Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi v oboru do 20	5. ročník	Slovní úlohy s použitím platidel Praktické příklady – hry na obchod, nakupování	
	6. ročník	Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi a bankovkami v oboru do 50	6. ročník	Slovní úlohy s použitím platidel Praktické příklady – hry na obchod, nakupování	

Matematika 7. – 8. ročník – číslo a početní operace					
Psát a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100	7. ročník	Psát, číst a používat čísla v oboru do 100	7. ročník	Čtení, psaní čísel v oboru do 100 Přiřazování čísel k prvkům a naopak	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	8. ročník	Psát, číst a používat čísla v oboru do 100	8. ročník	Čtení, psaní čísel v oboru do 100 Přiřazování čísel k prvkům a naopak	
Orientovat se na číselné ose	7. ročník	Orientovat se na číselné ose do 100	7. ročník	Porovnávání čísel v oboru do 100 Orientace na číselné ose	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	8. ročník	Orientovat se na číselné ose do 100	8. ročník	Porovnávání čísel v oboru do 100 Orientace na číselné ose do 10	
Sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 10 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	7. ročník	Sčítat s názorem dvojciferné a jednociferné číslo bez přechodu přes desítku v oboru do 100	7. ročník	Přičítání jednociferného čísla k dvojcifernému bez přechodu přes desítku v oboru do 100	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	8. ročník	Odečítat s názorem jednociferné číslo od dvojciferného bez přechodu přes desítku v oboru do 100	8. ročník	Odečítání jednociferného čísla od dvojciferného bez přechodu přes desítku v oboru do 100	
Používat násobkové řady 2,5,10 s pomocí tabulek	7. ročník	Používat násobkovou řadu čísla 10 s pomocí tabulky	7. ročník	Pamětné zvládnutí násobkové řady čísla 10 Tabulka násobení Záměna činitelů	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace

	8. ročník	Používat násobkovou řadu čísla 10 a 2 s pomocí tabulky	8. ročník	Pamětné zvládnutí násobkové řady čísla 10, 2 Tabulka násobení Záměna činitelů	
Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	7. ročník	Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	7. ročník	Slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	8. ročník	Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	8. ročník	Slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu	
Pracovat s kalkulaátorem	7. ročník	Umět používat kalkulaátor v oboru do 100	7. ročník	Používání kalkulaátoru při kontrole výsledků	
	8. ročník	Umět používat kalkulaátor v oboru do 100	8. ročník	Používání kalkulaátoru při kontrole výsledků	

Matematika 7. – 8. ročník – základy geometrie					
Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	7. ročník	Používat pravítko při rýsování přímek	7. ročník	Užití pravítka	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	8. ročník	Používat pravítko při rýsování přímek a kružítka při grafickém znázornění kružnice, kruhu	8. ročník	Užití pravítka a kružítka	
Používat základní geometrické pojmy	7. ročník	Používat základní geometrické pojmy	7. ročník	Pojmy přímka, polopřímka, úsečka, krychle	
	8. ročník	Používat základní geometrické pojmy	8. ročník	Pojmy kružnice, kruh	
Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	7. ročník	Znázornit a pojmenovat přímku, polopřímku, úsečku	7. ročník	Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění
	8. ročník	Znázornit a pojmenovat kružnici a kruh	8. ročník	Rovinné útvary – kružnice, kruh, grafické znázornění	
Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	7. ročník	Poznat přímku, umět jí narýsovat a označit	7. ročník	Rýsování přímek podle pravítka Označování přímek	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění
	8. ročník	Poznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	8. ročník	Rýsování přímek podle pravítka Označování přímek	
Měřit a porovnávat délku úsečky	7. ročník	Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na cm	7. ročník	Úsečka, rýsování úseček Měření úseček s přesností na cm Porovnávání délky úsečky	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění

	8. ročník	Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na cm	8. ročník	Úsečka, rýsování úseček Měření úseček s přesností na cm Porovnávání délky úsečky	
Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	7. ročník	Poznat a pojmenovat krychli	7. ročník	Poznávání geometrických těles – krychle	
	8. ročník	Poznat a pojmenovat kouli	8. ročník	Poznávání geometrických těles - koule	
Matematika 7. – 8. ročník – závislosti, vztahy a práce s daty					
Znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	7. ročník	Znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	7. ročník	Jednotky délky – metr, cm Jednotky hmotnosti – kg, g Jednotky času – hodina Pojem – polovina Jednotky objemu - litr	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění
	8. ročník	Znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	8. ročník	Jednotky délky – metr, cm Jednotky hmotnosti – kg, g Jednotky času – hodina Pojem – polovina Jednotky objemu - litr	
Zvládat početní úkony s penězi	7. ročník	Zvládat početní úkony s penězi v oboru do	7. ročník	Slovní úlohy s použitím platidel	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení

		100			dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace VU, ŘV
	8. ročník	Zvládat početní úkony s penězi v oboru do 100	8. ročník	Slovní úlohy s použitím platidel Praktické řešení příkladu při nákupu	
Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	7. ročník	Orientovat se v čase, určit čas s přesností na hodiny	7. ročník	Jednotky času, používání jednotky času – hodina, pojem polovina Úlohy na orientaci v čase	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace VU, ŘV
	8. ročník	Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	8. ročník	Jednotky času Používání jednotky času hodina, půlhodina Určování času na půlhodiny	
Doplňovat údaje v jednoduché tabulce	7. ročník	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100	7. ročník	Doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 100	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění
	8. ročník	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 100	8. ročník	Doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 100	

Matematika 9. - 10. ročník – číslo a početní operace					
Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000	9. ročník	Psát a číst čísla v oboru do 100, používat čísla do 1000	9. ročník	Numerace do 1000, porovnává čísla do 1000 – používání bankovek	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	10. ročník	Používat čísla do 1000	10. ročník	Numerace do 1000 Porovnává čísla v oboru do 1000 – používání bankovek	
Orientovat se na číselné ose	9. ročník	Orientovat se na číselné ose do 1000	9. ročník	Orientace na číselné ose do 1000 Číselná řada do 1000	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	10. ročník	Orientovat se na číselné ose do 1000	10. ročník	Orientace na číselné ose do 1000 Číselná řada do 1000	
Sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	9. ročník	Sčítat s názorem dvě dvojciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do 100	9. ročník	Sčítání dvou dvojciferných čísel bez přechod přes desítku v oboru do 100 písemně i z paměti	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	10. ročník	Odčítat s názorem dvojciferná čísla bez přechodu přes desítku v oboru do 100	10. ročník	Odčítání dvou dvojciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do 100	
Používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky	9. ročník	Používat násobkovou řadu čísla 2 a 5 s pomocí tabulky	9. ročník	Pamětné zvládnutí násobkových řad čísel 2 a 5 Tabulka násobení	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového

				Záměna činitelů	vnímání, komunikace
	10. ročník	Používat násobkovou řadu čísla 2, 5, 10 s pomocí tabulky	10. ročník	Automatizace spojů násobení čísel 2,5,10	
Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	9. ročník	Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	9. ročník	Slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	10. ročník	Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy	10. ročník	Slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu	
Pracovat s kalkulaátorem	9. ročník	Umět používat kalkulaátor v oboru do 100	9. ročník	Používání kalkulaátoru při kontrole výsledků	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	10. ročník	Umět používat kalkulaátor v oboru do 100	10. ročník	Používání kalkulaátoru při kontrole výsledků	

Matematika 9. - 10. ročník – základy geometrie					
Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	9. ročník	Používat bezpečným způsobem pravítka a kružítko	9. ročník	Užití pravítka, kružítko	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	10. ročník	Používat bezpečným způsobem pravítka a kružítko	10. ročník	Užití pravítka, kružítko	
Používat základní geometrické pojmy	9. ročník	Používat základní geometrické pojmy	9. ročník	Pojmy trojúhelník	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	10. ročník	Používat základní geometrické pojmy	10. ročník	Pojmy čtverec, obdélník	
Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary	9. ročník	Znázornit a pojmenovat trojúhelník	9. ročník	Rovinné útvary – trojúhelník Grafické znázornění	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	10. ročník	Znázornit a pojmenovat čtverec a obdélník	10. ročník	Rovinné útvary – čtverec a obdélník Grafické znázornění	
Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	9. ročník	Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	9. ročník	Rýsování přímek a úseček Označování úseček	
	10. ročník	Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit	10. ročník	Rýsování přímek a úseček Označování úseček	
Měřit a porovnávat délku úsečky	9. ročník	Měřit a porovnávat délku úsečky s přesností na cm	9. ročník	Rýsování a měření úseček s přesností na cm Porovnávání délky úsečky	
	10. ročník	Měřit a porovnávat	10. ročník	Rýsování a měření	

		délku úsečky s přesností na mm		úseček s přesností na cm a mm Porovnávání délky úsečky	
Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	9. ročník	Poznat a pojmenovat válec	9. ročník	Poznávání geometrických těles – válec	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	10. ročník	Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa i jejich vlastnosti	10. ročník	Opakování těles, poznávání vlastností	

Matematika 9. – 10. ročník – závislosti, vztahy a práce s daty

Znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	9. ročník	Znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	9. ročník	Jednotky délky – mm, km Jednotky hmotnosti – g, $\frac{1}{4}$ kg Jednotky času hodina, půlhodina, čtvrt hodina Jednotky objemu $\frac{1}{2}$ litru, $\frac{1}{4}$ litru	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace
	10. ročník	Znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu	10. ročník	Jednotky délky – mm, cm, m, km Jednotky hmotnosti – g, $\frac{1}{4}$ kg Jednotky času hodina, půlhodina, čtvrt hodina Digitální zápis času Jednotky objemu $\frac{1}{2}$ litru, $\frac{1}{4}$ litru	
Zvládat početní úkony s penězi	9. ročník	Zvládat početní úkony s penězi v oboru do 1000	9. ročník	Slovní úlohy s použitím platidel	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace VU, ŘV
	10. ročník	Zvládat početní úkony s penězi v oboru do 1000	10. ročník	Slovní úlohy s použitím platidel Praktické řešení příkladů při nákupu	
Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	9. ročník	Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny	9. ročník	Používání jednotky času - hodiny, půlhodina Určování času na půlhodiny	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění, cvičení smyslového vnímání, komunikace

	10. ročník	Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny Digitální zápis času	10. ročník	Určování času na půlhodiny Digitální hodiny, budík	VU, ŘV
Doplňovat údaje v jednoduché tabulce	9. ročník	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 1000	9. ročník	Doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 1000	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, soustředění
	10. ročník	Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 1000	10. ročník	Doplňování jednoduchých tabulek, schémat a posloupnosti čísel v oboru do 1000	

Informatika (5. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Informatika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a Komunikační technologie. Vyučovací předmět poskytne žákům základní vědomosti z oboru informatiky, který se zabývá vznikem, zpracováním, přenosem a využíváním informací, jež má v současném technicky vyspělém světě vzrůstající význam nejenom pro vzdělávání, ale i pro běžný život. Z těchto důvodů je vhodné vybavit žáky znalostmi a dovednostmi z oblasti výpočetní techniky.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané znalosti a dovednosti uplatňují při řešení praktických úkolů, v praktickém životě jim mohou usnadnit komunikaci.

Cílem předmětu informatika je:

- poznávání možností výpočetní techniky, elementární ovládání PC
- získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- rozvíjení poznávacích procesů
- rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
- zapojování více smyslů, rozvíjení estetického cítění
- vyhledávání informací na internetu
- komunikace prostřednictvím výpočetní techniky
- získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu a dodržování zásad bezpečnosti při práci s PC
- výchova ke čtenářské gramotnosti
- důraz na praktické dovednosti

Začlenění průřezových témat: V tomto předmětu jsou začleněna průřezová témata z OSV, EV

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tématické okruhy

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů*
- **Psychohygienu** – *hledání pomoci při potížích*

Sociální rozvoj

- **Komunikace** – *komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)*

Environmentální výchova (EV)

především jde o vyhledávání konkrétních tématických okruhů (**Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí**) a jejich vzdělávacích obsahů na internetu

Mediální výchova (MV)

Jsou začleněny tyto tématické okruhy:

Vnímání mediálních sdělení – hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou

Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Hodnocení žáka:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Informatika je vyučován v 5. – 10. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně

Formy a metody výuky:

Výuka probíhá v počítačové učebně, v učebně V. třídy na interaktivní tabuli a v jednotlivých učebnách na počítačích. Žáky je možno rozdělit do skupin podle jejich znalostí a zkušeností z oblasti výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Informatika budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žákovi umožní:

Kompetence k učení

- rozvíjet smyslové vnímání a jemnou motoriku
- chápat používané termíny, znaky, symboly v konkrétních situacích (např. vyhledávání znaků na klávesnici)
- zvládat obsluhu PC

Kompetence k řešení problémů

- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a získaných zkušeností
- vyhledat zadané informace na internetu
- aktivním a vhodným způsobem pokračovat v práci s PC i po neúspěšném řešení problému

Kompetence komunikativní

- komunikovat pomocí naučených komunikačních cest (psaní SMS, zavolání z telefonu)
- přispívat svými nápady na výzdobu informativních nástěnek
- využít informací z internetových stránek sdělovacích prostředků (televize, rozhlas, noviny, časopisy, apod.)
- vyjadřovat své názory a také je obhajovat (vytvoření vlastní prezentace)

Kompetence sociální a personální

- dodržovat základní pravidla chování při práci s PC

Kompetence občanské

- seznamovat se se základními právy a povinnostmi občanů a respektování společenských norem (Bezpečný internet, nevhodné internetové stránky, etika šíření dat apod.)
- vyhledávat důležité informace (spoje, kulturní akce)
- dodržovat základní pravidla chování při práci s PC a chápe význam soukromého vlastnictví majetku

Kompetence pracovní

- vážit si práce vlastní i jiných zúčastněných (respektování uložených dat – vlastní a cizí složky)
- rozumět operacím a postupům při práci s PC, uplatňovat základní pracovní dovednosti
- plnit jednoduché slovní pokyny pro zadané úkoly a dodržovat naučený postup

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání a jemné motoriky
- dramatizací a vysvětlováním rozvíjíme chápání používaných termínů, znaků, symbolů v konkrétních situacích
- průběžně zadáváme jednoduché úkoly na procvičování osvojených pojmů
- umožňujeme řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a získaných zkušeností
- zařazujeme problémové úlohy z praktického života
- vytváříme vhodné problémové situace
- vhodnou motivací podporujeme u žáků překonávání neúspěchů
- podporujeme písemný projev žáků formou přání, dopisů, krátkých zpráv
- podporujeme komunikaci formou internetových stránek (mail)
- cvičíme využívání informací z internetových zdrojů
- umožňujeme vhodnou formou vyjadřovat názory žáků
- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel
- formou didaktických her seznamujeme žáky se základními právy a povinnostmi občanů a respektování společenských norem
- podněcujeme žáky vyhledávat důležité informace
- posilujeme kladný vztah k práci
- zdůrazňujeme správné způsoby užití techniky, vybavení, rozlišujeme slovní zásobu vzhledem k prováděné práci

Informatika 5. – 6. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo:		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práce s myší	5. ročník	Ovládat základní obsluhu počítače – přihlašovat se, odhlašovat se, správně vypnout, zapnout a restartovat počítač, pracovat s myší	5. ročník	Základní části počítače – popis (skříň počítače, monitor, klávesnice, myš), komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce (hardware, software) Základní uživatelská obsluha počítače – přihlašování, ohlašování, zapnout, vypnout, restartovat, práce s myší, monitor (pracovní plocha, hlavní panel, ikony, nabídka start), spouštění nových programů, práce s výukovými programy	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, paměti
	6. ročník	Pojmenovat a popsat základní komponenty počítače a zjednodušeně vysvětlit jejich funkce, rozlišovat hardware a software, pracovat s myší (táhnout,	6. ročník	Základní části počítače – opakování učiva z 5. ročníku, popis (skříň počítače, monitor, klávesnice, myš), komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce	

		přetáhnout)		(hardware, disketa CD ROM, software) Základní uživatelská obsluha počítače – přihlašování, ohlašování, zapnout, vypnout, restartovat, práce s myší, monitor (pracovní plocha, hlavní panel, ikony, nabídka start, plocha, pozadí, okna), spouštění nových programů, práce s výukovými programy	
Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu	5. ročník	Spustit výukové programy z ikon, pracovat s výukovými programy dle pokynů, používat klávesy ester a shift, v kreslicím programu vhodně používat panel nástrojů, barev, jednoduché úpravy	5. ročník	Herní a zábavné výukové programy Kreslicí programy (panel nástrojů, panel barev, úpravy – krok zpět	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, paměti
	6. ročník	Spustit výukové programy z ikony, nabídky START, orientovat se v prostředí počítače (hl. panel, plocha, okna),	6. ročník	Herní a zábavné výukové programy – spouštění, vypínání, práce s nimi Kreslicí programy – panel nástrojů, panel	

		v kreslicím programu mazat obrázek, zobrazuje obrázek pomocí lupy		barev, další možnosti, úpravy – další úpravy	
Zvládat psaní známých písmen na klávesnici	5. ročník	Orientovat se na klávesnici, psát malá i velká písmena, používat číselnou klávesnici, klávesy backspace, ester a shift	5. ročník	Textový editor – základní orientace na klávesnici, malá, velká písmena, klávesy – ester, backspace, shift, šipky, číselná klávesnice – Numlock	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, paměti
	6. ročník	Orientovat se v prostředí počítače, s uvážením používat tzv. nebezpečné klávesy, v textovém editoru opsat jednoduché slovo	6. ročník	Textový editor – opakování z 5. ročníku, posuvníky, nebezpečné klávesy	
Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	5. ročník	Správně sedět u PC	5. ročník	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	
	6. ročník	Popsat jak bezpečně pracovat s PC	6. ročník	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	

Informatika 7. – 10. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	7. ročník	Vysvětlit čemu slouží tiskárna. Psát na klávesnici jednoduchá slova Volit velikost, tučné a podtržené písmo. Pracovat se symboly alternativní komunikace	7. ročník	Počítač a jeho části – opakování z 6. ročníku, přídavná zařízení – tiskárna Textový editor – hlavní nabídka, panely nástrojů, písmo Symboly AAK na PC	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, paměti
	8. ročník	Vysvětlit čemu slouží dataprojektor Psát na klávesnici slova a krátký text Změnit formát a barvu písma, opravovat text Pracovat se symboly AAK	8. ročník	Počítač a jeho části – opakování ze 7. ročníku, přídavná zařízení dataprojektor, tiskárny Textový editor – písmo, opravy textu Symboly AAK	
	9. ročník	Vysvětlit k čemu slouží scanner,	9. ročník	Počítač a jeho části – opakování z 8.	

		<p>používat tiskárnu Vytvořit složku, ukládat a otvírat dokumenty Kopírovat, vkládat a vyjímat části textu Pracovat se symboly AAK</p>		<p>ročníku, scanner, tiskárna, soubory, složky, dokumenty Textový editor – kopírování, vkládání, obrázky Symboly AAK</p>	
	10. ročník	<p>Vysvětlit k čemu slouží digitální fotoaparát Vložit obrázek Změnit formát odstavce, zarovnat text, používat tabulátor Vytisknout jednoduchý text Pracovat se symboly AAK</p>	10. ročník	<p>Počítač a jeho části – opakován z 9. ročníku, přídatní zařízení fotoaparát, soubory, složky Textový editor – formát odstavce, tisk, náhled, vkládání obrázku</p>	
Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy	7. ročník	<p>Počítat s kalkulačkou Spouštět a ovládat herní programy Nakreslit</p>	7. ročník	<p>Výukové programy – kalkulačka Herní programy Kreslí programy</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, paměti Matematika Čtení</p>

		jednoduchý obrázek			Věcné učení MV
	8. ročník	Popsat, k čemu slouží Excel. Orientovat se v řádcích, sloupcích a buňkách Kreslit a upravovat obrázek	8. ročník	Excel – řádek sloupec, buňka Herní programy Kreslicí programy	
	9. ročník	Formátovat buňku, písmo Dokázat uložit a vytisknout obrázek	9. ročník	Opakován z předchozích ročníků Excel Herní programy Kreslicí programy	
	10. ročník	Formátovat buňku a pracovat s funkcí suma	10. ročník	Opakován z předchozích ročníků Excel Herní programy Kreslicí programy	
Vyhledávat na internetu podle pokynů	7. ročník	Orientovat se v hlavní nabídce, dokázat si vyhledat vhodný spoj	7. ročník	Internet – hlavní nabídka, panel nástrojů, vyhledávání, Seznam	OSV EV MV Čtení VU
	8. ročník	Jmenovat	8. ročník	Atlas, Centrum	

		některé další vyhledávací servery, používat nástroje historie, oblíbené, vyhledávat pomocí hypertextových odkazů		Nástroje – historie, oblíbené Opakování z předchozího ročníku	
	9. ročník	Vyhledávat informace na internetu, dodržovat zásady bezpečného surfování na internetu	9. ročník	Opakování z předchozích ročníků Orientace na internetu Vyhledávání informací	
	10. ročník	Vyhledávat informace na internetu, dodržovat zásady bezpečného surfování na internetu	10. ročník	Internet – opakování z předchozích ročníků	
Dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	7. ročník	Bezpečně zacházet s PC, vyjmenovat zdravotní rizika	7. ročník	Pravidla zacházení s výpočetní technikou	
	8. ročník	Bezpečně	8. ročník	Pravidla	

		zacházet s PC, vyjmenovat zdravotní rizika		zacházení s výpočetní technikou	
	9. ročník	Bezpečně zacházet s PC, vyjmenovat zdravotní rizika	9. ročník	Pravidla zacházení s výpočetní technikou	
	10. ročník	Bezpečně zacházet s PC, vyjmenovat zdravotní rizika	10. ročník	Pravidla zacházení s výpočetní technikou	
Zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS	7. ročník	Přijmout a uskutečnit hovor mobilním telefonem	7. ročník	Mobilní telefon	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a paměti, soustředění, řešení problému, sociální rozvoj - komunikace
	8. ročník	Přijmout a odeslat SMS zprávu z mobilního telefonu	8. ročník	Mobilní telefon	
	9. ročník	Vytvořit si vlastní e- mailovou schránku, napsat a odeslat email	9. ročník	Email	
	10. ročník	Odpovědět a přeposlat email	10. ročník	email	

Věcné učení (1. – 6. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávacího oblasti Člověk a jeho svět. Žáci získávají poznatky o nejbližším okolí, o životě ve společnosti, o živé a neživé přírodě. Na základě pozorování a praktických zkušeností žáci správně pojmenovávají předměty, jevy a situace, které pak uplatňují v běžném životě. Součástí výuky věcného učení jsou vycházky, exkurze a výlety do nejbližšího okolí školy.

Vzdělávací obsah předmětu věcné učení je členěn do těchto tematických okruhů:

- *Místo, kde žijeme*
- *Lidé kolem nás*
- *Lidé a čas*
- *Rozmanitost přírody*
- *Člověk a jeho zdraví*

Cílové zaměření předmětu:

- vytváření a fixace hygienických a sebeobslužných návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů, učení se tolerance k odlišnostem lidí
- poznávání a orientace v nejbližším okolí s přihlédnutím na pravidla silničního provozu
- rozvoj poznávacích procesů a řeči při pojmenování věcí, jevů a dějů
- získávání poznatků a zkušeností z každodenního života
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě formou vycházek
- upevňování zásad zdravého životního stylu
- správné jednání v situacích ohrožujících zdraví a bezpečnost člověka
- důraz na praktické dovednosti
- výchova ke čtenářské gramotnosti

Začlenění průřezových témat: V předmětu věcné učení jsou začleněna průřezová témata z Osobnostní a sociální výchovy, Environmentální výchovy, Mediální výchovy.

OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů

Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládnání stresových situací, hledání pomoci při potížích

Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně

Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času

Tematický okruh Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině

Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina

Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

Komunikace – komunikace v různých situacích (informování, omluva, prosba, pozdrav); cvičení pozorování

Tematický okruh – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích

Hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Environmentální výchova (EV) – tématický okruh **Ekosystémy** – lidské sídlo – město – vesnice; pole; les

Tématický okruh **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – ochrana přírody a kulturních památek; změny v krajině dříve a dnes; odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)

Tématický okruh **Základní podmínky života** – voda, ovzduší

Tématický okruh **Vztah člověka k prostředí** – naše obec, prostředí a zdraví

Mediální výchova (MV)

Jsou začleněny tyto tématické okruhy:

Vnímání mediálních sdělení – hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou

Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět věcné učení vyučujeme v 1. – 4. ročníku 3 hodiny týdně a v 5. a 6. ročníku 2 hodiny týdně.

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti, posloupnosti, individuálního přístupu, cílevědomosti a uvědomělosti. Metody by měly podporovat zejména rozvoj komunikačních dovedností, rozšiřování slovní zásoby, rozvíjení smyslového vnímání, pozorování. Rozvíjíme jemnou motoriku a morálně volní vlastnosti žáků. Formy práce volíme s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň. Využíváme především didaktických a smyslových her, dramatizace, vyprávění. Metody slovního sdělování o věcech a jevech jsou doplňovány obrázky, fotkami a krátkými poučnými filmy či ukázkami z DVD či internetu. Z praktických činností pak volíme vycházky spojené s pozorováním změn v přírodě a exkurze. Žáci pracují ve skupinkách, individuálně i frontálně.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Věcné učení budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žákovi umožní:

Kompetence k učení

- žák používá pracovních sešitů a listů a dalších pomůcek
- žák pracuje s výukovými digramy na PC
- žák rozumí symbolům a umí je použít v konkrétní situaci
- využívá teoretické poznatky v praxi

Kompetence k řešení problémů

- žák formuluje žádost o pomoc i neverbálně a ví, na koho se obrátit v problémech
- žák si uvědomuje důsledky svého negativního chování
- žák pokračuje aktivním a vhodným způsobem v práci i po neúspěšném řešení problémů
- zvládá praktické činnosti (sebeobsluha, třídění obrázků, pojmenování věcí osobní potřeby)

Kompetence komunikativní

- žák komunikuje pomocí komunikačních karet, pozná základní piktogramy používané v běžném životě

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje se svými vrstevníky a orientuje se ve vztahu k nim
- žák se na veřejnosti chová vhodným způsobem
- žák respektuje a toleruje své spolužáky
- žák zná svou adresu, cestu do školy a orientuje se v nejbližším okolí

Kompetence občanské

- žák se chová vhodným způsobem na veřejnosti a chápe význam soukromého vlastnictví
- žák se řídí pravidly pro bezpečný pohyb v silničním provozu pod dohledem osoby starší 18 let
- žák poskytne první pomoc při úrazu dle svých možností
- žák chrání přírodu a zná pravidla ochrany přírody a životního prostředí
- zná význam zdravého životního stylu
- vhodně reaguje na krizové situace a v případě nesnáží ví, kam se obrátit

Kompetence pracovní

- žák si váží práce ostatních
- žák uplatňuje základní hygienické návyky a obslouží se v rámci svých možností
- žák dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví v různém prostředí (na vycházkách, při hrách...)

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- využíváme pracovní sešity, listy a názorné pomůcky
- využíváme naučných výukových programů při práci s PC
- využíváme práci na interaktivní tabuli
- zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání
- rozvíjíme chápání používaných znaků, symbolů v konkrétní situaci dramatizací
- umožňujeme využívání teoretických poznatků v praxi (práce na pozemku, upevňování hygienických návyků, péče o pokojové rostliny, znalost první pomoci, dodržování základních bezpečnostních pravidel v silničním provozu)

- na modelových situacích rozvíjíme řešení problémů s pomocí naučených stereotypů a získaných zkušeností
- denním ústním kontaktem a pozorováním se snažíme, aby si žáci uvědomovali důsledky svého chování
- vhodnou motivací a přístupem podporujeme u žáků, aby se nenechali odradit neúspěchem
- zařazováním činností zaměřených na rozvoj jemné motoriky, chápání souvislostí, pozorováním vlastností věcí a jevů v přírodě i ve společnosti rozvíjíme praktické dovednosti žáků
- manipulační činností s obrázkovým materiálem a slovním popisem s vysvětlením přispíváme k porozumění slovních pokynů, symbolů a obrazového materiálu
- denním kontaktem podporujeme komunikativní dovednosti (odpovědi na otázky, sdělování vlastních zkušeností)
- formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme spolupráci mezi žáky
- dohledem a slovními pobídkami vyžadujeme dodržování stanovených pravidel
- dělbu práce ve skupinách směřujeme žáky k vzájemnému respektování se
- zařazujeme vycházky a exkurze, procvičujeme orientaci v blízkém okolí
- formou didaktických her a dramatizací rozvíjíme dodržování základních společenských norem a pravidel soužití ve společnosti
- provádíme dopravní výchovu
- modelovými situacemi procvičujeme poskytnutí první pomoci
- směřujeme žáky k ochraně přírody
- osobním příkladem podporujeme zdravý životní styl
- seznamujeme žáky s různými pracovními činnostmi
- důsledností vyžadujeme dodržování pořádku a čistoty ve třídě i prostorách školy
- nacvičujeme a trénujeme modelové situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků

Věcné učení 1. – 3. ročník					
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Místo, kde žijeme Znát název obce a adresu bydliště	1. ročník	Reagovat na své jméno Říci své jméno a příjmení	1. ročník	jméno a příjmení	OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání
	2. ročník	Jmenovat název obce	2. ročník	domov a jeho okolí	
	3. ročník	Jmenovat název obce a adresu bydliště	3. ročník	adresa bydliště	
Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a v jejím okolí	1. ročník	Postupně se orientovat ve svém nejbližším okolí spolu s dodržováním základů bezpečnosti pohybu v dopravním provozu Prokázat orientaci v okolí	1. ročník	Domov a jeho okolí	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování EV – ekosystémy – lidské sídlo, město, vesnice
	2. ročník	Prokázat orientaci ve škole	2. ročník	škola, prostředí školy, život ve škole a jejím okolí	
	3. ročník	Prokázat orientaci v okolí školy a bydliště	3. ročník	cesta do školy, bezpečnost, základy dopravní výchovy	
Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí – domov, třída, škola	1. ročník	Pojmenovat a poznat domácí předměty	1. ročník	pojmenovávání a poznávání předmětů denní potřeby	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Pojmenovat a poznat předměty ve třídě	2. ročník	pojmenovávání a poznávání předmětů ve třídě	
	3. ročník	Poznat a pojmenovat předměty ve škole	3. ročník	pojmenovávání a poznávání předmětů	

				ve škole	
Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	1. ročník	Chodit po správné straně chodníku ve dvojicích	1. ročník	pravidla bezpečnosti při chůzi na chodníku	
	2. ročník	Samostatně chodit po chodníku a s doprovodem přecházet po vyznačených přechodech	2. ročník	správné přecházení přes silniční komunikaci	
	3. ročník	Za doprovodu dodržovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy	3. ročník	dodržování základních bezpečnostních pravidel při cestě do školy	
Lidé kolem nás Znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy	1. ročník	Jmenovat členy své rodiny	1. ročník	pojmenování rodinných příslušníků, jejich jména	VV – moje rodina OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy
	2. ročník	Rozlišovat příbuzenské vztahy v rodině, popisovat rodinné události	2. ročník	příbuzenské vztahy (rodina a příbuzní), mezilidské vztahy	
	3. ročník	Rozlišovat stáří rodinných příslušníků a orientovat se v rolích rodinných příslušníků	3. ročník	rozlišování stáří, role členů rodiny	
Znát jména spolužáků a svých učitelů	1. ročník	Jmenovat své spolužáky a svého učitele	1. ročník	vyjmenovávání žáků ve třídě, jméno učitele	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – vzájemné poznávání se ve skupině OSV – sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci
	2. ročník	Jmenovat ostatní učitele a vychovatele	2. ročník	jména učitelů a vychovatelů	
	3. ročník	Vyjmenovat osoby ve škole podle jejich	3. ročník	pracovní činnosti	

		pracovních činností			TV – kolektivní a seznamovací hry
Mít osvojeny základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	1. ročník	Pod vedením pedagoga uplatňovat základní formy společenského styku	1. ročník	základní formy společenského styku (pozdravy, poděkování, požádání)	OSV – sociální rozvoj – komunikace – komunikace v různých situacích, dovednosti pro sdělování verbální, neverbální
	2. ročník	Uplatňovat základní formy společenského styku pod dohledem pedagoga dle potřeby	2. ročník	pravidla společenského chování	
	3. ročník	Vyřídít jednoduchý vzkaz	3. ročník	pravidla společenského chování	
Poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti	1. ročník	Poznat a pojmenovat jednoduché lidské činnosti a pomůcky v prostředí rodiny	1. ročník	pracovní činnosti – dělba práce v rodině, pracovní pomůcky v domácnosti, náradí v dílně a na zahradě	PV – péče o čistotu ve třídě OSV - sociální rozvoj – komunikace – komunikace v různých situacích, dovednosti pro sdělování verbální, neverbální
	2. ročník	Poznat a pojmenovat lidské činnosti v prostředí rodiny a školy	2. ročník	pracovní činnosti	
	3. ročník	Poznat a pojmenovat složitější lidské činnosti v prostředí školy	3. ročník	pracovní činnosti	
Vědět jak se chovat při setkání s neznámými lidmi	1. ročník	Odmítat přijímat dárky od neznámých lidí a odmítat komunikaci s cizími lidmi	1. ročník	osobní bezpečí, chování v krizových situacích	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu – dovednost zvládnutí krizových situací
	2. ročník	Odmítat přijímat dárky	2. ročník	osobní bezpečí,	

		od neznámých lidí a odmítat komunikaci s cizími lidmi		chování v krizových situacích	
	3. ročník	Vyhýbat se rizikovému prostředí a vědět, jak se v takovém prostředí chovat	3. ročník	osobní bezpečí, chování v krizových situacích	
Lidé a čas Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	1. ročník	Sledovat jevy a děje doma i ve škole v průběhu času (den – noc)	1. ročník	jednoduché časové dělení dne (den – noc)	VV – výtvarné zpracování změn v přírodě OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Sledovat jevy a děje doma i ve škole v průběhu času (ráno – poledne – večer)	2. ročník	časové rozvržení dne ráno – poledne – večer při činnostech doma i ve škole	
	3. ročník	Sledovat a pojmenovávat jevy a děje v přírodě a ve společnosti v průběhu času	3. ročník	Rozčlenění týdne – pracovní dny, volno	
Znát rozvržení svých denních činností	1. ročník	Zavedeným režimem rozlišovat čas pro práci a odpočinek (vyučování – přestávka)	1. ročník	rozvržení denních činností, vyučování, přestávka, čas pro správnou hygienu a výživu	OSV – osobnostní rozvoj – sebeorganizace a seberegulace – organizace vlastního času
	2. ročník	Zavedeným režimem rozlišovat čas pro práci a odpočinek, podílet se na sestavení režimu	2. ročník	režim dne, volný čas a zdravý životní styl	
	3. ročník	Podílet se na rozvržení svých denních činností	3. ročník	Režim dne a časové vymezení činností během dne, práce a	

				volný čas	
Znát dny v týdnu	1. ročník	Rozlišovat pracovní dny a dny volna	1. ročník	kalendář	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
	2. ročník	Vyjmenovat dny v týdnu	2. ročník	názvy dnů v týdnu	
	3. ročník	Určit daný den v týdnu	3. ročník	orientace v týdnu, názvy dnů	
Rozlišit roční období podle charakteristických znaků	1. ročník	Určit počasí podle charakteristických znaků ročního období	1. ročník	teplo, zima, déšť, sníh, vítr, slunce, mrak	OSV – sociální rozvoj – komunikace – cvičení pozorování VV – výrobky a kreslení k ročnímu období
	2. ročník	Vyjmenovat roční období	2. ročník	roční období – jaro, léto, podzim, zima	
	3. ročník	V určeném ročním období vyjmenovat charakteristické znaky pomocí obrázků	3. ročník	charakteristické znaky ročního období	
Rozmanitost přírody Popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	1. ročník	Popsat pomocí návodných otázek a obrázků viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	1. ročník	příroda v ročních obdobích	VV – ztvárnění výtvarného námětu TV – cvičení v přírodě
	2. ročník	Popsat pomocí návodných otázek viditelné proměny v přírodě	2. ročník	znaky ročního období	
	3. ročník	Samostatně popsat viditelné proměny v přírodě	3. ročník	znaky ročního období	
Popsat nejběžnější druhy domácích zvířat	1. ročník	poznat, ukázat a popřípadě pojmenovat nejběžnější domácí	1. ročník	domácí zvířata, třídění domácích zvířat od volně žijících	VV – výtvarné zpracování přírodního námětu OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj

		zvířata			<i>schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</i>
	2. ročník	Vybrat z daných možností potrav vhodnou pro dané zvíře	2. ročník	potrava domácích zvířat a jejich životní podmínky	
	3. ročník	Přiřazovat mláďata k dospělým jedincům a správně je pojmenovávat	3. ročník	mláďata a jejich pojmenování	
Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	1. ročník	Jmenovat základní druhy ovoce a zeleniny podle názoru, chuti a vůně	1. ročník	základní druhy ovoce	VV – výtvarné zpracování ovoce a zeleniny OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování EV – ekosystémy; základní podmínky života
	2. ročník	Jmenovat základní druhy ovoce a zeleniny podle názoru, chuti a vůně	2. ročník	základní druhy zeleniny	
	3. ročník	Třídít a pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny	3. ročník	sezónní práce na zahradě a na poli, životní podmínky pro pěstování ovoce a zeleniny	
Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)	1. ročník	Popsat počasí podle obrázku pomocí návodných otázek	1. ročník	počasí	OSV – sociální rozvoj, komunikace – cvičení pozorování
	2. ročník	Samostatně popsat počasí podle obrázků	2. ročník	počasí	
	3. ročník	Popsat počasí podle obrázků a přiřadit k ročnímu období	3. ročník	znaky ročního období	
Znát základní zásady pobytu v přírodě	1. ročník	Při vycházce do přírody by se měl žák	1. ročník	základní zásady chování v přírodě,	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

		chovat tiše, jít po vyznačených cestách		oblékání do přírody	
	2. ročník	Neplašit zvěř, netrhat rostliny, nekonzumovat neznámé plody	2. ročník	základní zásady chování v přírodě, oblékání do přírody	
	3. ročník	Pozorovat zajímavosti v přírodě	3. ročník	základní zásady chování v přírodě, oblékání do přírody	
Člověk a zdraví Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu	1. ročník	Pod dohledem dodržovat osobní hygienu a sebeobsluhu, oblékat a obouvat se s pomocí	1. ročník	zásady hygieny před jídlem a po jídle, po toaletě, zapínání knoflíků a suchého zipu	PV – osobní hygiena a sebeobsluha; manuální zručnost, udržování čistoty a pořádku pracovního místa OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
	2. ročník	Dodržovat osobní hygienu jen pod dohledem	2. ročník	jednoduchý uzel, udržování čistoty pracovního místa	
	3. ročník	Samostatně dodržovat zásady osobní hygieny	3. ročník	upevnění učiva 1. a 2. ročníku, nácvik smyčky či náhradních technik zavazování	
Pojmenovat hlavní části lidského těla	1. ročník	Ukazovat a popřípadě pojmenovat hlavní části těla	1. ročník	hlavní části lidského těla	OSV – sebepoznání a sebejetí – moje tělo, já jak zdroj informací sobě
	2. ročník	Samostatně ukazovat a jmenovat hlavní části lidského těla na vlastní osobě a obrázku	2. ročník	hlavní části lidského těla, čistota těla	
	3. ročník	Ukazovat a jmenovat jednotlivě prsty na ruce	3. ročník	pojmenování prstů	
Dokázat upozornit na své	1. ročník	Ukazovat na svém těle	1. ročník	sdělování obtíží,	OSV – sebepoznání a sebejetí –

zdravotní potíže		nebo na hračce, kde jej bolí		orientace na svém těle	<i>moje tělo, já jak zdroj informací sobě</i>
	2. ročník	Ukazovat a odpovídat dle svých možností, kde jej bolí	2. ročník	sdělování tíží, chování v době nemoci	
	3. ročník	Objektivně odpovídat na otázku s čím má potíže	3. ročník	pojmenování příznaků potíží (průjem, bolest hlavy, zvracení...)	
Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a koupání	1. ročník	Pod dohledem dospělé osoby dodržovat bezpečnost při hrách	1. ročník	běžné chování při hrách – seznámení s pravidly	
	2. ročník	Pod dohledem dospělé osoby dodržovat bezpečnost na výletech	2. ročník	bezpečné chování na výletě – seznámení s pravidly	
	3. ročník	Pod dohledem dospělé osoby dodržovat bezpečnost při koupání	3. ročník	bezpečné chování při koupání – seznámení s pravidly	

Věcné učení 4. - 6. ročník					
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Místo, kde žijeme Popsat cestu do školy podle otázek	4. ročník	Popsat cestu do školy dle návodných otázek	4. ročník	Obec, význačná místa a instituce v obci	OSV - sociální rozvoj – komunikace – komunikace v různých situacích, dovednosti pro sdělování verbální, neverbální
	5. ročník	Popsat cestu do školy podle otázek	5. ročník	Obec, význačná místa a instituce v obci a jejím okolí	
	6. ročník	Samostatně popsat cestu do školy	6. ročník	Obec, význačná místa a instituce v obci a jejím okolí, kulturní a historické zajímavosti v nejbližším okolí	
Znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště	4. ročník	Osvojovat a pojmenovávat organizovaným způsobem důležitá místa v okolí, aktivně se zapojovat do rozhovoru a sdělovat vlastní zkušenosti	4. ročník	Domov a jeho okolí, orientace v okolí bydliště	EV – ekosystém – lidské sídlo, město, vesnice
	5. ročník	Popsat důležitá místa v okolí školy	5. ročník	Cesta do školy	
	6. ročník	Popsat důležitá místa v okolí školy	6. ročník	Cesta z bydliště do školy, dopravní prostředky, pravidla bezpečnosti v dopravě	
Sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest	4. ročník	Pomocí návodných otázek vyjádřit poznatky a zážitky z výletu	4. ročník	Možnosti výletů v daném ročním období	OSV – sociální rozvoj, komunikace – cvičení pozorování, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální
	5. ročník	Vyjádřit oznaky	5. ročník	Charakteristické	

		z výletu		znaky krajiny v ročních obdobích	
	6. ročník	Vyjádřit poznatky z výletu a vlastních cest	6. ročník	Charakteristické znaky krajiny v ročních obdobích, okolní krajina, regionální zvláštnosti	
Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách	4. ročník	S pomocí vyjmenovat, jak se správně a bezpečně chovat při hrách	4. ročník	Zásady bezpečnosti při hrách, základy dopravní výchovy	
	5. ročník	Za dohledu dospělé osoby dodržovat pravidla bezpečnosti při hrách	5. ročník	Zásady bezpečnosti při hrách, základy dopravní výchovy	
	6. ročník	Samostatně dodržovat bezpečnost při hrách	6. ročník	Zásady bezpečnosti při hrách, základy dopravní výchovy	
Lidé kolem nás Dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády	4. ročník	Uplatňovat pravidla soužití v rodině, ve třídě	4. ročník	Rodina, mezilidské vztahy, rodina a společnost	OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy – chování podporující dobr vztahy, vztahy a naše skupina
	5. ročník	Uplatňovat pravidla soužití ve škole	5. ročník	Protiprávní jednání a jeho postih (krádeže, šikana)	
	6. ročník	Uplatňovat pravidla soužití ve společnosti	6. ročník	Protiprávní jednání, základní pravidla společenského chování	
Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	4. ročník	Každodenním chování, projevovat pochopení pro rozdíly vyplývající ze vzhladu či	4. ročník	Mezilidské vztahy, protiprávní jednání a jeho postih	

		výkonnosti žáka jako projev jedinečnosti osobnosti, nikoliv méněcennosti Tolerovat odlišnosti svých spolužáků			
	5. ročník	Tolerovat odlišnosti lidí ve společnosti	5. ročník	Mezilidské vztahy, protiprávní jednání a jeho postih	
	6. ročník	Tolerovat odlišnosti lidí ve společnosti	6. ročník	Mezilidské vztahy, protiprávní jednání a jeho postih	
Pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti	4. ročník	Pojmenovat a zapojit se do jednoduchých pracovních činností v prostředí rodiny a školy	4. ročník	Pracovní činnosti	PV – úklidové práce ve třídě, na pozemku, pracovní pomůcky OSV – <i>sociální rozvoj, komunikace</i> – cvičení pozorování, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální
	5. ročník	Pojmenovat pracovní činnosti v prostředí rodiny a školy, uplatňovat praktické dovednosti	5. ročník	Pracovní činnosti	
	6. ročník	Vyjadřovat se vlastními slovy o zaměstnání svých rodičů Pojmenovávat potřebné nástroje a pomůcky v domácnosti, na zahradě a v dílně	6. ročník	Pracovní činnosti	
Rozpoznat ve svém okolí	4. ročník	Rozpoznat a posoudit	4. ročník	Protiprávní jednání a	OSV – <i>morální rozvoj, řešení</i>

nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých		ve třídě nevhodné chování a jednání vrstevníků		jeho postih, pravidla společenského chování, mezilidské vztahy	<i>problémů a rozhodovací dovednosti</i>
	5. ročník	Rozpoznat a posoudit ve třídě nevhodné chování a jednání vrstevníků	5. ročník	Protiprávní jednání a jeho postih, pravidla společenského chování, mezilidské vztahy	
	6. ročník	Rozpoznat a posoudit ve třídě nevhodné chování a jednání vrstevníků a jiných osob	6. ročník	Protiprávní jednání a jeho postih, pravidla společenského chování, mezilidské vztahy	
Vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby	4. ročník	Předvést vyhledání pomoci v případě ohrožení vlastní osoby i dalších osob	4. ročník	Situace hromadného ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu – hledání pomoci při potížích, dovednosti zvládání stresových situací; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	5. ročník	Vyhledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby i jiných osob	5. ročník	Situace hromadného ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla	
	6. ročník	Vyhledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby i jiných osob	6. ročník	Situace hromadného ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla	

Reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech	4. ročník	Aplikovat naučená pravidla, jak se chovat v mimořádných událostech	4. ročník	Chování při požáru, praktický nácvik odchodu ze školy – simultánní vyhlášení poplachu	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu – hledání pomoci při potížích, dovednosti zvládání stresových situací; řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	5. ročník	Aplikovat naučená pravidla, jak se chovat v mimořádných událostech	5. ročník	Chování při požáru, praktický nácvik odchodu ze školy – simultánní vyhlášení poplachu	
	6. ročník	Aplikovat naučená pravidla, jak se chovat v mimořádných událostech	6. ročník	Chování při požáru, praktický nácvik odchodu ze školy – simultánní vyhlášení poplachu	
Lidé a čas Poznat kolik je hodin (celé hodiny)	4. ročník	Rozeznat ručičkové hodinky a digitální hodinky na obrázku i v praxi	4. ročník	Rozlišování různých typů hodin	
	5. ročník	Přečíst číslice na ciferníku a rozlišit krátkou a dlouhou ručičku	5. ročník	Čtení číslic, směr otáčení a délka ručiček	
	6. ročník	Na maketě i hodinách určit celé hodiny	6. ročník	Určování celých hodin na maketě i v praxi	
Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)	4. ročník	Pomocí vhodného příměru rozlišovat děj v přítomnosti	4. ročník	Popis děje	
	5. ročník	Pomocí vhodného příměru rozlišovat děj v minulosti	5. ročník	Popis děje	

	6. ročník	Pomocí vhodného příměru rozlišovat děj v budoucnosti	6. ročník	Popis děje, společenské tradice	
Znát roční období a měsíce	4. ročník	Vyjmenovat roční období	4. ročník	Roční období	
	5. ročník	Podle obrázků rozeznat a jmenovat roční období	5. ročník	Charakteristika ročního období	
	6. ročník	Vyjmenovat jednotlivé měsíce v roce	6. ročník	Rok, měsíce, kalendář	
Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	4. ročník	Popsat současný způsob života podle obrázků	4. ročník	Současný způsob života v našem městě, škole, doma	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině MV – vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
	5. ročník	Popsat podle obrázků život v minulosti	5. ročník	Život v minulosti – naše země v dávných dobách, způsob života v pravěku	
	6. ročník	Porovnat rozdíly mezi současným životem a způsobem života v minulosti	6. ročník	Současnost a minulost v našem životě	
Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji	4. ročník	Popsat významnou událost ve svém městě, obci	4. ročník	Význačná událost ve městě	MV – vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
	5. ročník	Popsat významnou událost v regionu	5. ročník	Význačná událost v regionu, tradiční lidové svátky	
	6. ročník	Reprodukovat regionální pověsti	6. ročník	Regionální pověsti, tradiční lidové svátky	
Rozmanitost přírody Poznat rozdíly mezi stromy a keři	4. ročník	Určit stromy, odlišit ovocné stromy, okrasné stromy,	4. ročník	Stromy v lese a na zahradě	EV – ekosystémy – les PV

		listnaté, jehličnaté stromy			
	5. ročník	Určit keře – okrasné, ovocné	5. ročník	Keře, údržba keřů	
	6. ročník	Poznat rozdíl mezi stromy a keři	6. ročník	Porovnávání rozdílů stromy - keře	
Poznat nejběžnější volně žijící zvířata	4. ročník	Pojmenovat volně žijící zvířata a odlišit je od domácích zvířat	4. ročník	Volně žijící zvířata, nebezpečí vztekliny	EV – ekosystémy - les
	5. ročník	Vlastními slovy popsat péči o lesní zvěř	5. ročník	Péče o lesní zvěř a ptáky, nebezpečí vztekliny	
	6. ročník	Přiřadit mláďata volně žijících zvířat k dospělým jedincům	6. ročník	Mláďata, ochrana mláďat	
Rozlišit jehličnaté a listnaté stromy	4. ročník	Rozlišit a pojmenovat listnaté stromy na zahradě a v lese	4. ročník	Listnaté stromy – lípa, bříza, javor, dub, ovocné stromy	EV – ekosystémy - les
	5. ročník	Rozlišit a pojmenovat jehličnaté stromy	5. ročník	Jehličnaté stromy – smrk, jedle, modřín, borovice	
	6. ročník	Roztřídit a pojmenovat listnaté a jehličnaté stromy dle jejich výskytu v přírodě	6. ročník	Třídění listnatých a jehličnatých stromů a jejich ochrana	
Vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí	4. ročník	Vybrat z daných možností škodlivé faktory na životní prostředí	4. ročník	Ochrana přírody, chování v přírodě	EV – ekosystémy – les, lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
	5. ročník	Vyjmenovat škodlivé vlivy na životní prostředí	5. ročník	Ochrana přírody, chování v přírodě	

	6. ročník	Vyjmenovat škodlivé vlivy na životní prostředí	6. ročník	Ochrana přírody, chování v přírodě	
Znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	4. ročník	Vyjmenovat pravidla ochrany přírody	4. ročník	Vycházky do přírody, exkurze do sběrového dvora, péče o životní prostředí – třídění odpadu, zacházení s odpadem	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana přírody a kulturních památek, vztah člověka k prostředí, ochrana životního prostředí MV – vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
	5. ročník	Sám se podílet na ochraně životního prostředí – projekty environmentálního charakteru	5. ročník	Péče o životní prostředí – třídění odpadu, zacházení s odpadem, úklid odpadků v okolí školy a ve městě	
	6. ročník	Sám se podílet na ochraně životního prostředí	6. ročník	Péče o životní prostředí – třídění odpadu, zacházení s odpadem, úklid odpadků v okolí školy a ve městě	
Člověk a zdraví Uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy	4. ročník	Uplatňovat samostatně hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu dle svých možností	4. ročník	Zásady osobní hygieny, hygienické pomůcky, sebeobslužné činnosti	OSV – osobnostní rozvoj, psychohygienu
	5. ročník	Dodržovat pitný režim, vyjmenovat zásady zdravé výživy dle návodných otázek	5. ročník	Péče o zdraví, pitný režim během dne, zdravá výživa	
	6. ročník	V rámci denního režimu dodržovat pitný režim, osobní hygienu	6. ročník	Péče o zdraví, pitný režim během dne, zdravá výživa, osobní	

		a vyjmenovat zásady zdravé výživy		hygiena	
Dokázat sdělit a popsat své zdravotní potíže	4. ročník	Sdělovat, jaké má zdravotní potíže	4. ročník	Měření tělesné teploty, části lidského těla	OSV – sociální rozvoj, komunikace, osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – moje tělo
	5. ročník	Popsat příznaky nemoci	5. ročník	Příznaky nemoci – pojmenování	
	6. ročník	Respektovat zásady chování v době nemoci	6. ročník	Zásady chování v době nemoci	
Vědět na koho se obrátit o pomoc	4. ročník	Svémi slovy popsat problém a obrátit se o pomoc na konkrétní osobu	4. ročník	Ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – řešení problémů MV – vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
	5. ročník	Svémi slovy popsat problém a obrátit se o pomoc na konkrétní osobu	5. ročník	Osobní bezpečí, preventivní chování – zneužívání nebezpečných látek	
	6. ročník	Svémi slovy popsat problém a obrátit se o pomoc na konkrétní osobu	6. ročník	Přivolání pomoci, důležitá čísla	
Zvládnout ošetření drobného poranění	4. ročník	Jmenovat základní vybavení lékárničky, ošetřit odřeninu	4. ročník	Důkladné vymytí rány, překrytí rány náplastí s polštářkem, vybavení lékárničky	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – řešení problémů
	5. ročník	Ošetřit štípnutí hmyzem, spolupracovat při měření teploty, ošetřit krvácení z nosu	5. ročník	1. pomoc při krvácení z nosu a při štípnutí hmyzem, teploměr	
	6. ročník	Ošetřit malou řeznou ránu za pomoci učitele	6. ročník	Dezinfekce rány, překrytí rány náplastí	

Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	4. ročník	Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	4. ročník	Chůze při pravé straně chodníku, přecházení vozovky po přechodu pro chodce, semafor, značka přechodu	
	5. ročník	Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	5. ročník	Vybrané dopravní značky, chování při dopravní nehodě, chůze v útvary při krajnici, bezpečnostní opatření pro chodce (barevné oblékání, vesty)	
	6. ročník	Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce	6. ročník	Dopravní situace, bezpečné chování v silničním provozu	
Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	4. ročník	Poznat signál poplachu a spořádaně opustit nebezpečné místo podle pokynu dospělého ve škole	4. ročník	Nácvik požárního poplachu – únikové cesty	OSV – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne MV – vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
	5. ročník	Identifikovat nebezpečí podle zvuku	5. ročník	Zvuky sirén	
	6. ročník	Reagovat na pokyny dospělého při mimořádných událostech kdekoliv	6. ročník	Chování při mimořádných událostech	

Člověk a společnost (7. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Člověk a společnost byl vytvořen ze vzdělávacího oblasti Člověk a společnost. Žáci jsou postupně seznamováni se životem našeho národa, s jeho historií i současností. Získávají povědomí o významných událostech i osobnostech našeho současného i minulého života.

Žáci získávají při praktických činnostech návody, jak se orientovat ve svých osobních záležitostech, kam se obrátit v případě potřeby o radu, jak jednat na úradech.

Vzdělávací obsah předmětu Člověk a společnost je rozčleněn do čtyř tématických celků:

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

Cílové zaměření předmětu:

- komunikace s úřady přiměřeně svým schopnostem
- získávání základních poznatků o minulosti a současnosti naší země
- poznávání způsobu života lidí
- seznámení se s historickými a kulturními památkami v nejbližším okolí
- zvládnutí přiměřeně náročných situací každodenního života
- osvojení základů společenského chování a dodržování zásad pravidel slušného chování
- vyjadřování vlastních myšlenek, postojů a potřeb
- úcta k českému národu i k jiným národům a etnikům
- tolerance jiných etnických skupin a zdravotně postižených
- znalost základních práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a uvědomění si důsledků takového jednání
- výchova ke čtenářské gramotnosti
- důraz na praktické dovednosti

Začlenění průřezových témat:

V tomto předmětu jsou začleněna průřezová témata z osobnostní a sociální výchovy (OSV), MV

OSV - tématický okruh - Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – *já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo; moje vztahy k druhým lidem*

Rozvoj schopnosti poznávání – *cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování*

Psychohygiena – *hledání pomoci při potížích; dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládnutí stresových situací*

Tématický okruh Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy – *péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc*

Komunikace – *cvičení pozorování; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; komunikace v různých situacích*

Spolupráce a soutěživost – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*

Poznávací schopnosti – *vzájemné poznávání se ve skupině*

Tématický okruh Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Mediální výchova (MV)

Jsou začleněny tyto tématické okruhy:

Vnímání mediálních sdělení – hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou

Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Hodnocení žáka:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Člověk a společnost vyučujeme v 7. - 10. ročníku dvě hodiny týdně.

Formy a metody práce:

Učivo se probírá opakovaně, postupně se rozšiřuje o nové poznatky. Osvojování učiva probíhá především na základě pozorování konkrétních jevů a opírá se o praktické zkušenosti. V hojně míře jsou využívány audiovizuální pomůcky - televize, film, video, počítačové programy, knihy, mapy, encyklopedie.

Využívá se návštěv, exkurzí do podniků, na úřady a klade se důraz na osobní kontakt s lidmi rozličných profesí, v důsledku toho dochází také k nácvičku a zlepšování komunikace na různých úrovních.

Formy práce vždy korespondují s mentální úrovní žáků, opírají se především o konkrétní poznávání a získávání trvalejších znalostí formou soustavného opakování. Ve vyšších ročnících je kladen větší důraz na samostatnější reprodukci učiva žáky.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Člověk a společnost budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žákovi umožní:

Kompetence k učení

žák pracuje s různým tištěným materiálem

žák ke svému rozvoji používá k vyhledávání různých informací internet a výukové programy

Kompetence k řešení problémů

žák se v případě problému obrací na vhodnou osobu či instituci

Kompetence komunikativní

- žák komunikuje vhodným způsobem se spolužáky a okolím
- žák využívá vztahů potřebných k životu ve společnosti

Kompetence sociální a personální

žák spolupracuje se svým okolím při zachování zásad slušného chování
žák se orientuje ve svém okolí
žák dodržuje pravidla společenského chování
žák respektuje učitele i své spolužáky

Kompetence občanské

- žák zná základní práva a povinnosti občanů
- žák dodržuje v životě zásady slušného chování
- žák se úměrně svým možnostem dokáže chovat v krizových situacích

Kompetence pracovní

žák se koncentruje na svůj výkon

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- využíváme znalosti z jazykové komunikace, kdy žák ovládá základy psaní, čtení a využívá je ke svému dalšímu vzdělávání
- na všech úrovních využíváme tištěný materiál – učebnice, pracovní listy, pracovní sešity, naučnou literaturu i krásnou literaturu
- formou didaktických her, kolektivních her vytváříme kladný vztah k učení v předmětu člověk a společnost
- využíváme naučných programů na PC a internetu
- pomocí praktických činností upevňujeme poznatky a získané zkušenosti v předmětu člověk a společnost
- slovním povzbuzováním a motivací podporujeme snahy o získávání poznatků
- na modelových situacích podporujeme snahu o řešení problémů za pomoci naučených stereotypů a získaných zkušeností
- poučujeme a seznamujeme žáky s možnostmi obrátit se přímo na určité osoby či instituce
- rozvíjíme komunikaci žáků se svými spolužáky i jinými lidmi zadáváním různých úkolů založených na nutnosti komunikace
- účastí na kulturních akcích pěstujeme kladný vztah ke kultuře a vytváříme emotivní zážitky, které je žák schopen a ochoten vyjádřit
- používáním obrazových materiálů, knih, časopisů, filmu, videa přispíváme k pochopení a chápání učiva
- pro komunikaci používáme běžné informační a komunikační prostředky
- využíváním získaných komunikačních dovedností vytváříme u žáků vztahy potřebné ke společenské integraci
- formou didaktických a společenských her rozvíjíme spolupráci mezi žáky, pěstujeme kladný vztah k vrstevníkům i jiným lidem
- rozvíjíme orientaci s pomocí vycházek a exkurzí
- vyžadujeme dodržování společenských pravidel slušného chování
- dělbu práce ve skupinách směřujeme žáky k vzájemnému respektování se

- pomocí besed a návštěv různých pracovišť vytváříme povědomí o základních právech a povinnostech občanů
- vysvětlováním a sledováním určitých programů v TV nebo videa vytváříme podmínky pro dodržování základních společenských pravidel
- osobním příkladem podporujeme význam zdravého životního stylu
- modelovými situacemi napomáháme správnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- v průběhu vyučování seznamujeme žáky s různými pracovními činnostmi i postupy a tím posilujeme kladný vztah k práci
- povzbuzováním a vhodnou motivací posilujeme vytrvalost a soustředěnost na pracovní výkon

Člověk a společnost - člověk ve společnosti 7. a 8. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků	7. ročník	Definovat pojmy rodinný život, rodinný příslušník, pojmenovat členy rodiny a jejich funkci	7. ročník	Vznik rodiny, struktura a funkce rodiny, vztahy lidí v rodině, odpovědnost rodičů za výchovu dětí, úcta k rodičům Obec, region – významné osobnosti obce a regionu, regionální pověsti Bydliště, adresa	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc
	8. ročník	Rozlišovat různá postavení členů rodiny, formulovat funkce rodinných příslušníků	8. ročník	Práva a povinnosti jednotlivých příslušníků rodiny, širší rodina (prarodiče, příbuzní), pomoc mezi členy rodiny v nemoci a při významných rodinných událostech Kraj – významné osobnosti kraje, národní zvyky a obyčeje, státní svátky	
Respektovat pravidla společenského soužití	7. ročník	Chovat se podle pravidel společenského soužití a uplatňovat vhodné způsoby chování	7. ročník	V praktickém životě ukazovat na příkladech formy slušného a neslušného chování, vyčleňování nesprávného chování,	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc <i>Sociální rozvoj - komunikace</i> Mediální výchova

				zadávání činností k vyřizování úkolů, dodržování pravidel slušného chování (prosba, pozdrav), mezilidské vztahy ve společnosti	Řečová výchova
	8. ročník	Respektovat pravidla společenského soužití a chovat se podle nich, rozlišovat projevy nepřiměřeného chování	8. ročník	V běžném životě a kontaktu se spolužáky, vrstevníky a dospělými se chovat podle pravidel společenského soužití, upozorňování na nevhodné chování, okamžité řešení nevhodného chování, pochvaly za správné chování	
Znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	7. ročník	Navazovat a vytvářet si přátelské vztahy, vyhledávat kamarády	7. ročník	Hodnocení způsobu chování na základě příkladů z literatury, význam přátelství pro člověka, citová výchova	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc <i>Sociální rozvoj - komunikace</i> Mediální výchova Řečová výchova
	8. ročník	Uvědoměle pomáhat a být ohleduplný k nemocným a postiženým	8. ročník	V praktickém životě pomáhat postiženým, nemocným, pomoc dětem ve škole při různých činnostech (při kulturních a sportovních akcích...)	

Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	7. ročník	Definovat vlastními slovy termíny rasismus a vandalismus	7. ročník	Výchova úcty k člověku, k lidské práci, vysvětlení pojmů rovnoprávnost a rovnocennost Sledování chování jiných lidí a jejich hodnocení Pomocí obrazového materiálu určování ras lidí, rovnoprávnost všech skupin	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc <i>Sociální rozvoj - komunikace</i> Mediální výchova Řečová výchova Čtení
	8. ročník	Zhodnotit rasistické chování, jeho negativní dopad a nesouhlasit s projevy vandalismu	8. ročník	Sledování chování jiných lidí, praktické zhodnocování projevů při vycházkách, sledování okolí a hodnocení projevů vandalismu Sledování televizních pořadů, při četbě vysvětlování projevů rasismu	
Tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	7. ročník	Vysvětlit co je minoritní skupina	7. ročník	Učení k toleranci ve třídě, akceptování názoru jiných v rámci třídy, školy, okolí Budování kladných vztahů Rovnoprávné postavení mužů a žen	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc <i>Sociální rozvoj - komunikace</i> Mediální výchova
	8. ročník	Tolerovat a	8. ročník	Učení k toleranci ve	

		akceptovat zájmy minoritních skupin		třídě Akceptování názorů jiných v rámci třídy, školy, okolí, budování kladných vztahů Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin	
Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování	7. ročník	Vhodně se chovat a komunikovat na veřejnosti	7. ročník	Mezilidská komunikace, úcta k člověku, pravidla slušného chování	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc <i>Sociální rozvoj - komunikace</i>
	8. ročník	Vhodně se chovat a komunikovat na veřejnosti a znát důsledky nevhodného chování	8. ročník	Základní pravidla společenského chování, mezilidské vztahy ve společnosti	

Člověk a společnost - historie našeho národa 7. a 8. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	7. ročník	Poznat pravěkého člověka, vyprávět s pomocí o pravěku a životě v té době	7. ročník	Pravěk, život v pravěku – seznamování s pravěkem pomocí audiovizuální techniky, četby, návštěvy muzea a knihovny, vyhledávání materiálu o pravěku, encyklopedie, časopisy, internet	OSV – osobnostní rozvoj - sebepoznávání a sebeopojení – já jako zdroj informací o sobě, druzí, moje tělo, moje vztahy k druhým Mediální výchova Čtení
	8. ročník	Popsat jak žili a vypadali pravěcí lidé, dokázat určit znaky života pravěkých a současných lidí, znát rozdíly	8. ročník	Pravěk, život v pravěku – určování, popis života pravěkých lidí podle názorného materiálu, vyhledávání rozdílných znaků z fyzického pohledu, rozlišování pravěké a současné doby, verbální hodnocení různého období, rozhovory na toto téma, výukové programy na PC, video, film	

Mít základní poznatky z období počátku českého státu	7. ročník	Vyprávět pomocí návodných otázek o českém státu	7. ročník	První státní útvary na našem území – seznamování s českou národností, četba – Staré pověsti české, obrázky z historie, regionální pověsti, Využití audiovizuálních pomůcek	OSV Estetická výchova Čtení Mediální výchova
	8. ročník	Vyprávět o počátcích českého státu	8. ročník	Království – Karel IV. – Praha, významné a hlavní město českého království Ukázky různých stavebních slohů, móda té doby, umění té doby, využití literatury, fotografického materiálu, malby, kresby, návštěva středověkého hradu, muzea	
Vědět o význačných osobnostech našich dějin	7. ročník	Seznámit se s význačnými osobnostmi našich dějin a s pomocí je jmenovat	7. ročník	Využití literárních předloh, četba, filmy o významných osobnostech	OSV Čtení Estetická výchova Mediální výchova
	8. ročník	Jmenovat některé osobnosti našich dějin	8. ročník	Karel IV., T. G. Masaryk, Václav Havel, Václav Klaus a	

				významné osobnosti českého kulturního života (B. Němcová, B. Smetana...)	
Mít představu o významných historických událostech v naší zemi	7. ročník	Seznámit se s významnými historickými událostmi a s pomocí jmenovat historické události	7. ročník	Filmová představení, využívání názorných materiálů, světové války, jejich důsledky, vznik samostatné ČR, vstup do EU	OSV Čtení Řečová výchova
	8. ročník	Vyjmenovat základní historické události	8. ročník	Vznik československého státu, první republika, první prezident T. G. Masaryk Využití obrazových materiálů, četby, výstavy	

Člověk a společnost - poznatky o společnosti 9. a 10. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele	9. ročník	Vyjmenovat symboly státu a znát název naší republiky	9. ročník	Státní jazyk – čeština, název republiky, naše vlast – vyhledání na mapě, existence jiných států, praktické seznamování se se symboly – karty, časopisy, obrázky, knihy, státní symboly – znak, vlajka	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
	10. ročník	Pojmenovat a určit symboly našeho státu a jeho hlavní představitele, vědět, kdo je prezident	10. ročník	Prezident republiky Státní orgány, parlament, senát, politické strany Státní občanství - OP	
Být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů	9. ročník	Vysvětlit základní práva občanů	9. ročník	Člověk a právo, definice pojmu právo, vyvození lidská práva, základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, povinnost umů vůči škole, rodině a	

				blízkému okolí	
	10. ročník	Definovat a vysvětlit právo a povinnost	10. ročník	Práva a povinnosti občana, vysvětlování ústní formou a udávání příkladů, práv dítěte, rodinné právo, týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace Využívání besed, rozhovorů, exkurzí	
Uvědomování si rizika a důsledky protiprávního jednání	9. ročník	Dokázat objasnit pojem protiprávní jednání, uvědomovat se důsledky rizikového chování	9. ročník	Povinnosti a práva občana Časté a pravidelné hodnocení chování žáků v rámci třídy a školy, vštěpování norem správného chování Kritika a postihy za nevhodné chování Besedy s právními orgány – policie, trestná činnost mládeže	OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace, morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
	10. ročník	Odhadnout možnost trestu za protiprávní jednání a pojmenovat některé protiprávní jednání	10. ročník	Trestná činnost mládeže Druhy a postihy protiprávního jednání, právní dokumenty občana,	

				exkurze a besedy s policií, pracovníky sociálního odboru, pracovníky soudu, trestná činnost mládeže	
Být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU	9. ročník	S pomocí vyjádřit pojem EU	9. ročník	Člověk a právo Slovenská republika - seznámení	
	10. ročník	Vyjádřit vlastními slovy pojem EU, najít ČR mezi ostatními státy na mapě a vyjmenovat práva občanů ČR	10. ročník	Seznamování s pomocí televize, novin, denního tisku s pojmem EU, vytváření definice EU, přístupné chápání mentálním možnostem žáků	

Člověk a společnost - péče o občana 9. a 10. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Dokázat vyřizovat své osobní záležitost, v případě potřeby požádat radu	9. ročník	Požádat radu, orientovat se ve službách ve městě	9. ročník	Vzdělání v ČR, právo na vzdělání, význam vzdělání, příprava a profesní uplatnění Nakupování, nákup potravin, jejich cena, kvalita, nákup oblečen, drogerie Doprava – zakoupení jízdenky, lékárna - nákup potravinových doplňků Pošta – posílání dopisů, balíků Telefonování Zdravotní středisko Pracovní uplatnění, kvalifikace a rekvalifikace Odměna za práci	OSV
	10. ročník	Vyřizovat své osobní záležitosti samostatně nebo s pomocí	10. ročník	Spořitelna, banka – ukládání a vybírání peněz, úspory Pracovní uplatnění – pracovní úřady, podpora v nezaměstnanosti,	

				odměna za práci Peníze a jejich funkce, hospodaření	
Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	9. ročník	Jmenovat s pomocí některé nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	9. ročník	Člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity Nevhodné využívání volného času	OSV Mediální výchova
	10. ročník	Odhadnout nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	10. ročník	Seznámení s patologickými jevy ve společnosti formou četby, filmu, ukázek, besed Ohrožení sociálně patologickými jevy, nebezpečí drog, upozorňování na nebezpečnost těchto jevů – kouření, alkohol, drogy, sexuální zneužívání, vydírání, hazardní hry	
Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany	9. ročník	Znát možnosti sociální péče o potřebné občany	9. ročník	Exkurze do organizací, které zajišťují péči o přestárlé, nemocné, postižené občany, sociální zabezpečení, orgány a instituce zdravotní a sociální péče	OSV – morální rozvoj

	10. ročník	Zapojovat se do akcí, které patří k organizacím sociální péče, znát možnosti sociální péče	10. ročník	Spolupráce s organizacemi sociální péče, vzájemné návštěvy, výroby dáreků k různým příležitostem, nácvik kulturních programů	
Využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	9. ročník	Říct vlastními slovy, co je to pomáhající organizace	9. ročník	Zdravotní a sociální péče, jejich definice, zhodnocení Orgány a instituce zdravotní a sociální péče Využití besed s pracovníky poskytujícími zdravotní a sociální péči exkurze	OSV
	10. ročník	Dokázat se obrátit, v případě potřeby, na určitou instituci, organizaci a vyjmenovat některé z nich	10. ročník	Zdravotní a sociální pojištění Sociální zabezpečení Systém zdravotní péče Pomáhající organizace	
Mít osvojené nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	9. ročník	Uplatňovat základní znalosti a dovednosti ze zdravotní péče	9. ročník	Poskytování první pomoci, znalosti ze zdravotní péče, signály	OSV

				různých poplašných sirén, telefonní čísla policie, záchranné služby, hasičů	
	10. ročník	Vědět, kam se má obrátit při mimořádných událostech, využívat znalostí v praxi	10. ročník	Činnosti při simulaci poplachu, zranění a podobně, praktické činnosti, které vedou k zabezpečení pořádku při mimořádných událostech	

Člověk a příroda (7. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Člověk a příroda byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

V tomto předmětu jsou zahrnuty základní poznatky z přírodopisu, zeměpisu, chemie a fyziky. Charakter výuky umožní žákům hlouběji porozumět jevům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Rozvíjí poznání přírodních podmínek v regionu žáka, na území ČR i v Evropě a na Zemi. Součástí výuky jsou tématicky zaměřené vycházky, výlety i exkurze. V tomto předmětu je snaha o propojení získaných dovedností a vědomostí s běžným životem žáka.

Cílové zaměření předmětu:

- získání základních poznatků z oblasti přírodopisu, zeměpisu, chemie a fyziky a získané poznatky využít v praxi
- seznámení s přírodními jevy
- vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí
- získávání praktických zkušeností s různými látkami a materiály
- získání základních vědomostí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě formou vycházek
- upevňování zásad zdravého životního stylu
- správné jednání v krizových situacích
- výchova ke čtenářské gramotnosti
- důraz na praktické dovednosti

Začlenění průřezových témat:

V předmětu Člověk a příroda jsou začleněna průřezová témata z **EV, OSV, MV**

Environmentální výchova (EV) – tématické okruhy

- **Ekosystémy – les** (*les v našem prostředí, význam lesa*); **pole** (*způsoby hospodaření na nich*); **moře** (*druhová odlišnost, význam pro biosféru*); **vodní zdroje** (*lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii*)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině** (*krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit*); **ochrana přírody a kulturních památek**; **ochrana přírody při masových sportovních akcích**; **odpady a hospodaření s odpady**; **zemědělství a životní prostředí**; **průmysl a životní prostředí** (*vliv průmyslu na prostředí, zpracované materiály*); **zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství**; **doprava a životní prostředí** (*vliv dopravy na prostředí, ekologická zátěž*)
- **Vztah člověka k přírodě – naše obec** (*zajišťování ochrany životního prostředí v obci*); **naš životní styl** (*spotřeba věcí, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí*); **prostředí a zdraví** (*rozmanitost vlivů prostředí na zdraví*); **ochrana života ve všech jeho formách**
- **Základní podmínky života – ekosystémy** (*významní zástupci podle prostředí*); **půda** (*zdroj výživy, rekultivace, ochrana biologických druhů*); **energie** (*energie a život, vliv energetických zdrojů, využívání energie*); **přírodní zdroje** (*zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, možnosti a způsoby ochrany zdraví*); **voda** (*význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda*); **ovzduší** (*význam pro život na Zemi, čistota ovzduší*); **ochrana biologických druhů** (*důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů*)

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tématické okruhy

Osobnostní rozvoj

- **Sebepoznání a sebepojetí** – *moje tělo*
- **Rozvoj schopnosti poznávání** – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování*
- **Seberegulace a sebeorganizace** – *organizace vlastního času, cvičení sebeovládání*
- **Psychohygienu** – *hledání pomoci při potížích, dovednosti zvládnání stresových situací*

Sociální rozvoj

- **Spolupráce a soutěživost** – *rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci*
- **Mezilidské vztahy** – *péče o dobré vztahy*
- **Komunikace** – *cvičení pozorování; komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování)*

Morální rozvoj

- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – *dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne*
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – *dovednosti pro řešení problémů*

Mediální výchova (MV)

Jsou začleněny tyto tématické okruhy:

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou

Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne; vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Člověk a příroda vyučujeme v 7. – 10. ročníku s hodinovou dotací tři hodiny týdně. Přičemž v 7. a 8. ročníku jsou probírány základní poznatky z přírodopisu a zeměpisu. Do 9. a 10. ročníku jsme zařadili základní poznatky z fyziky a chemie.

Forma :

Vyučovací metody vychází ze základních didaktických zásad.. Snažíme se rozvíjet smyslové vnímání, pozornost, paměť a to v souladu s rozvojem komunikačních schopností žáků. Chceme docílit i rozvoje a upevnění morálně volných vlastností žáků. Využíváme především didaktických her, dramatizace, vyprávění, názorných ukázek. Formy práce jsou podmíněny věkem žáků a jejich celkovou mentální úrovní. Metody slovního sdělování o probíraných jevech vedeme formou řízeného rozhovoru s nápovědnými otázkami, pomůckami, ilustracemi. Využíváme též spontánních otázek a odpovědí žáků. V rámci spojení teorie s praxí volíme vycházky spojené s pozorováním k danému tématu, výlety i exkurze. Žáci pracují frontálně, individuálně i ve skupinách. Využíváme výukových programů na PC, vyhledávání zajímavých článků na internetu a výukové televizní programy.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Člověk a příroda budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žákovi umožní:

Kompetence k učení

- žák používá učebnice, pracovní listy a další pomůcky
- žák pracuje s výukovými programy s přírodovědnou tematikou
- žák se orientuje za pomoci smyslů v dané lokalitě
- žák rozliší symboly a znaky užívané na čistících prostředcích

Kompetence k řešení problémů

- žák při praktických činnostech pojmenuje děje a probíhající jevy v přírodě
- žák pokračuje v práci i po prvním neúspěchu
- žák si uvědomuje důsledky svého jednání ve výuce i na přírodovědných vycházkách

Kompetence komunikativní

- žák chápe slovní symboly, obrázky k danému tématu
- žák odpovídá na otázky, sděluje své zkušenosti, pojmenuje děje a jevy v přírodě

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje při projektech s ostatními spolužáky a učitelem
- žák dodržuje stanovená pravidla ve výuce i v přírodě
- žák respektuje ostatní žáky ve třídě

Kompetence občanské

- žák poskytne první pomoc při úrazu
- žák zná pravidla bezpečného pohybu v provozu
- žák při exkurzích dodržuje společenské normy
- žák chrání přírodu v rámci svých možností
- žák se orientuje v nejbližším okolí, městě
- žák zná význam zdravého životního stylu a snaží se jej realizovat
- žák přivolá pomoc v krizových situacích

Kompetence pracovní

- žák udržuje pořádek ve svém okolí
- žák dodržuje pravidla bezpečnosti při pokusech
- žák si váží práce druhých

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- využíváme pracovní sešity, pracovní listy, názorné a demonstrační pomůcky
- využíváme naučné výukové programy k danému tématu
- zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, orientace v určeném prostoru
- rozvíjíme a upevňujeme chápání používaných znaků a symbolů v konkrétních situacích za pomoci dramatizace a vytvářením modelových situací (např. chemické značky nebezpečných látek)
- slovním povzbuzováním posilujeme a kladně hodnotíme každý projev snahy o získání nových poznatků ve výuce tohoto předmětu
- zařazujeme praktické činnosti, které směřují k chápání souvislostí dějů a jevů v přírodě i ve společnosti
- vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky, aby se nenechali odradit neúspěchem při řešení problému ve výuce
- denním ústním kontaktem, pozorováním a osobním příkladem se snažíme, aby si žáci uvědomovali důsledky svého jednání ve výuce chemie, fyziky a přírodovědy
- manipulační činnosti s ilustracemi a slovním popisem s vysvětlením přispíváme k porozumění slovních pokynů, symbolů, obrazového materiálu
- komunikativní dovednosti podporujeme též denním kontaktem
- formou modelových situací, didaktických her a společenských akcí rozvíjíme spolupráci mezi žáky
- slovními pobídkami a důsledným dohledem vyžadujeme dodržování stanovených pravidel
- rozdělením práce ve skupinách směřujeme žáky k vzájemnému respektu
- na modelových situacích procvičujeme poskytnutí první pomoci při úrazu
- realizujeme dopravní výchovu
- formou didaktických her rozvíjíme a upevňujeme dodržování základních společenských norem při exkurzích
- zařazujeme projekty na téma „ochrana přírody“
- vycházkami, výlety, exkurzemi a obrazovým materiálem umožňujeme poznávání nejbližšího okolí školy, ale i města, regionu a ČR
- osobním příkladem upevňujeme význam zdravého životního stylu
- modelovými situacemi napomáháme správnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- důslednost vyžadujeme dodržování pořádku a čistoty ve třídě, ve škole a jejím nejbližším okolí, v přírodě
- nacvičujeme a trénujeme modelové situace směřující k zajištění bezpečnosti žáků
- posilujeme kladný vztah k práci a úctu k výsledkům práce ostatních lidí

Člověk a příroda (poznatky z přírodopisu) 7. a 8. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Znát význam lesa, společenství stromů, rostlin i hub	7. ročník	Jmenovat podle obrázku a návodných otázek stromy, rostliny a houby v lese a s pomocí vyprávět o významu tohoto společenství	7. ročník	Zástupci – chráněné rostliny, stromy, význam společenství stromů rostlin a hub v lese, léčivé rostliny a jedlé houby	EV – ekosystémy – les Řečová výchova Čtení MV
	8. ročník	S pomocí poznat vybrané stromy, rostliny a houby v lese a s pomocí vyprávět o významu tohoto společenství	8. ročník	Zástupci – chráněné rostliny, stromy, význam společenství stromů rostlin a hub v lese, léčivé rostliny a jedlé houby	
Znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět základních životních podmínkách	7. ročník	S pomocí na obrázku, na maketě a na vlastní osobě určit a pojmenovat části lidského těla	7. ročník	Stavba a funkce lidského těla, jeho části, ochrana zdraví	OSV – osobnostní rozvoj – sebezpoznávání – moje tělo
	8. ročník	Pojmenovat, určit dle svých možností části těla	8. ročník	Stavba a funkce lidského těla, jeho části, ochrana zdraví	
Vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které škodí	7. ročník	S pomocí vyprávět dle svých možností o přírodním prostředí, jeho ochraně a co jej poškozuje	7. ročník	Významní zástupci živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země) – jejich ochrana a co jim škodí	EV – vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl; lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině

	8. ročník	Dle svých možností vyprávět a aplikovat ochranu prostředí na přírodovědných vycházkách. Vědět o činnostech, které přírodu poškozují	8. ročník	Ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území jen orientačně Praktické poznávání přírody	
Dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	7. ročník	Pod dohledem dodržovat na vycházkách do přírody základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody a s pomocí je vyjmenovat	7. ročník	Praktické poznávání přírody, základní pravidla bezpečného chování v přírodě	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
	8. ročník	Pod dohledem dodržovat na vycházkách do přírody základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody a s pomocí je vyjmenovat	8. ročník	Praktické poznávání přírody, základní pravidla bezpečného chování v přírodě	
Být seznámen se zásadami ochrany přírody	7. ročník	S pomocí návodných otázek jmenovat zásady ochrany přírody a	7. ročník	Ochrana přírody a zásady při její ochraně Praktické poznávání přírody	EV – vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl; lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině

		pod dohledem je v rámci svých možností aplikovat na vycházkách			
	8. ročník	S pomocí návodných otázek jmenovat zásady ochrany přírody a pod dohledem je v rámci svých možností aplikovat na vycházkách	8. ročník	Ochrana přírody a zásady při její ochraně Praktické poznávání přírody	
Získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období	7. ročník	S pomocí vyjádřit vlastními slovy dění v přírodě během ročního období dle návodných otázek, ilustrací	7. ročník	Roční období – děje v přírodě	ŘV PV
	8. ročník	Vlastními slovy podle návodných otázek, obrázků vyprávět o dění v přírodě během ročního období	8. ročník	Roční období – děje v přírodě	
Vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku	7. ročník	S pomocí vyprávět, aplikovat péči o rostliny na školním pozemku a podle názoru popsat stavbu rostlinného těla a význam	7. ročník	Stavba rostli, (stonek, květ, list, plod, kořen), jejich význam Péče o vybraná zvířata během ročního období	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí ŘV PV MV

		během roku S pomocí vyprávět, jak pečovat o vybraná zvířata během roku			
	8. ročník	S pomocí návodných otázek a obrázků popsat tvar a funkci u vyšších rostlin v průběhu roku Dle návodných otázek vyprávět, jak pečovat o zvířata během roku a o jejich významu, ochraně podle ročního období	8. ročník	Stavba, tvar, funkce a význam u vyšších rostlin, jejich ochrana Vybraná zvířata a jejich ochrana během ročních období	
Poznat naše nejběžnější jedlé a nejedlé houby	7. ročník	S pomocí obrázků a otázek rozlišit jedlé a jedovaté houby a sám je bez příčin v lese neničit, s pomocí znát zásady sběru hub	7. ročník	Houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté, zásady sběru, první pomoc při otravě houbami, konzumace hub	MV, Čtení EV – ekosystémy, základní podmínky života
	8. ročník	Podle názorných obrázků rozlišit jedlé houby od jedovatých a nesbírat je na vycházkách bez	8. ročník	Houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté, zásady sběru, první pomoc při otravě houbami, konzumace hub	

		rady dospělého, aplikovat zásady sběru hub			
Vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	7. ročník	Dle návodných otázek, obrázků vyprávět o významu rostlin a jejich hospodářském využití, poznat vybrané druhy hospodářských rostlin	7. ročník	Využití hospodářsky významných rostlin, poznávání vybraných hospodářských rostlin	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy – pole, základní podmínky života ŘV PV MV
	8. ročník	S pomocí vyprávět o hospodářských rostlinách a o jejich pěstování a významu	8. ročník	Využití hospodářsky významných rostlin, poznávání vybraných hospodářských rostlin a jejich ochrana	
Znát vybrané zástupce rostlin a zvířat	7. ročník	S pomocí ilustrací a návodných otázek poznat běžné druhy rostlin a vybrané druhy zvířat	7. ročník	Poznávání živočichů a rostlin Léčivé a chráněné rostliny Plody jedovatých rostlin Nebezpečí vztekliny	EV – ekosystémy – les, základní podmínky života ŘV, PV, MV
	8. ročník	S pomocí ilustrací a návodných otázek poznat běžné druhy rostlin a vybrané druhy zvířat	8. ročník	Poznávání živočichů a rostlin Léčivé a chráněné rostliny Plody jedovatých rostlin	

Člověk a příroda (poznatky ze zeměpisu) 7. a 8. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny	7. ročník	S pomocí ukázat na mapě dle svých možností podle barev vodstvo, horstvo, nížiny	7. ročník	Mapa, orientace na mapě podle barev (vodstvo, horstvo, nížiny)	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání EV – ekosystémy - moře
	8. ročník	Orientovat se dle svých možností podle barev	8. ročník	Mapa, světadíly, moře, oceány, členitost ČR, podle barev	
Najít na mapě zeměpisnou polohu České Republiky a její sousední státy, vědět co jsou státní hranice	7. ročník	Seznámit se se zeměpisnou polohu ČR a s pomocí jí najít na zjednodušené mapě střední Evropy Seznámit se s pojmem státní hranice	7. ročník	Mapa střední Evropy a ČR) zeměpisná poloha, státní hranice	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
	8. ročník	S pomocí najít na zjednodušené mapě střední Evropy ČR, její státní hranice ukázat a s pomocí určit sousední státy	8. ročník	Mapa střední Evropy a ČR) zeměpisná poloha, státní hranice, hlavní město ČR, sousední státy	
Vyhledat na mapě České Republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy	7. ročník	S pomocí a dle svých možností najít na mapě ČR svitavský region,	7. ročník	Mapa ČR, místní region, zeměpisná poloha	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání MV

		Bystré			
	8. ročník	Najít na mapě ČR dle svých možností Bystré (Poličku) a s pomocí najít místo svého bydliště	8. ročník	Mapa ČR, místní region, zeměpisná poloha	
Orientovat se na mapě města podle významných bodů	7. ročník	S pomocí a dle svých možností ukázat na mapě města školu, radnici, autobusovou zastávku	7. ročník	Mapa města Bystré (Polička)	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání MV
	8. ročník	S pomocí a dle svých možností ukázat na mapě města školu, radnici, autobusovou zastávku	8. ročník	Mapa města Bystré (Polička)	
Vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí	7. ročník	Jmenovat podle návodných otázek, ilustrací dva druhy dopravy a způsob dopravy v regionu a na území ČR dle svých možností	7. ročník	Doprava ve svitavském regionu, ČR, dopravní předpisy	
	8. ročník	Podle návodných otázek jmenovat některé druhy a způsoby dopravy	8. ročník	Doprava v regionu, ČR, v zahraničí	

		v ČR a regionu, které využívá sám či s rodiči, doprava do zahraničí			
Vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu	7. ročník	S pomocí názorných obrázků a otázek vyprávět dle svých možností o kulturních zajímavostech Bystrého či Poličky	7. ročník	Kulturní památky Bystrého a Poličky	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, sociální rozvoj - komunikace MV EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
	8. ročník	S pomocí názorných obrázků a otázek vyprávět dle svých možností o kulturních zajímavostech a přírodních zvláštnostech Bystrého či Poličky	8. ročník	Přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti Bystrého a Poličky	
Uplatňovat v praxi zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	7. ročník	Pohybovat se za dohledu v přírodě a v rámci svých možností uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	7. ročník	Zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, první pomoc	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, sociální rozvoj - komunikace MV EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k přírodě
	8. ročník	Pohybovat se za dohledu v přírodě a	8. ročník	Zásady bezpečného pohybu a pobytu	

		v rámci svých možností uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		v přírodě, první pomoc	
Adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a hrožení života	7. ročník	Přiměřeně svým schopnostem pod dohledem správně jednat při nácviku nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	7. ročník	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom	Poznatky z chemie, přírodovědy, fyziky MV OSV – <i>osobnostní rozvoj – sebezpoznání a sebepojetí, cvičení sebeovládání, morální rozvoj, osobnostní rozvoj – psychohygienu, sociální rozvoj - komunikace</i>
	8. ročník	Přiměřeně svým schopnostem pod dohledem správně jednat při nácviku nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	8. ročník	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom	

Člověk a příroda (základy z fyziky) 9. a 10. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Poznat těleso v klidu či v pohybu vůči jinému tělesu	9. ročník	S pomocí rozlišit těleso v klidu či pohybu na názorném příkladu	9. ročník	Pohyb těles a klid těles	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, sociální rozvoj - komunikace
	10. ročník	rozlišit těleso v klidu či pohybu na názorném příkladu	10. ročník	Pohyb těles a klid těles	
Rozeznat zdroje tepla	9. ročník	S pomocí návodných otázek a názoru učít zdroje tepla	9. ročník	Druhy paliv, topení	EV – základní podmínky života - energie
	10. ročník	S pomocí názorných pomůcek rozeznat zdroje tepla	10. ročník	Druhy energie	
Rozpoznat jednotlivá skupenství	9. ročník	Určit na názorných příkladech a s pomocí jednotlivá skupenství	9. ročník	Skupenství tuhé, kapalné, plynné	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
	10. ročník	Určit na názorných příkladech a s pomocí jednotlivá skupenství	10. ročník	Skupenství tuhé, kapalné, plynné, přeměny skupenství	
Rozeznat zdroje zvuku	9. ročník	Určit směr a s pomocí určit zdroj zvuku	9. ročník	Zdroje zvuku, hudební nástroje, zvuky v běžném	ŘV, HV OSV - osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání

				životě	
	10. ročník	Určit a rozeznat zdroje zvuku a odkud přichází	10. ročník	Zdroje zvuku, hudební nástroje, zvuky v běžném životě	
Vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	9. ročník	S pomocí návodných otázek vyprávět dle svých možností o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka v praxi Uvedené pod dohledem aplikovat	9. ročník	Škodlivost nadměrného zvuku	OSV - osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
	10. ročník	Přiměřeně své slovní zásobě vyprávět o škodlivosti nadměrného hluku na životní prostředí a zdrav člověka a tyto poznatky pod dohledem aplikovat v praxi	10. ročník	Škodlivost nadměrného zvuku	
Být informován o zdrojích elektrického proudu	9. ročník	S pomocí otázek, názorných ilustrací dle svých možností vyjmenovat některé zdroje elektrického	9. ročník	Zdroje elektrického proudu, elektrárny	EV – základní odměny života - energie

		proudu			
	10. ročník	S pomocí otázek, názorných ilustrací dle svých možností vyjmenovat některé zdroje elektrického proudu	10. ročník	Zdroje elektrického proudu, elektrárny	
Rozeznat zdroje světla	9. ročník	S pomocí dle svých možností ukázat zdroj světla ve třídě, škole Rozeznat zrcadlo od skla	9. ročník	Zdroje světla ve třídě, škole, využití zrcadel	
	10. ročník	Ukázat zdroj světla ve třídě, škole	10. ročník	Zdroje světla ve třídě, škole, využití zrcadel	
Znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji	9. ročník	S pomocí jmenovat dle svých možností zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a pod dohledem respektovat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji ve třídě, škole	9. ročník	Elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji	PV
	10. ročník	Jmenovat zásady bezpečnosti při	10. ročník	Elektrické spotřebiče,	

		práci s elektrickými přístroji a aplikovat je pod dohledem ve třídě, škole		dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji	
Být seznámen s pohyby planety Země a jeho důsledky – střídání dne a noci, ročních období	9. ročník	S pomocí názorných pomůcek se seznamuje s pohyby Země a jejich důsledky	9. ročník	Pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce, měsíční fáze	přírodopis
	10. ročník	S pomocí názorných pomůcek vypravuje o pohybech Země a jejich důsledcích – den, noc, roční období	10. ročník	Pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce, měsíční fáze	

Člověk a příroda (základy z chemie) 9. a 10. ročník

Výstup z RVP	Výstup z SVP – žák by měl:		Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	9. ročník	S pomocí názoru a návodných otázek určit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	9. ročník	Vlastnosti látek, hustota, rozpustnost	Základy fyziky OSV - osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
	10. ročník	S pomocí názoru a návodných otázek určit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	10. ročník	Vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky	
Rozlišit druhy vody – pitná, užitková, odpadní	9. ročník	Na názorném příkladě a s pomocí otázek rozlišit vodu pitnou, užitkovou, odpadní	9. ročník	Voda : pitná, užitková, odpadní, čistota vody	EV – základní podmínky života – voda, vztah člověka k prostředí – přírodní zdroje, ekosystémy Základy fyziky, PV
	10. ročník	Na názorném příkladě a s pomocí otázek rozlišit vodu pitnou, užitkovou, odpadní	10. ročník	Voda : pitná, užitková, odpadní, čistota vody	
Vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat a rostlin	9. ročník	Říct o významu kyslíku jako složky vzduchu dle svých možností, jeho	9. ročník	Vzduch, kyslík jako jedna složka vzduchu, význam pro rostliny, zvířata	EV – základní podmínky života – vzduch, vztah člověka k prostředí – přírodní zdroje, ekosystémy

		nezbytnosti pro existenci lidí, zvířat a rostlin, jmenovat ho		a člověka	
	10. ročník	Jmenovat kyslík jako součást vzduchu a definovat pojem smog, znát důležitost kyslíku pro život na zemi	10. ročník	Vzduch, kyslík jako jedna složka vzduchu, význam pro rostliny, zvířata a člověka, čistota ovzduší, smog	
Vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí - továrny	9. ročník	S pomocí popsat na názorném příkladě zdroje znečištění vody, vzduchu v okolí školy	9. ročník	Voda a čistota vody, vzduchu, smog	EV – základní podmínky života – voda, vztah člověka k prostředí – přírodní zdroje, ekosystémy, náš životní styl
	10. ročník	S pomocí jmenovat jednu továrnu ve svém okolí, ve městě, která znečišťuje vodu, vzduch	10. ročník	Voda a její čistota, čističky odpadních vod, vzduch - smog	
Poznat různé chemické výrobky podle etikety a jejich využívání v praxi	9. ročník	Podle etikety určit různé chemické výrobky jemu známé a jmenovat jejich použití v praxi	9. ročník	Značení a užívání běžných chemikálií, označování a symboly nebezpečných látek, plasty, použití a jejich likvidace	EV – základní podmínky života – voda, vztah člověka k prostředí – přírodní zdroje, ekosystémy, náš životní styl
	10. ročník	Podle etikety určit různé chemické	10. ročník	Značení a užívání běžných chemikálií,	

		výrobky jemu známé a jmenovat jejich použití v praxi, pod dohledem je používat		označování a symboly nebezpečných látek, plasty, použití a jejich likvidace	
Pracovat bezpečně s běžně používanými chemickými látkami v domácnosti	9. ročník	Pod dohledem a v rámci svých možností pracovat s běžně používanými látkami ve škole a respektovat zásady bezpečnosti při práci	9. ročník	Zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě, hořlaviny, zásady zacházení, první pomoc při popálení, poleptání Seznámit se se stavebními pojivy a jejich využití v praxi – cement, sádra, vápno Dodržovat bezpečnost při jejich používání	
	10. ročník	Pod dohledem a v rámci svých možností pracovat s běžně používanými látkami ve škole a respektovat zásady bezpečnosti při práci	10. ročník	Učivo 9. ročníku Mimořádné události, úniky nebezpečných látek	
Získat vědomosti o léčivech a návykových látkách	9. ročník	S pomocí otázek a názorných ilustrací	9. ročník	Léčiva a návykové látky, bílkoviny,	Výchova ke zdraví

		dle svých možností jmenovat a rozlišit některá jemu známá léčiva a návykové látky		tuky, sacharidy, vitamíny a jejich zdroje a vliv na zdraví člověka	
	10. ročník	S pomocí otázek a názorných ilustrací dle svých možností jmenovat a rozlišit některá jemu známá léčiva a návykové látky	10. ročník	Léčiva a návykové látky, bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny a jejich zdroje a vliv na zdraví člověka	

Estetická výchova (1. - 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Estetická výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět vznikl spojením hudební a výtvarné výchovy. Žák se pomocí hudby a výtvarných činností dokáže odreagovat od denních problémů, rozvíjí se jeho hudební a výtvarné cítění, smysl pro rytmus, intonace, paměť i neverbální komunikace. Při hudebně výtvarných aktivitách se rozvíjí hrubá, ale i jemná motorika podložená pozitivním prožitkem. Posilujeme sebevědomí žáků především vystupováním na školních kulturních akcích a výstavách. Žák se naučí manipulovat s jednoduchými hudebními nástroji a doprovázet s nimi zpěv či pomocí nich vzhledem ke svým možnostem jimi výtvarně vyjádřit nějaký pocit. Estetická výchova podporuje nenásilnou formou rozvoj řeči a emocionální vyjádření.

Předmět estetická výchova vyniká uvolněnou atmosférou, volnějším pohybem dětí. Snažíme se vzbudit u dětí zájem, radost, nadšení pro činnost, smysl pro respekt a toleranci a vytvořit sdělnou a dělnou atmosféru.

Výstupy z jednotlivého učiva jsou členěny na dvě části - hudební a výtvarnou. Je v kompetenci pedagoga, jak jednotlivé výstupy spojí v jednu část.

Cílové zaměření předmětu Estetická výchova je:

- navození pozitivních prožitků, pocitů bezpečí a duševní relaxace
- rozvíjení všech smyslů a jemné motoriky
- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
- utváření pozitivního vztahu k umění (poznání, že kultura a umění obohacují život člověka)
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
- naplnění základních potřeb, mj. potřeby sebeaktualizace a estetických vjemů
- sebevědomé vystupování na veřejnosti a prezentace výsledků vlastní tvorby
- poznávání národní kultury – obohacení člověka kulturou a uměním
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik

Začlenění průřezových témat:

V předmětu Estetická výchova jsou začleněna průřezová témata z OSV, EV, MV.

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tématické okruhy

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace);
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině
- **Mezilidské vztahy** – vztahy a naše skupina
- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci
- **Komunikace** – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); řeč těla, řeč zvuků, předmětů a slov, cvičení pozorování

Environmentální výchova (EV) – tématické okruhy

- **Ekosystémy – lidské sídlo – město – vesnice; pole; les; voda**
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek; průmysl a životní prostředí**
- **Základní podmínky života – voda; ovzduší; půda (porozumění jejich významu)**
- **Vztah člověka k prostředí – ochrana životního prostředí v obci; náš životní styl**

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Estetická výchova je vyučována v 1. – 10. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně, přičemž na 2. stupni je výuka posílena o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Formy a metody práce:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad - přiměřenosti, názornosti a posloupnosti (od jednoduchých popěveků ke složitějším atd.). Používané metody vedou zejména ke kladnému prožitku z hudby, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání, motoriky a paměti. Využíváme poslechů relaxační hudby, hudebních nástrojů i hudebních nahrávek, dětských písní. Využíváme didaktické hry s hudebním zaměřením, názorných ukázek při manipulaci s hudebními nástroji, tanečků. Využíváme též spontánních projevů žáků zejména při relaxaci.

Výuka probíhá většinou ve třídách nebo v dílně. Formy práce volíme s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáků.

Na 1. stupni je hlavně kladen důraz na správné držení psacích a kreslicích potřeb, na procvičování jemné motoriky, na správné zvládnutí základních výtvarných dovedností a technik jako je malba, kresba, vytrhávání, vystřihování, nalepování, modelování z různých materiálů.

Na 2. stupni navazujeme na zdokonalování jemné motoriky a základních výtvarných dovedností. Snažíme se o to, aby žáci vycházeli co nejvíce ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek a byli co nejméně závislí na učitelově radě a pomoci. Směřujeme je k tomu, aby dokázali slovně vyjádřit své postřehy

Žáci pracují ve skupinách, individuálně i frontálně.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Estetická výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomocí žákovi umožní:

Kompetence k učení

- žák se orientuje ve vybraných pracovních okůvkách, používá hudební a výtvarné materiály
- žák při hudebně výtvarných aktivitách zapojuje všechny smysly (zejména hmat, sluch, zrak)
- žák používá symboly spjaté s hudbou a výtvarnými činnostmi

Kompetence k řešení problémů

- žák pokračuje v hudebně výtvarných aktivitách i po prvotním neúspěchu

Kompetence komunikativní

- žák si rozšiřuje slovní zásobu i pomocí neverbálních symbolů, rozumí základním piktogramům
- žák se neverbálně vyjadřuje ve výtvarných aktivitách
- při společných aktivitách žák komunikuje se svými spolužáky a učitelem
- žák správně dýchá a artikuluje dle svých možností

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje se spolužáky na kulturních akcích, vystoupeních, výstavách
- žák dodržuje základní společenské normy chování
- žák se účastní soutěží s výtvarným zaměřením

Kompetence občanské

- žák na různých kulturních vystoupeních dodržuje základní společenské normy

Kompetence pracovní

- žák respektuje pravidla práce ve skupině
- žák posoudí svůj hudební i výtvarný výkon a výkony ostatních
- žák si váží své práce i práce ostatních a podílí se na výzdobě třídy
- žák dodržuje bezpečnost při práci (nelízat barvy, nestrkat pomůcky do úst)
- žák dodržuje pořádek na svém pracovišti

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- využíváme hudební nahrávky, Orfeovy nástroje, pracovní listy, pracovní pomůcky
- zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, rytmizace paměti, jemné motoriky
- rozvíjením slovní zásoby, ukázkou nástrojů rozšiřujeme chápání používaných symbol v konkrétních situacích
- slovním povzbuzováním oceňujeme každý projev snahy o získávání nových poznatků z oblasti hudby a výtvarných činností
- umožňujeme využití pěveckých a výtvarných dovedností v praxi
- manipulační činností s hudebními nástroji, obrázkovým materiálem, slovním popisem s vysvětlením, omalovánkami a názornou ukázkou pohybu přispíváme k porozumění slovních pokynů, symbolů
- komunikativní dovednosti podporujeme denním kontaktem
- vhodnou motivací přispíváme k rozvoji neverbálního vyjadřování

- při vytváření společných prací a hudebně pohybových hrách podporujeme výtvarné činnosti ve skupinách pomocí didaktických her a tím také přispíváme ke vzájemné komunikaci mezi žáky
- pravidelně zařazujeme dechová, artikulační a fonační cvičení
- formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme pozitivní vztahy mezi žáky
- slovními pobídkami a důsledností vyžadujeme dodržování stanovených pravidel
- posilujeme sebevědomí žáků jejich účastí na různých soutěžích s výtvarným i hudebním zaměřením
- umožňujeme využití pěveckých a výtvarných dovedností v praxi
- prezentací svých děl směřujeme žáky k vzájemnému respektování se
- motivací, kontrolou, formou hry rozvíjíme u žáků respektování pravidel práce ve dvojici, týmu
- aktivním podílením na výzdobě třídy a školy posilujeme kladný vztah k práci
- seznamujeme žáky s různými výtvarnými a hudebními postupy
- směřujeme žáky k samostatné práci
- dbáme na dodržování bezpečnostních zásad a správné zacházení s předměty a pomůckami
- pochvalou a přiměřenou kritikou motivujeme žáky k aktivnímu zájmu o osobní vzhled a vhodné oblečení
- kontrolou a osobním příkladem vyžadujeme u žáků dodržování pořádku a čistoty

Estetická výchova - hudební část 1. – 3. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP: žák by měl	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Zpívat jednoduché melodie, písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</p>	<p>zpívat s pomocí jednoduchou píseň či melodii, která je přiměřená hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem žáka</p>	<p>zpěv lidových a umělých jednoduchých písní v rozsahu do kvinty až sexty</p>	<p>Věcné učení OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smysl.vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí) – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně</p>
<p>Užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem</p>	<p>dle návodu a pomoci používat jednoduché hudební nástroje, přiměřeně ke svým schopnostem a dovednostem na ně hrát</p>	<p>hra na tělo (tleskání, dupání) hra na Orfeovy nástroje jednoduché nástroje (pokličky, misky, vařečky, dešťová hůl)</p>	<p>Řečová výchova OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smysl.vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p>

Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehupební i hudební zvuky	přiměřeně svým schopnostem vnímat a rozlišovat rozličné hudební i nehupební zvuky	rozlišování zvuků (zvonek, bubínek, hudební nástroj (klavír, kytara, flétna) hlasy zvířat (kočka, pes, žába, kráva, sova...) zvuky v domácnosti (dveře, voda, klepání na dveře...)	Řečová výchova Věcné učení OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smysl.vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
Soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby	přiměřeně svým schopnostem soustředit se na poslech krátké známé jednoduché písně nebo skladby určené dětem	melodie a skladby pro děti (lidové i umělé písně, lid.říkadla zpívané dětskými sbory)	Řečová výchova OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smysl.vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování
Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	správně dýchat a dle svých možností srozumitelně artikulovat s ohledem k individuálním schopnostem	správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání, dechová cvičení, hudebně relaxační techniky artikulační cvičení, říkadla, slovní spojení	Řečová výchova OSV – (Sociální rozvoj - Komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči)

Reagovat pohybem na hudbu	Vyjadřovat se pohybem a napodobovat předvedený pohyb ve spojitosti s hudbou	pochod podle hudebního doprovodu (bubínek,...) pohyb. hry s říkadly a dětské popěvky pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů (chůze, klus v různém tempu: zrychlení - zpomalení)	OSV – (Osobnostní rozvoj - Psychohygiena) - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace) OSV – (Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti) – vzájemné poznávání se ve skupině
Hudební část 4. – 6. ročník			
Výstup z RVP	Výstup z ŠVP - žák by měl:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Zpívat písně přiměřeně jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	reprodukovat písně vhodné pro hlasový rozsah žáků dle jejich individuálních schopností	zpěvní hlasy; zpěv lidových i umělých písní s hudebním doprovodem v přiměřeném rozsahu	Besídky OSV - (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí) – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně

Rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké - dlouhé, vyšší - nižší	rozeznat dle svých možností hudební zvuk od nehudebního, zpívaný hlas od mluveného, tóny krátké - dlouhé, nízké - vysoké	výška, síla délka tónu zpěvní hlasy, říkadla, zvuky přírodní a umělé (domácnost, silniční provoz, třída...) hudeb.nástroje rozeznání (klavír, flétna, kytara, housle...)	Řečová výchova OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) - řeč těla, řeč zvuků, předmětů a slov
Správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší výslovnost při zpěvu i rytimizaci říkadel	správně dýchat při zpěvu i říkadlech, artikulovat co nejlépe v rámci svých možností při zpěvu i rytimizaci říkadel	pravidelné dýchání a správné držení těla při zpěvu, při říkadlech; Pochopení rytmu ve vztahu k správné výslovnosti a dýchání	Řečová výchova Besídky Projekty OSV – (Sociální rozvoj- Komunikace) - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	přiměřeně svým schopnostem koncentrovat se na poslech jednoduchých skladeb	melodie a skladby doporučené pro děti, poslech zpěvu a hry na hud.nástroj poslech koncertů, besídky	Besídky OSV- (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygienu) – dovednosti pro pozitivní naladění mysli

<p>Poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách</p>	<p>rozpoznat používané hudeb. nástroje, Orfeovy nástroje a hrát na ně při hudebních aktivitách</p>	<p>hra na tělo, vytleskávání rytmu hra na Orf.a jednoduché nástroje a pojmenovat je říkadla a zpěv s nástroji</p>	<p>Řečová výchova Besídky OSV- (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p>
<p>Propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry</p>	<p>vlastním pohybem doprovázet dle svých možností vybranou hudbu, tančit jednoduché tance, zvládat taneční hry</p>	<p>vytleskávání, vydupávání rytmu, pochod s hudebním doprovodem, tanečky (polka, mazurka, valčík) Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky</p>	<p>OSV – (Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost) - rozvoj soc.dovedností pro spolupráci</p>

Hudební část - 7. – 10. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, přesahy
<p>Využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správně dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu</p>	<p>aplikovat pěvecké návyky přiměřeně svým individuálním schopnostem a dovednostem, snažit se správně dýchat a vyslovovat při zpěvu i mluveném projevu</p>	<p>upevňování správných pěveckých návyků, zřetelná výslovnost dechová, hlasová cvičení artikulační cvičení, muzikoterapie</p>	<p>Řečová výchova Tělesná výchova OSV – (Sociální rozvoj - Komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí) – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně</p>
<p>Interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně</p>	<p>zaspívat lidové a umělé písně vybrané s ohledem na individuální schopnosti žáka</p>	<p>lidové a umělé písně rozsah oktávy s doprovodem klavíru, kytary nebo jiného nástroje koledy, tramp.písně, ukolébavky ...</p>	<p>Řečová výchova Člověk a společnost Člověk a příroda OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p>

<p>Doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje</p>	<p>doprovázet písně, říkadla na rytmické hudební nástroje</p>	<p>rytmická cvičení a rytmizace říkadel hra na Orfeovy nástroje, hra na instrumentální nástroje, hra na tělo; seznámení s pojmy nota, not.osnova, klíč</p>	<p>Řečová výchova Tělesná výchova OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p>
---	---	--	--

<p>Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů</p>	<p>poslouchat dle svých možností soustředěně skladby různých hudebních žánrů</p>	<p>poslech skladeb, písní různých hudebních žánrů od našich i zahraničních skladatelů a interpretů; poslech a rozeznávání hudeb. nástrojů</p>	<p>Řečová výchova OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování OSV - (Osobnostní rozvoj - Psychohygienu) - dovednosti pro pozitivní naladění MV – Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování kultur) MV – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost</p>
--	--	---	--

<p>Zvládnout základní kroky jednoduché tance</p>	<p>tančit dle svých možností tance s jednoduchými kroky</p>	<p>muzikoterapie, relaxační techniky; improvizovaný pohyb s hudbou; hudebně pohybové hry; základní taneční kroky jednoduchých tanců (polka, mazurka, valčík, moderní tance)</p>	<p>Tělesná výchova Řečová výchova OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovednosti zapamatování OSV - (Osobnostní rozvoj - Psychohygiéna) - dovednosti pro pozitivní naladění OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p>
---	---	---	---

Výtvarná část 1. – 3. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, přesahy
<p>Zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu</p>	<p>správně držet psací a kreslicí náčiní rozeznávat různé druhy výtvarných materiálů a pomůcek</p>	<p>grafomotorická cvičení, práce s barvami, vykreslování, vytrhávání, vystřihování, nalepování, modelování; rozvoj estetického cítění tradiční a netradiční prostředky; materiály a jejich kombinace</p>	<p>Čtení - pohádky, pranostiky, přísloví, vyprávění matematika - tvary, barvy, velikost, porovnávání VU - roční období, příroda, rodina, škola, společnost HV - písničky ŘV OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání) – cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování</p>

<p>Rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních</p>	<p>rozpoznávat barvy, přiřazovat je ke vzorům rozeznávat základní geometrické tvary a objekty vybarvovat podle dané linie</p>	<p>barvy, geometrické tvary, malba, kresba, omalovánky, modelování - modelína, hlína, těsto, plastické výrobky</p>	<p>Čtení - pohádky, pranostiky, přísloví, vyprávění matematika - tvary, barvy, velikosti, porovnávání VU - roční období, příroda, rodina, škola, společnost HV - písničky ŘV OSV – (Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti) - vzájemné poznávání se ve skupině, třídě)</p>
<p>Uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech</p>	<p>dle individuálních schopností dovedností výtvarně vyjadřovat své zážitky a zkušenosti a uplatňovat svou fantazii při tvůrčích činnostech</p>	<p>malba, kresba, modelování, prezentace výsledků vlastní práce</p>	<p>Čtení - reprodukové texty, pohádky VU - roční období, příroda, rodina, škola, společnost ŘV - vyprávění vlastní interpretace</p>

Výtvarná část 4. – 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZŠS	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, přesahy
Žák:	Žák by měl:		
<p>Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu</p>	<p>používat výtvarné pomůcky pracovat s pomocí s různými materiály dle svých schopností využívat přiměřených výtvarných technik k realizaci vlastní výtvarné tvorby</p>	<p>vlastní ztvárnění skutečnosti, dekorativní a prostorové práce spojené s různými příležitostmi techniky: kresba, malba, koláž, otisk, modelování</p>	<p>Čtení - reprodukováný text VU - příroda, rodina, škola, společnost, významné svátky Matematika - geometrické tvary, čáry, přímky OSV - (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání) - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygienu) – dovednosti pro pozitivní naladění mysli</p>

<p>Rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě</p>	<p>s pomocí dokázat dekorativně zaplnit plochu výkresu používat jednoduché grafické techniky vytvářet jednoduché prostorové objekty</p>	<p>malba, kresba, grafika, jednoduchý ornament (mandaly), plastické objekty</p>	<p>Čtení - reprodukováný text VU - příroda, rodina, škola, společnost, významné svátky Matematika - geometrické tvary, čáry, přímky HV - písničky OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – dovednosti pro pozitivní naladění mysli</p>
--	---	---	--

<p>Při tvorbě vycházejte ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</p>	<p>výtvarně vyjádřit své pocity dle svých možností ztvárnit daný námět dle vlastní fantazie</p>	<p>malba, kresba, grafika, plastika, tradiční a netradiční materiály</p>	<p>Čtení - reprodukováný text VU- příroda, rodina, škola, společnost, významné svátky Počty - geometrické tvary, čáry, přímky HV - písničky PV OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – dovednosti pro pozitivní naladění mysli EV - Ekosystémy - význam lesa, vody, porovnání města X vesnice</p>
---	---	--	---

<p>Vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)</p>	<p>vyjádřit své představy o svém okolí, své osobní zážitky vnímat a porovnávat a hodnotit výsledky práce své i ostatních</p>	<p>vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků činnosti vlastní i ostatních prezentace výsledků na výstavách ve škole i mimo ni, návštěvy výstav, galerií a muzeí</p>	<p>Čtení - reprodukováný text VU - příroda, rodina, škola, společnost, významné svátky Počty - geometrické tvary, čáry, přímky HV- písničky EV - Základní podmínky života - porozumění významu půdy, ovzduší, vody PV EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - škodlivost dopravy a průmysl; ochrana přírody a kulturních památek Den Země</p>
---	--	---	--

Výtvarná část 7. – 10. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZŠS	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, přesahy
Žák:	Žák by měl:		
<p>Uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby</p>	<p>správně používat výtvarné pomůcky a materiály dle možností školy využívat netradičních technik a materiálů</p>	<p>výtvarné osvojování technik: kresba, malba, koláž, otisky, modelování dekorativní a prostorová činnost (využití sušených květin, různých přírodnin...)</p>	<p>Čtení - reprodukování text Člověk a příroda - příroda Matematika - geometrické tvary, čáry, přímky HV - písničky PV OSV – (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – (Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost) - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p>

<p>Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy</p>	<p>dle svých možností a schopností rozeznávat pojmenovávat a porovnávat a uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru chápat zákonitosti dekorativního členění plochy používat přiměřené grafické techniky vytvářet jednoduché prostorové objekty</p>	<p>kresba, malba, grafika; umístění těla a objektu v prostoru; dekorativní a prostorová práce; tradiční a netradiční prostředky a materiály</p>	<p>Čtení - reprodukováný text Člověk a příroda - příroda Člověk a společnost - společnost, významné svátky Matematika - geometrické tvary, čáry, přímky PV EV – Ekosystémy - základní podmínky života - uvědomění si významu půdy, ovzduší, vody EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí Den Země EV - Vztah člověka k prostředí - ochrana životního prostředí v obci; náš životní styl (spotřeba věcí, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)</p>
--	---	---	--

<p>Při vlastní tvorbě vycházet z vlastních zkušeností a představ</p>	<p>dle svých schopností vyjádřit své prožitky, zkušenosti, emoce volit nejvhodnější prostředky a postupy porovnávat a prezentovat výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních</p>	<p>kresba, malba, grafika, modelování dekorativní a prostorová práce tradiční a netradiční prostředky a materiály rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení tvůrčích výsledků</p>	<p>Čtení - reprodukováný text Člověk a společnost Počty - geometrické tvary, čáry, přímky PV OSV - (Sociální rozvoj- Mezilidské vztahy – vztahy a naše skupina (práce s přirozenou dynamikou třídy jako sociální skupiny OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) - řeč předmětů a prostředí vytvářené člověkem, cvičení pozorování OSV – (Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost) - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p>
---	--	---	---

<p>Hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</p>	<p>samostatně nebo s dopomocí učitele najít a zvolit pro svou výtvarnou činnost nejvhodnější prostředky a postupy</p>	<p>kresba, malba, grafika, modelování, cit pro barvu umístění objektu do prostoru, zaplnění plochy výkresu dekorativní a prostorová práce tradiční a netradiční prostředky a materiály</p>	<p>Čtení - reprodukováný text Člověk a společnost PV Matematika OSV – (Sociální rozvoj- Mezilidské vztahy – vztahy a naše skupina (práce s přirozenou dynamikou třídy, jako sociální skupiny) OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) - řeč předmětů a prostředí vytvářené člověkem; cvičení pozorování OSV – (Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost) - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p>
---	---	--	--

Pracovní výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Návčikem úkonů souvisejících se sebeobsluhou, upevňováním hygienických návyků a dovedností a návyků sebeobsluhy se snažíme o vybavení žáků dovednostmi, které mají přispět k jejich soběstačnosti a umožnit jim, co nejlépe vykonávat jednoduché pracovní činnosti s minimální pomocí a dohledem dospělého. Rozvíjíme u žáků hrubou a jemnou motoriku, utváříme správné pracovní návyky, podporujeme jejich seberealizaci a zlepšujeme vyjadřovací schopnosti a komunikaci s okolím. Snažíme se vhodnou motivací vzbudit u dětí zájem o jednotlivé pracovní činnosti a radost z vykonané práce.

Pracovní výchova je rozdělena na tyto tematické okruhy:

- *Sebeobsluha*
- *Práce s drobným materiálem*
- *Práce montážní a demontážní*
- *Pěstitelské práce*
- *Práce v domácnosti*
- *Práce s technickými materiály* (zařazeny pouze na druhém stupni).

Cílové zaměření předmětu:

- zvládnutí sebeobluhy
- rozvoj motoriky, získání základních manuálních zručností
- utváření pracovních dovedností a návyků
- dokončování pracovních úkolů i po prvotním neúspěchu
- práce v kolektivu a odpovědnost za své i společné výsledky práce
- praktické užívání a zacházení s předměty denní potřeby, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím
- porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům
- poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času
- uplatňování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci
- důraz na praktické dovednosti

Začlenění průřezových témat: V předmětu Pracovní výchova jsou začleněna průřezová témata z OSV, EV

OSV – tematický okruh Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování; řešení problémů

Psychohygienu – hledání pomoci při potížích

Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo

Seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času; cvičení sebeovládání

Tematický okruh Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině

Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc

Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci

Komunikace – komunikace v různých situacích (informování, omluva, prosba, pozdrav); cvičení pozorování

Environmentální výchova (EV) – tematický okruh Základní podmínky života – půda (zdroj výživy); voda (význam vody pro lidské aktivity); ovzduší (význam pro život na Zemi); ekosystémy

Tématický okruh **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – *odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; průmysl a životní prostředí (zpracované materiály)*

Tématický okruh **Ekosystémy** – *pole (způsoby hospodaření na nich); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodařením)*

Tématický okruh **Vztah člověka k prostředí** – *náš životní styl (spotřeba věcí, odpady)*

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Pracovní výchova provází žáky po celou dobu školní docházky. Na 1. stupni jsou v 1. - 4. ročníku 3 hodiny týdně, v 5. ročníku jsou to 4 hodiny. V 6. ročníku je 5 hodin týdně.

Na 2. stupni je v 7. – 10. ročníku 6 hodin týdně, přičemž v 7. a 8. ročníku byla výuka posílena o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Forma:

Výuka probíhá ve třídách, ve cvičné kuchyňce, na školním pozemku, v dílně a v přírodě. Na 1. stupni je kladen důraz na nácvik úkonů souvisejících se sebeobsluhou a hygienou, na utváření a upevňování základních manuálních dovedností a návyků.

2. stupeň navazuje na první upevňováním získaných dovedností vedoucí k co největší samostatnosti při vykonávání jednoduchých pracovních činností. Formy práce volíme s ohledem na věk žáků, mentální úroveň a zručnost.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Pracovní výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žákovi umožní:

Kompetence k učení

- žák procvičuje motoriku a smyslové vnímání prostřednictvím didaktických her
- žák používá znaky a symboly pracovních pomůcek a postupů
- žák využívá získané teoretické poznatky v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- žák se nenechá odradit neúspěchem a pokračuje v dané činnosti

Kompetence komunikativní

- žák rozumí zadaným pokynům dle popisu a ukázky
- žák používá nové termíny spojené s PV

Kompetence sociální a personální

- žák při společných pracích respektuje ostatní spolužáky
- žák se chová slušně při stolování
- žák spolupracuje se svými vrstevníky při pracovních činnostech

Kompetence občanské

- žák chápe důležitost pěstování ovoce a zeleniny

Kompetence pracovní

- žák se zapojuje do pracovních činností a váží si své práce i práce ostatních
- žák pracuje s pomůckami prohlubujícími manuální dovednosti
- žák dodržuje zásady bezpečnosti při pracovních aktivitách
- žák udržuje pořádek ve třídě i v okolí školy
- žák pečuje o svůj vzhled a dodržuje čistotu svého těla i osobních věcí
- žák chrání životní prostředí v rámci svých možností, třídí odpady
- žák se podílí na vytváření příjemného prostředí ve třídě
- žák používá ochranné pomůcky při pracovních činnostech

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- didaktickými hrami a procvičováním motorických úkonů cíleně a systematicky se zaměřujeme na rozvoj smyslového vnímání a motorických schopností
- vhodnou motivací podporujeme vypěstování a zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou
- motivujeme žáky průběžným hodnocením a s ohledem na individuální výkon žáka
- zařazením symbolů a znaků jednotlivých předmětů podporujeme spojení s konkrétními situacemi
- zařazujeme projekty, práci na školním pozemku, v dílně, cvičné kuchyni a tím, umožňujeme využití teorie v praxi
- podporujeme komunikaci
- vhodným popisem a modelovou ukázkou napomáháme k lepšímu porozumění činnosti
- prostřednictvím ukázky a pojmenováním předmětů v PV rozšiřujeme slovní zásobu
- formou skupinových prací rozvíjíme spolupráci mezi žáky a směřujeme je k vzájemnému respektování se
- modelovými situacemi upevňujeme základní návyky společenského chování při stolování, na exkurzi
- organizujeme aktivity, při kterých se setkávají a spolupracují žáci z různých tříd a ročníků
- osobním příkladem a rozhovorem na dané téma směřujeme žáky k uvědomění si významu zdravého životního stylu
- aktivním zapojením žáků do pracovních činností posilujeme kladný vztah k práci a tím směřujeme žáky k vážení si práce vlastní i druhých

- vhodným výběrem činností a pomůcek vytváříme a následně rozvíjíme manuální dovednosti a návyky
- upozorněním na správné zacházení s pomůckami a náradím dbáme na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- důsledností vyžadujeme dodržování pořádku a čistoty ve třídě, prostorách školy i na veřejnosti
- pochvalou nebo přiměřenou kritikou směřujeme žáky k aktivnímu zájmu o osobní vzhled
- úklidem okolí školy a tříděním odpadků se podílíme na ochraně životního prostředí
- osobním příkladem dbáme na rozvoj estetického cítění, vytvářením výzdoby ve třídě, škole i doma
- seznamujeme žáky s ochrannými pomůckami používanými v PV

Pracovní výchova 1. – 3. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP Žák by měl:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Sebeobsluha</p> <p>Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti</p>	<p>Dodržovat hygienické návyky Správně používat WC Obsloužit se v rámci svých možností</p>	<p>Základní hygienické návyky, osobní hygiena: použití mušlí, toaletního papíru, splachování, mytí rukou a obličeje, čištění zubů, použití kapesníku, česání Základy správného stolování (správné držení lžice, nácvik používání příboru, pořádek na stole) Otevírání a zavírání, odemykání a zamykání dveří Rozsvěcování a zhasínání světla</p>	<p>VU – osobní hygiena a sebeobsluha OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí) – moje tělo</p>
<p>Zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání</p>	<p>Svléknout, obléknout, zout se, uložit oděv na určené místo</p>	<p>Svlékání a oblékání (rozepínání a zapínání knoflíků), skládání oděvu (ukládání oděvu a obuvi), obouvání (nácvik šněrování)</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</p>

<p>Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí</p>	<p>Pod dohledem uplatňovat pořádek ve svých věcech</p>	<p>Péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení dovednosti zapamatování</p>
<p>Práce s drobným materiálem Třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev</p>	<p>Roztřídit, rozlišit a přiřadit různé druhy materiálu podle základních kritérií (velikost, tvar, barva)</p>	<p>Třídění různých druhů drobného materiálu (přírodniny, kamínky, korálky, hračky..) podle velikosti, tvaru, barvy Ukládání roztříděného materiálu do různých nádob, krabic, zásuvek</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování</p>
<p>Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami</p>	<p>Pracovat s jednoduchými materiály a správně používat a vybrat pomůcky</p>	<p>Různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton) Ohýbání, překládání, skládání, nalepování, vybarvování, tvarování modelovací hmoty, navlékání, provlékání, obkreslování, nácvik stříhání Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů</p>	<p>VU – sběr podzimních plodů</p>

Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů	Vyrobít jednoduché výrobky k různým příležitostem z různých druhů materiálů Využívat postup dle učitele	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	
Pracovat podle slovního návodu	Zvládnout práci podle slovního návodu a předlohy	Pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV – (Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace) – organizace vlastního času
Práce montážní a demontážní Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Sestavit jednoduché stavby z kostek, popřípadě sestavit jednoduchý model z prostorové stavebnice (lego, cheva...)	Kostky(stavění z kostek, skládání kostek do krabice) Stavebnice (plošné, prostorové) a manipulace s nimi dle vlastní fantazie sestavování tvarů ze špejlí, tyček a dřívěk, hříbky, mozaiky	OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
Pěstitelské práce Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	Pozorovat a vnímat přírodní jevy v jednotlivých ročních obdobích	Příroda v jednotlivých ročních obdobích	OSV – (Sociální rozvoj - Komunikace) – cvičení pozorování VU – roční období
Pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	Ošetřovat rostliny v bytě i na zahradě	Péče o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě – zalévání, kypření, omývání listů Pozorování klíčení semen (hrách, řeřicha), některé názvy pokojových rostlin a	VU – rostliny EV – Základní podmínky života – půda (zdroj výživy); voda

		zeleniny na záhoně Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda	
Používat lehké zahradní náčiní	Pracovat se zahradním náčiním	Názvy a použití zahradního náčiní (hrábě, motyčka) sázení, kypření, okopávání, hrabání	
Práce v domácnosti Upravit stůl pro jednoduché stolování	S pomocí prostřít stůl	Stolování; jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování – správné umístění talíře a příboru na stůl, úklid stolu	OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci
Připravit jednoduchý pokrm	Podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu	Mazání pečiva máslem, marmeládou, pomazánkou, příprava čaje, kakaa	
Chovat se vhodně při stolování	Dodržovat pravidla slušného chování při stolování	Pravidla slušného chování při stolování	OSV – (Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace) – cvičení sebeovládání OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – komunikace v různých situacích VU – společenské

			chování
Orientovat se v základním vybavení kuchyně	S pomocí poznat a pojmenovat, popřípadě ukázat základní výbavu kuchyně	Pojmenovávání a poznávání předmětů v kuchyni	
Zvládat drobné úklidové práce	Podílet se na drobných úklidových pracích	Drobné úklidové práce, utírání prachu Sbírání a vynášení odpadků, zachovávání čistoty	

Pracovní výchova 4. – 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZŠS	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, přesahy
<p>Sebeobsluha</p> <p>Pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci</p>	<p>Udržovat své tělo a osobní věci v čistotě</p>	<p>Základní hygienické návyky, osobní hygiena (sprchování a mytí celého těla, čištění zubů, použití kapesníku, česání, péče o zevnějšek) Péče o osobní věci (udržení pořádku v aktovce, penále, a v lavici, správné zacházení s učebnicemi a dalšími školními pomůckami) Uklízení a ukládání osobních věcí</p>	<p>VU - hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti OSV – (Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí) – moje tělo</p>
<p>Zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi</p>	<p>Dodržovat určená pravidla pro údržbu oděvu a obuvi</p>	<p>Běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání a skládání oděvu, věšení na ramínko, čištění obuvi</p>	
<p>Dodržovat zásady účelného oblékání</p>	<p>Řídit se v oblékání počasím a vhodně zvolit oblečení dle příležitosti</p>	<p>Účelné a vkusné oblečení dle příležitosti a počasí (roční doba)</p>	<p>VU – roční období OSV – (Sociální rozvoj – Komunikace) – cvičení pozorování</p>

<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>Pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů</p>	<p>Dle předlohy zhotovit výrobek z daného materiálu Dodržovat správné pracovní postupy při pracovních činnostech</p>	<p>Různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) Papír – ohýbání, překládání, skládání, vytrhávání, nalepování, obkreslování, stříhání Listy – sbírání, nalepování, obkreslování Korálky, těstoviny, přírodniny – navlékání, spojování, lepení Modelovací hmota – zpracování, válení a vykrajování tvarů Keramická hlína – zpracování, válení a vykrajování tvarů, modelování jednoduchých předmětů Puzzle, obtížnější skládky Tkaničky – provlékání, vázání uzlu, klička Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>
---	---	---	---

<p>Využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic</p>	<p>Zhotovit výrobky na základě vlastní fantazie Při práci uplatňovat prvky lidových tradic</p>	<p>Lidové zvyky, tradice, řemesla Vlastní ztvárnění jedince</p>	<p>Estetická výchova</p>
<p>Volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p>	<p>Používat při práci vhodné pracovní pomůcky a náčiní dle užitého materiálu</p>	<p>Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití vzhledem k použitému materiálu Užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů</p>	
<p>Udržovat pořádek na pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Zachovávat pořádek na svém pracovním místě Uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Pořádek na pracovním místě, čisticí prostředky, zásady hygieny, bezpečnost práce</p>	<p>VU EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - odpady a hospodaření s odpady</p>

<p>Práce montážní a demontážní</p> <p>Provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p>	<p>Sestavit ze stavebnice jednoduché modely Demontovat a uklízet jednotlivé díly do krabice</p>	<p>Stavebnice, plošné, prostorové Sestavování jednoduchých modelů (šroubování, spojování prvků stavebnic) Demontáž modelů a ukládání do krabic</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů OSV – (Sociální rozvoj - Spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</p>
<p>Pracovat podle slovního návodu, předlohy</p>	<p>Při pracovních činnostech pracovat podle předlohy a slovních instrukcí</p>	<p>Práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy</p>	
<p>Spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty</p>	<p>Spojit a rozpojit předměty</p>	<p>Montáž a demontáž jednoduchých předmětů – práce se šrouby, maticemi, klíny, ozubenými kolečky, závlačkami, háčky...</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů</p>

Udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	Zachovávat pořádek na svém pracovním místě Uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	Pořádek na pracovním místě, čisticí prostředky, zásady hygieny, bezpečnost práce	
Pěstitelské práce Znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	Popsat a vyjmenovat základní podmínky pro život rostlin Při práci na pozemku aplikovat správné postupy při pěstování rostlin	Základní podmínky pro pěstování rostlin (voda, světlo, teplo, vzduch, půda) Půda a její zpracování Výživa rostlin; osivo	EV – Základní podmínky života – půda; voda; ovzduší
Ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny	Pečovat a ošetřovat pokojové a venkovní rostliny	Pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě – okrasné a jedovaté rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) Příprava půdy před setím – rytí, hrabání, kolíkování, setí do řádků Pěstování pokojových rostlin – zalévání, vymývání misek, odstraňování odumřelých částí rostlin a kořenů, kypření půdy, omývání listů Podmínky pro pěstování	EV – Ekosystémy – pole (význam, způsoby hospodaření na nich) EV – Základní podmínky života – půda, voda EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství VU
Volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Používat vhodné pomůcky, nástroje a náčiní podle druhu pěstitelských činností	Zahradnické pomůcky, nástroje a náčiní a jejich využití	

Vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	Poznat nejpoužívanější léčivé rostliny Rozpoznat některé jedovaté rostliny a svými slovy říci nebezpečná rizika jedovatých rostlin	Léčivky, jejich sběr, využití v péči o zdraví Nebezpečné jedovaté rostliny, prevence	VU EV – Základní podmínky života - ekosystémy
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	Uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na pozemku	Zásady hygieny a bezpečné práce s rostlinami Ochranné pomůcky	OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích
Práce v domácnosti Znát základní vybavení kuchyně	Pojmenovat nábytek a kuchyňské spotřebiče	Základní vybavení kuchyně – nábytek a kuchyňské spotřebiče	
Připravit jednoduché pohoštění	Podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu ze studené i teplé kuchyně	Krájení pečiva mazání pečiva máslem, marmeládou, pomazánkou příprava čaje, kaka čištění a krájení zeleniny vaření brambor a vajíček	
Uplatňovat zásady správné výživy	Rozeznat jednotlivé druhy potravin	Potraviny – ovoce, zelenina, mléčné výrobky, druhy pečiva Výběr, nákup a skladování potravin	VU - zásady zdravé výživy

Dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	Aplikovat získané vědomosti z oblasti správného stolování Chovat se dle pravidel slušného chování	Stolování Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování	OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci
Zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji	Správně a bezpečně používat kuchyňské nástroje	Práce s drobným kuchyňským náčiním Bezpečnost zacházení s kuchyňskými pomůckami – nůž, škrabka, struhadlo	
Vědět jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě	Zachovávat pořádek v bytě i ve třídě	Drobné úklidové práce Utírání prachu Mytí nádobí Mytí podlahy Vysávání prachu	
Udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	Zachovávat pořádek a čistotu ve svých věcech Dodržovat bezpečnost práce v domácnosti	Zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích

Pracovní výchova 7. – 10. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZŠ	Školní výstupy Žák by měl:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, přesahy
Práce s technickými materiály Rozlišovat různé druhy materiálů	Identifikovat základní druhy materiálu	Materiály – jejich vlastnosti Užití v praxi – dřevo, kov, plasty, sklo, papír	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí (zpracované materiály)
Získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	Jmenovat různé materiály a nástroje Určit správný pracovní postup	Druhy materiálu, jejich vlastnosti, zpracování, úprava Nástroje Pracovní postupy	
Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	Vybrat adekvátní pracovní postup dle použitého materiálu	Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy Užití materiálů v praxi (dřevo, kov, plasty)	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí (zpracované materiály)
Orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	Prokázat orientaci v návodech při jednoduchých pracovních činnostech Aplikovat správný pracovní postup	Jednoduché pracovní operace a postupy	
Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	Předvést vhodný výběr pomůcek a pracovních nástrojů při pracovních činnostech	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Základní dovednosti ručních prací Řemesla a tradice	

Dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	Uplatňovat zásady bezpečnosti při práci s pracovními nástroji a nářadím	Bezpečnost a hygiena při práci Správná manipulace s nástroji a nářadím Ochrana zdraví	OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích
Práce montážní a demontážní Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	Sestavit jednoduchý model dle návodu	Práce s návodem, předlohou Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické Sestavování modelů konstrukčních stavebnic	
Zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	Sestavit a rozebrat jednoduchý model ze stavebnice	Stavebnice – montáž, demontáž modelů, ukládání součástí do krabic	
Provádět údržbu jednoduchých předmětů	Podílet se na údržbě předmětů	Běžná údržba předmětů ze dřeva, plastu a skla	
Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy	Uplatňovat pravidla bezpečnosti při práci	Bezpečnost a hygiena práce Ochrana zdraví Bezpečnostní předpisy	
Pěstitecké práce Volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Vybrat adekvátní pracovní postup při pěstování rostlin	Základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy (rytí, úprava záhonu) Výživa rostlin Zelenina, osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování Zakládání kompostu	EV – Základní podmínky života – voda; půda (zdroj výživy, rekultivace a situace v okolí) EV – Ekosystémy – vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím)

Pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	Pečovat o květiny ve třídě	Okrasné rostliny, pokojové květiny Pěstování vybraných okrasných dřevin a květin Využití květin v exteriéru a interiéru Aranžování a jednoduchá vazba květin	EV – Základní podmínky života – voda, půda
Znát hlavní zásady pěstování zeleniny	Jmenovat zásady pěstování zeleniny	Pěstování vybraných druhů zeleniny Skladování, konzervování	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství EV – Ekosystémy – pole; vodní zdroje
Používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	Předvést správný výběr pracovních pomůcek podle pěstitelských činností	Zahradnické pomůcky – motyka, hrábě, rýč, kolečka, lopata Ochranné pomůcky Údržba zahradního náradí	
Znát běžné druhy ovoce	Jmenovat a poznat základní druhy ovoce	Ovoce, druhy ovoce Způsob pěstování drobného ovoce Skladování, konzervování	EV – Základní podmínky života - ekosystémy
Seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	Jmenovat známé léčivé rostliny Svými slovy popsat nebezpečí jedovatých rostlin	Léčivé rostliny, koření, pěstování vybraných rostlin Rostliny a zdraví člověka Léčivé účinky rostlin Rostliny jedovaté Alergie	
Vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Vyjmenovat domácí zvířata Popsat chov domácích zvířat Znát životní potřeby zvířat Dodržovat zásady bezpečnosti při kontaktu s nimi	Chov zvířat v domácnosti Podmínky chovu Hygiena a bezpečnost chovu Kontakt se zvířaty	Člověk a příroda – domácí zvířata Exkurze na statek

Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	Uplatňovat bezpečnost práce na zahradě	Hygiena a bezpečnost práce na zahradě Bezpečné zacházení se zahradním náčiním, ochranné pomůcky	OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích
Práce v domácnosti Zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	Plnit jednoduché pracovní činnosti v rámci třídy, školy	Údržba a úklid domácnosti (zametání, luxování, utírání prachu, mytí nádobí), úklidové prostředky, postupy Bezpečnost při styku s čisticími prostředky Údržba oděvů a textilií, postupy (žehlení prádla a oděvů, praní ruční i v pračce, šití – přišívání knoflíků, vyšívání, háčkování a pletení dle individuálních schopností žáků) Prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi	OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích
Používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	Znát a pojmenovat vybavení kuchyně (nádobí, náčiní, elektrické spotřebiče) S pomocí používat kuchyňské potřeby Dodržovat bezpečnost při práci Udržovat pořádek a čistotu v prostorách cvičné kuchyně	Kuchyně, základní vybavení, udržování pořádku a čistoty Elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu Nebezpečí úrazu elektrickým proudem	

<p>Připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<p>Zhotovit zdravý pokrm Uvařit jednoduchý pokrm za dodržení správného postupu</p>	<p>Příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena Základní způsoby tepelné úpravy Zásady zdravé výživy (vhodné a nevhodné potraviny) Potraviny, skupiny potravin (nákup a uskladnění potravin) Způsoby konzervace Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (spotřeba věcí)</p>
<p>Dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu</p>	<p>S pomocí připravit, vyzdobit a prostřít stůl ke stolování Dodržovat zásady slušného chování</p>	<p>Úprava stolu a stolování (správné umístění talířů a příborů), jednoduché prostírání Chování u stolu Zdobné prvky a květiny na stole Prostírání při slavnostních příležitostech</p>	<p>OSV – (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy) – chování podporující dobré vztahy OSV – (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci</p>
<p>Dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky</p>	<p>Uplatňovat bezpečnostní pravidla a předpisy týkající se zacházení s elektrospotřebičemi</p>	<p>Bezpečnost a hygiena provozu Bezpečnost při styku s čistícími prostředky Nebezpečí úrazu elektrickým proudem Bezpečnost provozu elektrických spotřebičů</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích</p>

Tělesná výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu:

Předmět Tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Na 1. stupni ZŠS učitel s ohledem na věk, mentální úroveň a pohybovou možnost daného jedince vede žáky od spontánního hravého pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě, případně až k vlastní pohybové seberealizaci.

Žáci se učí zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí. Učitel se snaží vytvářet kladný vztah k pohybovým aktivitám vytvářením atmosféry důvěry, spolupráce a radostného prožitku z pohybu.

Tělesná výchova na 2. stupni navazuje na vyučování na prvním stupni. Je určena a vytvářena pro všechny žáky a umožňuje jim nejen poznání vlastních pohybových možností a omezení, ale učí je uvědomovat, respektovat a využívat je k cílenému ovlivňování tělesného a duševního stavu. Kromě základních pohybových dovedností jako jsou chůze, běh, skok, hod, lezení, cvičení na nářadí nebo s náčiním a pohybové hry, si žáci osvojují základy cvičení s hudbou a tanec, bruslení, lyžování, plavání, jízdu na kolech nebo cvičení v přírodě.

U žáků s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem je uplatňována zdravotní tělesná výchova a provádí se na doporučení lékaře. Preventivně prvky zdravotní tělesné výchovy zařazujeme u žáků se zdravotním oslabením, kteří se neúčastní zdravotní tělesné výchovy. Obsahem jsou činnosti a zátěže směřující k odstranění, zmírnění a zlepšení zdravotního stavu a rozdělují se podle typů oslabení do skupin:

- A-oslabení podpůrně pohybového systému
- B-oslabení vnitřních orgánů
- C-oslabení smyslových a nervových funkcí

Cílové zaměření předmětu:

- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Začlenění průřezových témat:

V předmětu Tělesná výchova jsou začleněna průřezová témata z **OSV, MV, EV**

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tématické okruhy

Osobnostní rozvoj

- **Sebepoznání a sebepojetí** – *moje vztahy k druhým lidem; moje tělo; já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mě*
- **Psychohygienu** – *dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění relaxace; hledání pomoci při potížích*
- **Seberegulace a sebeorganizace** – *cvičení sebeovládání*
- **Rozvoj schopnosti poznávání** – *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů*

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – *vzájemné poznávání se ve skupině;*

- **Mezilidské vztahy** – *chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina; péče o dobré vztahy*
- **Spolupráce a soutěživost** – *rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci;*
- **Komunikace** – *dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem*

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – *dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů*

Environmentální výchova (EV) – tématický okruh

- **Vztah člověka k prostředí** – *prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)*
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – *ochrana přírody při masových sportovních akcích*

Časová dotace:

Předmět Tělesnou výchovu vyučujeme v 1. – 10. ročníku 3 hodiny týdně.

Hodnocení předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Formy a metody práce:

Poznatky, návyky a činnosti získané v předmětu Tělesná výchova si žáci ověřují, doplňují a obohacují v dalších formách pohybových aktivit v průběhu vyučování - v jiných předmětech a to především formou tělovýchovných chviliek; hlavních přestávkách; turistických akcích; výletech; ve škole v přírodě a po vyučování v zájmových kroužcích a sportovních soutěžích. Pohybové aktivity v tělesné výchově směřujeme k vzájemné toleranci, k pochopení vítězství a porážky v pohybových hrách a sportovních soutěžích za splnění pravidel chování a bezpečnosti. Dovedností žáků dále směřujeme k jejich využívání i v době osobního volna. Zdravotní tělesnou výchovu vede učitel s odbornou způsobilostí.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Tělesná výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žákovi umožní:

Kompetence k učení

- žák zhodnotí svůj výkon v hodinách TV
- žák napodobuje cviky učitele, cvičí podle videa, popřípadě obrázků
- žák rozumí základní terminologii v TV
- žák zařazuje aktivní pohyb do svého režimu dne

Kompetence k řešení problémů

- žák se chová podle pravidel fair play
- žák se účastní i mimoškolních pohybových aktivit
- žák dokáže poskytnout první pomoc

Kompetence komunikativní

- žák vyjádří názor a dává najevo svůj aktuální prožitek
- žák rozumí pokynům a domluveným signálům v TV

Kompetence sociální a personální

- žák při hrách a dalších sportovních aktivitách spolupracuje se svými spolužáky
- žák se chová podle pravidel hry

Kompetence občanské

- žák se řídí pravidly zdravého životního stylu
- žák se bezpečně chová v silničním provozu
- žák pomáhá slabším spolužákům
- žák respektuje opačné pohlaví při sportovních aktivitách

Kompetence pracovní

- žák má pozitivní vztah k pohybovým aktivitám
- žák dodržuje bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách v různé, prostředí
- žák se samostatně převlékne, přezuje
- žák dodržuje čistotu a pořádek v TV
- žák správně a bezpečně používá tělovýchovné nářadí a náčiní

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- podporujeme sebekontrolu a sebehodnocení v hodinách TV navozováním vhodných modelových situací
- využíváme praktické ukázky cviků, obrázky, videa v hodinách TV
- slovně povzbuzujeme a oceňujeme každý projev snahy, či změny ve výkonu
- seznamujeme se odbornou sportovní terminologií
- slovním povzbuzováním zdůrazňujeme význam pohybu pro zdraví člověka
- směřujeme žáky k prevenci a korekci jednostranného zatížení svalových dysbalancí zařazováním cvičení kondičních, koordinačních, kompenzačních, vyrovnávacích, relaxačních a cvičení správného držení těla
- pravidelně zařazujeme branně sportovní dny
- diskuzí učíme zvládnout a osvojit si pravidla fair play
- nabízíme žákům vhodné podněty a náměty pro pohybovou činnost i mimotělesnou výchovu ve škole
- zařazujeme dny zdravotní a učíme žáky základní zásady první pomoci a zajištění odsunu raněného

- směřujeme žáky k tomu, aby vyjádřili vlastní názor z pohybové aktivity
- stálou kontrolou a používáním pokynů a signálů směřujeme žáky k porozumění slovních pokynů, povelů
- společnými hrami rozvíjíme spolupráci mezi žáky
- posilujeme sebevědomí žáků účastí ve sportovních soutěžích
- podporujeme a zdůrazňujeme význam zdravého životního stylu
- navozením modelových situací i prakticky směřujeme žáky k pomoci slabším jedincům
- posilujeme kladný vztah k tělesné výchově a k pohybovým aktivitám
- prezentujeme žáky při sportovních soutěžích
- soustavným opakováním vedeme žáky k samostatnosti v sebeobsluze
- vlastním příkladem směřujeme žáky k dodržování pořádku a čistoty v tělocvičně
- upozorňujeme žáky na správné používání tělovýchovného náradí a pomůcek
- rozvíjíme u žáků morální vlastnosti jako je vytrvalost, houževnatost, důslednost, spolupráce v kolektivu na základě her a soutěží

Tělesná výchova 1. – 3. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám	Vykonávat spontánní pohybové činnosti Identifikovat různá prostředí pro tělesnou výchovu	Pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin: pohybové hry pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní motivační, tvořivé a napodobivé hry	OSV – (Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí) – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně OSV – (Sociální rozvoj - poznávací schopnosti) – vzájemné poznávání se ve skupině OSV – (Sociální rozvoj - mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy OSV – (Sociální rozvoj- mezilidské vztahy) – vztahy a naše skupina OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – (Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro spolupráci
Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	Plnit jednoduché pokyny týkající se přípravy na pohybovou činnost	příprava organismu příprava před pohybovou činností uklidnění po zátěži protahovací cvičení	OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – dovednosti zvládání stresových situací- uvolnění relaxace
Reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	Plnit základní pokyny, povely a smluvené signály	komunikace v TV smluvené povely a signály	OSV – (Sociální rozvoj - Komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

<p>Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</p>	<p>Předvést v připravených hrách podle individuálních schopností orientaci v prostoru provádět cviky dle individuálních schopností z oblasti základů gymnastiky Provádět cviky dle individuálních schopností z oblasti základů atletiky</p>	<p>Základy gymnastiky - průpravná gymnastická cvičení vzpor dřepmo, sed roznožný s předklonem, kolébka, poskoky snožmo, válení sudů, nácvik 1. fáze kotoulu, rovnovážné postoje na jedné noze - cvičení s náčiním a na vybraném nářadí Rytmická a kondiční cvičení - vyjádření rytmu pohybem - sladění jednoduchého pohybu s hudbou - jednoduché tanečky Základy atletiky - průpravné atletické činnosti chůze – navození správného držení těla při chůzi, volný pohyb paží během chůze, chůze daným směrem, chůze po čáře, překračování nízkých překážek při chůzi, nácvik rytmické chůze běh – nácvik tichého našlapování při běhu, zvedání nohou, ohýbání v kolenou, nácvik výběhu na daný signál, běh po celé ploše, běh v zástupu za učitelkou skoky – poskoky na místě snožmo a střídavě na jedné a druhé noze, poskoky z místa, skok přes čáru, seskok z výše 10 – 15 cm do dřepu Turistika a pobyt v přírodě - základní poznatky z turistiky (oblečení, obutí, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě) - chůze v terénu • Bruslení - pohyb na ledu bez bruslí – odstraňování strachu z ledu - - hry na sněhu a na ledě</p>	<p>Hv- hudebně-pohybové hry Hv – rytmičtace říkadla OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>
--	---	---	---

<p>Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</p>	<p>Provádět cviky z oblasti sportovních her Provádět základní pohybové dovednosti z oblasti turistiky Provádět pohybové dovednosti z pobytu v zimní přírodě</p>	<p>lezení – libovolným způsobem lezení vpřed, podlézání, přelézání a prolézání překážek házení a chytání – nácvik v chytání míče koulejšího se po zemi, po mírné šikmé ploše, nácvik chytání míče, házení na terč a cíl, nácvik nadhazování míče oběma rukama</p> <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravné hry - základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - hry s upravenými pravidly - Turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, chůze v terénu - pobyt v zimní přírodě - hry na sněhu a na ledě - základní techniky pohybu a jízdy na saních a bobech - bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu 	<p>Věcné učení- roční období,</p>
--	---	---	--

<p>Dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</p>	<p>Vyjmenovat nejdůležitější zásady bezpečnosti a chovat se dle nich plnit základní hygienické návyky</p>	<p>Hygiena při Tv - osobní hygiena - vhodné oblečení a obuv - hygiena cvičebního prostředí Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí</p>	<p>Věcné učení - 1.Pomoc OSV – (Osobnostní rozvoj – Psychohygiena) – hledání pomoci při potížích OSV- (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p>
---	---	--	---

Tělesná výchova 4. - 6. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP - žák by měl:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, přesahy
Zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	Zdokonalovat správné držení těla Zlepšovat svoji tělesnou kondici Popsat a vysvětlit důležitost pohybu pro zdraví člověka a aplikovat získané znalosti o pohybu do běžného života	Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, délka a intenzita pohybu Spontánní pohybové činnosti a hry	Věcné učení – denní režim EV – (Vztah člověka k prostředí) – prostředí a zdraví – způsoby ochrany zdraví
Podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	Vybrat a zařadit do svého pohybového režimu vhodné cviky, jež vedou ke korekci žákova zdravotního oslabení	Zdravotně zaměřené činnosti Správné držení těla - průpravná cvičení - koordinační cvičení - kompenzační cvičení - relaxační cvičení - psychomotorická cvičení - dechová cvičení - jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění VV - výtvarné zpracování relaxačního příběhu

<p>Rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p>	<p>Provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z oblasti gymnastiky Provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z oblasti atletiky Provádět pohybové hry</p>	<p>Základy gymnastiky - průpravná gymnastická cvičení kolébka na zádech z dřepu, nácvik kotoulu spojeného, převaly stranou chůze po lavičce chůze po nízké kladině změny postojů a poloh Základy atletiky - průpravné atletické činnosti - varianty chůze běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh - skok do dálky - hod míčem Pohybové hry - pohybové hry určené jednotlivcům, dvojici, skupině - pohybové hry s využitím tradičního náčiní - pohybové hry s netradičním náčiním - pohybové hry bez náčiní – motivační, napodobivé, tvořivé</p>	<p>OSV - (Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace) – cvičení sebekontroly, sebeovládání OSV – (Sociální rozvoj - mezilidské vztahy)-péče o dobré vztahy OSV – (Sociální rozvoj - spolupráce a soutěživost) – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci OSV – (Sociální rozvoj – Poznávací schopnosti) – vzájemné poznávání se ve skupině</p>
--	--	---	--

<p>Rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p>	<p>Provádět sportovní hry Provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z oblasti turistiky Provádět základní pohybové dovednosti z oblasti plavání Provádět a rozvíjet již naučené základní pohybové dovednosti z pobytu v zimní přírodě</p>	<p>Základy sportovních her Honičky, závodivé hry, základy míčových her Turistika a pobyt v přírodě - poznatky z turistiky - chůze v terénu - chování a ochrana v přírodě Pobyt ve vodním prostředí- podle podmínek školy - průpravné hry a cvičení – adaptace na vodní prostředí - hygiena plavání - základy plavání Pobyt v zimní přírodě - základy bruslení, lyžování hry na ledě - bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu Další pohybové činnosti a netradiční sporty – podle podmínek školy - skákací míče, šlapadla, chůdy</p>	<p>EV –(lidské aktivity a problémy životního prostředí) – ochrana přírody při masových sportovních akcích</p>
<p>Rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p>	<p>Provádět další pohybové činnosti a netradiční sporty podle podmínek školy, zájmu a možnostech žáků</p>	<p>Další pohybové činnosti a netradiční sporty – podle podmínek školy - skákací míče, šlapadla, chůdy - jízda na rotopedu stolní tenis, pálkovací hry - badminton, softtenis</p>	

<p>Rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</p>	<p><i>Plnit pokyny týkající se vlastní pohybové činnosti zadané učitelem</i></p>	<p>Organizace při TV - základní organizační činnosti Komunikace v TV - základní odborná tělocvičná terminologie - smluvené signály a povely</p>	<p>OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; řeč těla, řeč zvuků a slov</p>
<p>Zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti</p>	<p>Použít cviky na odstranění své únavy posoudit důležitost přípravy organismu na pohybovou činnost</p>	<p>Příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - protahovací cvičení</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygiena) – dovednosti zvládnání stresových situací – uvolnění, relaxace</p>
<p>Využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích</p>	<p>Vyjmenovat a uvést příklady pravidel fair play hry chovat se podle těchto pravidel</p>	<p>Zásady sportovního jednání a chování - fair play Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her</p>	<p>OSV – (Sociální rozvoj - mezilidské vztahy) – vztahy a naše skupina; chování podporující dobré vztahy OSV- (Sociální rozvoj - spolupráce a soutěživost) – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci</p>
<p>Uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</p>	<p>Aplikovat získané vědomosti týkající se hygienických a bezpečnostních zásad v praxi popsat nesprávné chování při sportu z hlediska zdravotního a nebezpečného</p>	<p>Hygiena při TV - osobní hygiena - vhodné a nevhodné oblečení a obutí - hygiena cvičebního prostředí Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání) – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů EV – (vztah člověka k prostředí) – prostředí a zdraví</p>

Tělesná výchova 7. – 10. ročník

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP – žák by měl:	Učivo
<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností</p>	<p>provádět podle svých možností rychlostní, vytrvalostní, silové a koordinační cvičení</p>	<p>Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností (chůze, běh, skoky, házení a chycí cvičení se švihadly)</p>
<p>cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení</p>	<p>plnit činnosti, které vyžadují hygienu cvičence, organizace úvodní a závěrečné části hodiny zvládat průpravu na gymnastická a atletická cvičení</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví, polohový režim, pohybové aktivity</p>
<p>využívat základní kompenzační a relaxační techniky</p>	<p>provádět cviky kompenzačních a relaxačních cvičení</p>	<p>Prevence a korekce svalových dysbalancí, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a posilovací kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p>
<p>Uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</p>	<p>využívat základní poznatky z turistiky a jízdy na kole při tělovýchovných akcích a účastnit se dopravní soutěže a besedy s policií</p>	<p>Vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí, bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech</p>
<p>Znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc</p>	<p>provádět improvizované ošetření a odsun raněného</p>	<p>odřeniny, krvácení žilné, tepenné, zlomenina končetin, úpal, přesun raněného</p>

<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>provádět v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybových dovedností a aplikovat je v pohybových hrách</p>	<p>Pohybové hry s různým zaměřením pohybové hry s netradičními pomůckami</p>
<p>Snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</p>	<p>Správně provést cviky ze všech oblastí TV dle učiva</p>	<p>Další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) Gymnastika, cvičení s náčiním a vybraném nářadí Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem Atletika, starty Běhy na dráze, v terénu (podle schopností a možností žáků), skoky dálky, skok do výšky, hod míčkou, granátem, vrh koulí (podle možností vybavení školy) Sportovní hry s upravenými pravidly (výběr podle možností školy) Plavání, prvky zdravotního plavání (podle podmínek školy) Turistika a pobyt v přírodě, základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu Táboření, základní turistické dovednosti, ochrana přírody Základní techniky jízdy na lyžích, sáňkách a bobech Pobyt v zimní přírodě Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině a při pohybových aktivitách sněhu (podle podmínek školy)</p>

<p>Činnosti podporující pohybové učení Dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</p>	<p>plnit dohody družstva a spolupracovat na domluvě jednoduché taktiky vedoucí k úspěchu družstva</p>	<p>Komunikace v TV, smluvené p signály, gesta, základy odborné terminologie, vzájemná komunikace osvojovaných pohybových činností</p>
<p>Sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony</p>	<p>uplatňovat fair play jednání, uplatňovat znalosti historie a současnosti ve sportech a výkonů a jejich vyhodnocování</p>	<p>Historie a současnost sportu, vý sportovní soutěže Pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her</p>

Výchova ke zdraví (9. - 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Výchova ke zdraví byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Výchova ke zdraví obsahově navazuje na předmět Věcné učení.

Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a další zdravotně preventivní návyky, rozvíjí sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení života v různých situacích.

Cílové zaměření předmětu:

- Utváření názorů na zdraví člověka a uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- poznávání a chápání tělesných, psychických, sociálních změn v dospívání
- uplatňování zásad zdravého životního stylu a ochrany zdraví
- odmítání škodlivých látek

- zvládnutí přivolání 1. pomoci a orientace v krizových situacích ohrožující tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých
- důraz na praktické dovednosti
- výchova ke čtenářské gramotnosti

Začlenění průřezových témat:

V předmětu Výchova ke zdraví jsou začleněna průřezová témata z **OSV, MV, EV**
Osobnostní a sociální výchova (OSV) – tématické okruhy

Osobnostní rozvoj

- **Sebepoznání a sebepojetí** – *moje vztahy k druhým lidem; moje tělo; já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mě*
- **Psychohygienu** – *hledání pomoci při potížích*
- **Seberegulace a sebeorganizace** – *cvičení sebeovládání*

Sociální rozvoj

- **Mezilidské vztahy** – *péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc*

Komunikace – komunikace v různých situacích

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – *dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů;*
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – *dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne*

Environmentální výchova (EV) – tématický okruh

- **Vztah člověka k prostředí** – *prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví)*

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností, vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Výchova ke zdraví vyučujeme v 9. – 10. ročníku 1 hodinu týdně.

Formy a metody práce:

Pro maximální pochopení učiva žáky využíváme názorné a snáze zapamatovatelné formy výuky. Zařazujeme skupinové vyučování, při kterém využíváme praktických činností ve výuce. Využíváme práce s internetem a dalších pomůcek jako např. využití interaktivní tabule, DVD, TV, denní tisk, různé druhy besed a přednášek a taktéž exkurze a výstavy zaměřené na aktuální probíranou tematiku.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Výchova ke zdraví budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žákovi umožní:

Kompetence k učení

- žák pracuje s učebnicemi a učebními tématy k danému předmětu
- žák vyhledává informace důležité pro praktický život
- žák na modelových situacích předvede zvládnutí teoretických poznatků v praxi

Kompetence k řešení problémů

- žák identifikuje problémy a vyhledává nejvhodnější způsob řešení
- žák si uvědomuje důsledky nevhodných rozhodnutí i ze společenského hlediska
- žák popíše problém v případě potřeby vyhledá kompetentní osobu
- žák zná důležitá telefonní čísla pro přivolání pomoci v případě ohrožení

Kompetence komunikativní

- žák užívá běžné komunikační pravidla

Kompetence sociální a personální

- žák zná základní společenské normy a chová se podle nich
- žák respektuje pravidla práce ve skupině

Kompetence občanské

- zná kladní pravidla a povinnosti občana
- žák chrání své zdraví a uplatňuje zásady zdravého životního stylu
- žák ví, na koho se obrátit v krizových situacích

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- využíváme učebnice a učební materiály, výukové programy k danému tématu
- realizujeme vyhledávání a využívání informací v praktickém životě
- slovním povzbuzováním oceňujeme každý projev snahy o získání nových poznatků
- denním ústním kontaktem a pozorováním se snažíme, aby žáci vnímali problémové situace, rozpoznávali problémy a dle svých možností hledali řešení
- rozvíjíme schopnost přijímat důsledky svého jednání
- rozhovorem dbáme na to, aby žák dokázal popsat problém a požádal o radu školního psychologa, výchovného poradce, třídního učitele
- neustálým opakováním důležitých telefonních čísel modelovými situacemi podporujeme u žáků schopnost přivolat pomoc
- motivujeme žáky využívat tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, učíme je rozumět běžně užívaným textům a záznamovým a obrazovým materiálům
- realizujeme s žáky jednoduchou formu písemné komunikace dle svých možností a schopností
- v komunikaci podporujeme využívání běžných informačních a komunikačních prostředků
- posilujeme sebevědomí žáků na základě poznání a pochopení vlastní osoby
- vytváříme u žáků povědomí o základních mravních hodnotách
- dbáme na to, aby žáci respektovali pravidla práce v týmu
- realizujeme se žáky navazování a udržování vztahů s vrstevníky, respektování druhých lidí a podporujeme upevňování dobrých mezilidských vztahů
- vytváříme povědomí o základních právech a povinnostech občana

- praktickým příkladem vedeme k dodržování zdravého životního stylu a ochraně přírody
- modelovými situacemi napomáháme správnému řešení krizových situací
- osobním příkladem posilujeme kladný vztah k práci

Výchova ke zdraví (9. ročník)

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP - Žák by měl:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Popisovat svoji rodinu, vztahy v ní a vztahy mezi svými vrstevníky	Vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství; vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny	OSV – (Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí) – moje vztahy k druhým lidem OSV – (Sociální rozvoj – mezilidské vztahy) – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc Člověk a společnost
Chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	Vyjmenovat základní životní potřeby, tak, aby žák žil pokud možno zdravě	Tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví	VV – životní styl

<p>Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže</p>	<p>Popisovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků</p>	<p>Dětství, puberta, dospívání, tělesné změny, sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, antikoncepce, těhotenství, civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí) – moje tělo, já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě</p>
<p>Znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy</p>	<p>Vyjmenovat správné stravovací návyky, popisovat nesprávné stravovací návyky, v rámci možností sestavit jídelníček</p>	<p>Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, specifické druhy výživy, režim dne</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí) – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo PV</p>

<p>Uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc</p>	<p>Identifikovat způsoby chování v kontaktu s vrstevníky a s neznámými lidmi a správně postupovat v různých krizových situacích (požární nebezpečí, živelná pohroma), přivolat odbornou pomoc</p>	<p>Bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi; chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě); preventivní a lékařská péče; ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy)</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygienu) – hledání pomoci při potížích OSV – (Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů OSV – (Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika) – dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne</p>
---	---	---	--

Výchova ke zdraví (10. ročník)

Výstup z RVP	Výstup z ŠVP -	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	Žák by měl: Vyjmenovat nebezpečné jevy, které mohou ovlivnit jeho život a zdraví	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti	OSV – (Sociální rozvoj – komunikace) – komunikace v různých situacích Člověk a společnost
Zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	Definovat projevy násilí a brutality a na modelových situacích si vyzkoušet obě role (útočník – oběť)	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, šikana a jiné projevy násilí	
Vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví	Popisovat nebezpečí konzumace návykových látek, poškozování zdraví a narušení životního stylu	Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, relaxační techniky	OSV – (Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace) – cvičení sebeovládání VV – zdravý životní styl

<p>Použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci</p>	<p>Privolat pomoc v případě nouze</p>	<p>Telefonní čísla v krizových situacích</p>	<p>OSV – (Osobnostní rozvoj – psychohygienu) – hledání pomoci při potížích OSV – (Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti) – dovednosti pro řešení problémů Člověk a společnost</p>
<p>Řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech</p>	<p>Předvést zvládnutí teoretických poznatků v praxi (vyhlášení poplachu...) a popisovat nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</p>	<p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka za mimořádných událostí</p>	<p>EV – (Vztah člověka k prostředí) – prostředí a zdraví (možnosti a způsoby ochrany zdraví) Člověk a společnost</p>

4. Část II.

Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením navazuje na výchovu v rodině, ústavní péči, na mateřskou školu, na mateřskou školu speciální nebo na přípravný stupeň základní školy speciální. Příprava na vzdělání v přípravném stupni trvá 1. – 3. roky.

Vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na rozvíjení rozumových schopností, duševních a tělesných schopností, osvojení si návyků sebeobsluhy, hygieny a rozvíjení pracovních dovedností, při kterých jsou respektovány individuální zvláštnosti žáků. Všechna podpůrná opatření směřují k rozvíjení celé osobnosti.

4.1 Pojetí vzdělávání

Tito žáci, vzhledem k závažnosti jejich postižení, jsou vzděláváni podle speciálně upraveného vzdělávacího programu. Vlastním obsahem vzdělávání je zaměřen zejména na osvojování elementárních vědomostí, dovedností a návyků, které jim umožní získat alespoň určitou míru soběstačnosti.

Výchovně vzdělávací proces probíhá ve speciálně upravených podmínkách a za speciálně pedagogického vedení. Jsou využívány nejrůznější systémy alternativní a augmentativní, vzdělávání je doplněno různými formami zdravotní tělesné výchovy a relaxační činností.

Charakteristické je individualizované vyučování, režim dne je rozdělen na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry, dle potřeb jednotlivých žáků. Některé činnosti probíhají ve skupině a některé jako individuální výuka. Vyučování se nerealizuje pouze ve třídě, ale obsahuje také učení v blízkém okolí (vycházky, nákupy, divadelní představení atd.)

K organizačnímu zabezpečení je vhodné prostorové a materiální vybavení třídy (prostor pro individuální práci s žákem a část pro relaxaci), vhodný nábytek a kompenzační pomůcky.

V případě nutnosti umožňujeme působení osobního asistenta ve třídě.

Každý žák se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu.

4.2 Cíle vzdělávání

- Rozvíjet u žáků v co nejvyšší míře celou jejich osobnost
- Vést žáky k co nejvyšší míře soběstačnosti
- Rozvíjet u žáků komunikační dovednosti využíváním systémů alternativní a augmentativní komunikace
- Rozvíjet pohyblivost a motoriku žáků
- Rozvíjet základní kognitivní procesy
- Podporovat a rozvíjet estetické cítění a zájmy
- Vést žáky k utváření pozitivních vztahů ke spolužákům i ostatním lidem

4.3 Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie

<p style="text-align: center;"><u>Kompetence k učení</u></p> <p>Profil absolventa</p>	<p style="text-align: center;"><u>Výchovně a vzdělávací strategie vedoucí k formování klíčových kompetencí</u></p>
<p>Žák pozná některá tiskací písmena</p>	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prostřednictvím přiřazování, třídění a výběru na pokyn vede žáka k porozumění pojmům, znakům a symbolům - využívá analytické i syntetické činnosti k rozvoji myšlení pojmy a symboly, které odpovídají úrovni porozumění žáka (předmětová, fotografická, obrázková, psaná) zařazuje do všech činností tak, aby je žák mohl aktivně používat a propojovat s životními situacemi - využívá strukturované úkoly, názorné pomůcky a makety, činnostní učení, globální čtení, sociální čtení a sociální počty, zapamatování pojmů a symbolů - podporuje multisenzorickým přístupem, vícenásobným opakováním, intenzivní zpětnou vazbou a uspořádáním do vzájemných souvislostí v praktickém životě - zařazuje hry pro rozvoj sluchové a zrakové paměti - vychází z konceptu neoddělitelnosti tělesných a duševních procesů, využívá facilitačních technik ke zlepšení pohybových schopností žáků. - polohováním, fyzickým vedením, dopomocí a stimulací hrubé a jemné motoriky podporuje motorické plánování a schopnost nápodoby - úpravou, strukturalizací a výrobou vlastních individualizovaných pomůcek podporuje samostatnost žáků v jejich používání - využívá vizuálního zvýraznění
<p>Žák chápe jednoduché pojmy, znaky a symboly a umí je použít v konkrétní situaci</p>	
<p>Žák se orientuje podle piktogramů a procesuálních schémat</p>	
<p>Žák používá vybrané učební pomůcky</p>	
<p>Žák zvládne nápodobu některých předvedených pohybů a činností</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Kompetence k řešení problémů</u></p>	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytuje žákům diferencovanou a strukturovanou nabídku podnětů a úkolů tak, aby podpořil pochopení a samostatné plnění úkolů a řešení situací
<p>Žák zvládá řešení opakujících se a známých situací na základě nápodoby</p>	

Žák vnímá učitelovy požadavky a podle svých možností na ně reaguje	<ul style="list-style-type: none"> - záměrně a cyklicky navozuje situace k samostatnému řešení, ukazuje postup řešení a poskytuje přiměřený stupeň pomoci. - naučené postupy přenáší do dalších životních situací ve spolupráci s rodinou - pro rozvoj porozumění řeči používá jednoduché věty a využívá zrakovou podporu manipulací, hrou a činnostním učením vytváří u žáků představy o základních prostorových pojmech - zrakovou podporou a opakováním známých situací vede žáka k samostatnému pohybu v prostorách školy - pro každého žáka vytváří strukturovaný režim dne v symbolické podobě, která odpovídá jeho stupni porozumění a tím podporuje jeho časovou orientaci - využívá různé rituály pro zahájení a ukončení činností - prostřednictvím konceptu snoezelen vede žáky k uvolnění a seberealizaci, snižuje psychomotorický neklid a tím podporuje snazší navázání kontaktu a překonávání pocitu strachu - psychomotorickými činnostmi ovlivňuje prožívání, napomáhá rozvoji psychických funkcí a zvyšuje energetický potenciál k překonávání stresu a únavy - nové nebo neznámé podněty či situace zařazuje postupně ve známém prostředí a žáka povzbuzuje odměnou
Žák zvládá orientaci v nejbližším okolí	
Žák se orientuje v jednotlivých časových úsecích režimu dne	
Žák se cítí bezpečně a projevuje libé pocity	
<u>Kompetence komunikativní</u>	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje s žáky podle jejich individuální komunikační úrovně a využívá k tomu verbálních i neverbálních prostředků a dle potřeby zařazuje systémy alternativní komunikace - prostřednictvím praktických nácviků, přiřazováním a výběrem na pokyn podporuje poznávání osob v nejbližším prostředí ve skutečnosti i na fotografiích - reakci na oslovení nacvičuje ve všech aktivitách během dne - v průběhu dne zařazuje hry, činnosti a fázová cvičení zaměřené na rozvoj funkcí komunikace (žádost, upoutání pozornosti, popis, souhlas, nesouhlas, vyjadřování
Žák pozná osoby ze svého blízkého okolí a dorozumí se s nimi pro něj vhodným komunikačním systémem (verbální či neverbální)	
Žák si uvědomuje svoji vlastní osobu, své jméno a reaguje na oslovení	
Žák splní jednoduchý pokyn, umí vyjádřit souhlas nebo nesouhlas	

<p>Žák verbálně či neverbálně vyjádří fyzickou nebo psychickou potřebu a aktuální pocity</p>	<p>pocitů, podávání a získávání informací a sociální komunikace)</p> <ul style="list-style-type: none"> - navozuje příležitosti a podporuje komunikaci nejen mezi žákem a dospělými, ale i mezi vrstevníky
<p>Žák reaguje na pozdrav vhodným způsobem (slovní pozdrav, podání ruky, zamávání, pokynutí, pohled)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - záměrně využívá a navozuje situace, které podněcují žáka ke spontánní komunikaci - umožňuje výběr různých činností formou verbální i neverbální komunikace, podporuje porozumění řeči užíváním stejných neverbálních signálů a krátkých jednoduchých vět - zajišťuje vhodné vzájemné postavení či polohu obou komunikačních partnerů a vizuální podporu - žákům poskytuje dostatek času k signalizaci potřeby, pocitu či sdělení, nepředchází touhu dítěte ke komunikaci a vždy odpovídá na jeho projevy a pokusy o komunikaci - zařazuje rituály na přivítání a rozloučení s žákem
<p><u>Kompetence sociální a personální</u></p>	<p><i>Učitel:</i></p>
<p>Žák si uvědomuje části svého těla a svoji osobu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí somatických, vibračních a vestibulárních podnětů i využitím konceptu snoezelen utváří u žáků vědomí vlastní osoby
<p>Žák pozná, identifikuje a reaguje na osoby z nejbližšího okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje napodobení pohybů i rytmické prvky s hrou na tělo a tím podporuje vnímání jednotlivých částí těla
<p>Žák podle charakteristických znaků odliší muže nebo ženu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přiřazováním fotografií, pojmenováním a přímou interakcí podporuje poznávání členů rodiny a osob z nejbližšího okolí žáků - upozorňuje na charakterické znaky pohlaví a úzce spolupracuje s rodinou v oblasti sexuální výchovy
<p>Žák se podle svých možností dorozumí se svým okolím</p>	<ul style="list-style-type: none"> - individualizovaným přístupem a jednáním se žákem zajišťuje atmosféru jistoty a bezpečí jako základ pro vytváření vztahu s učitelem a spolužáky
<p>Žák reaguje na podněty učitele a spolužáků, je vstřícný k jejich požadavkům</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podporuje rozvoj hry jako prevenci autostimulací a žáky vede k toleranci a střídání, popř. vzájemné pomoci

<p>Žák nedůvěřuje neznámým lidem a odmítá jakékoliv sblížení s nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá denní fázová cvičení k nácviku dovedností nebo reakcí na sociální kontakty a i odstranění nefunkčních vzorů chování - formou ranních komunikačních kruhů cíleně rozvíjí poznávání spolužáků a učitelů a nacvičuje sociální komunikaci (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování) na verbální úrovni nebo prostřednictvím alternativní komunikace - naučené vzory chování přenáší do nových prostředí - využívá různých příležitostí k procvičování naučených sociálních dovedností (výlety, nákupy, divadelní představení atd.)
<p><u>Kompetence pracovní</u></p>	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - nápodobou, strukturou, fyzickým vedením a zrakovou podporou utváří u žáků základní hygienické návyky a sebeobslužné dovednosti do režimu dne - pravidelně zařazuje nácvik nebo procvičování hygienických úkonů, stolování a oblékání či svlékání (vždy v logické návaznosti na další činnosti) - přiřazováním, tříděním, praktickou manipulací, výběrem na slovní pokyn a činnostním učením vede žáky k poznávání a používání předmětů denní potřeby - osvojené poznatky zařazuje do režimu dne a spojuje s životními situacemi - senzomotorickými činnostmi navozuje nebo rozvíjíme u žáků různé úchopy, manipulaci s předměty a koordinaci oko-ruka. - používáním různých materiálů, velikostí, váhy a struktury předmětů rozvíjí taktilně-kinestetické vnímání - vysvětlením, strukturou a procesním schématem vede žáky k samostatnému zvládnutí základních pracovních technik a tyto dovednosti uplatňuje při práci s různým materiálem a v různém prostředí - zapojuje žáky do jednoduchých pracovních činností, které souvisejí s režimem dne - ve vyšších ročnících žáky seznamuje se základními úkony při přípravě jídla, mytí nádobí a úklidu
<p>Žák uplatňuje základní hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu dle svých možností</p>	
<p>Žák identifikuje předměty denní potřeby a zná jejich použití</p>	
<p>Žák třídí předměty podle velikosti a zvládá manipulaci s nimi</p>	
<p>Žák podle svých možností pracuje s technikami, které mu vyhovují</p>	
<p>Žák vykonává jednoduché pracovní činnosti</p>	

4.4 Učební plán pro základní vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem v ZŠS

Učební plán pro základní vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem v ZŠS												
Vyučovací předmět	Ročník										Celkem předmět	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
Rozumová výchova	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	3+1	40
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Smyslová výchova	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	50
Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Pohybová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Zdravotní tělesná výchova	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Pracovní výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Celková povinná časová dotace v ročníku	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	210
Z toho disponibilních	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vyučovací předmět Rozumová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Rozumová výchova má komplexní charakter a je členěna do složek: Rozvíjení poznávacích schopností, Rozvíjení logického myšlení a paměti, Rozvíjení grafických schopností. V 1.-10. ročníku byl tento předmět posílen o 1 hodinu z časové disponibilní dotace.
- Vyučovací předmět Řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání.
- Předmět Smyslová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. V 1.-10. ročníku byl tento předmět posílen o 1 hodinu z časové disponibilní dotace.
- Vyučovací předměty Hudební a Výtvarná výchova byly vytvořeny ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah těchto předmětů jsou realizovány ve všech ročnících základního vzdělávání.
- Vyučovací předmět Pohybová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávací obsah předmětu je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání a je dotován dvěma hodinami týdně.
- Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zaměření předmětu musí odpovídat zdravotnímu stavu a specifické postižení. Tento předmět zařazujeme z toho důvodu, že pro výuku Rehabilitační tělesné výchovy nemáme ve škole kvalifikované fyzioterapeuty nebo speciální pedagogy. ZTV je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání a vyučující pedagogové mají odpovídající kurz zdravotní tělesné výchovy.
- Vyučovací předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Učební osnovy

**Pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním
postižením a souběžným postižením více vadami**

Rozumová výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Rozumová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Předmět Rozumová výchova se skládá z několika vzájemně neoddelitelných složek: rozvíjení poznávacích schopností a komunikačních dovedností, pozornosti, paměti, myšlení, vytváření početních představ a rozvíjení grafických dovedností.

Cílem Rozumové výchovy je rozvinutí rozumových schopností žáků na optimální možnou úroveň, již by tito žáci nemohli dosáhnout, kdyby jim nebyla poskytnuta odborná speciálně pedagogická péče.

Rozumová výchova je rozdělena na tyto tematické okruhy:

- *Rozvíjení poznávacích schopností*
- *Rozvíjení logického myšlení a paměti*
- *Rozvíjení grafických schopností*

Cílové zaměření předmětu

- rozvoj rozumových schopností
- osvojení základů orientace na vlastním těle, okolním prostředí a sociálním prostředí
- podpora a rozvoj komunikace
- rozvíjení samostatnosti v oblasti sebeobsluhy
- osvojení základů psaní hůlkového písma

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Rozumová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací 4 hodiny týdně (v 1.-10.ročníku je výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Forma:

Vyučování předmětu Rozumová probíhá ve skupině, v situacích jako je ranní přivítání, rozloučení, hra, svačina. Nebo formou individuálního přístupu v rámci vyučování ve třídě.

Využíváme speciálně pedagogické postupy vč. ošetrovatelské péče a speciálních individuálních podpůrných opatření a to jak ve třídě, tak i na pobytu venku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Rozumová výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žáků umožní:

Kompetence k učení

- žák rozumí jednoduchým symbolům a je schopen je používat
- žák identifikuje některé tvary tiskacích písmen
- žák píše některé číslice a písmena hůlkovým písmem
- žák používá vybrané učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší vybrané problémy na základě nápodoby
- žák plní jednoduchý příkaz

- žák se orientuje v nejbližším okolí
- žák ovládá své negativní emoce

Kompetence komunikativní

- žák pozná osoby z blízkého okolí
- žák splní pokyn dle svých možností, vyjádří souhlas či nesouhlas
- žák zná své jméno a reaguje na ně

Kompetence sociální a personální

- žák se orientuje na svém těle
- žák pozná osoby ze svého okolí a verbálně či neverbálně se s nimi dorozumí

Kompetence pracovní

- žák poznává a manipuluje s různými předměty
- žák uplatňuje základní hygienické návyky
- žák identifikuje předměty denní potřeby a zná jejich užití

K osvojení výše uvedených kompetencí jsou využívány následující strategie:

- terapeutická a podpůrná opatření (bazální stimulace, stimulace hrubé a jemné motoriky, stimulace orofaciální oblasti, podpora senzomotorického vývoje atd.)
- manipulace se zástupnými předměty, předměty denní potřeby, demonstračními obrázky, fotografiemi
- vhodné motivace
- ukázky pedagoga
- didaktické hry a modelové situace

Rozumová výchova		
Výstupy z RVP Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
ROZVÍJENÍ POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ Pojmenovat části svého těla, případně na ně ukázat	1. - 10.	Aktivity, psychomotorické hry k uvědomování si a rozlišování částí těla, např. ukazování částí obličeje a těla v zrcadle (s vedením ruky, samostatně). Poskytování taktilních podnětů zaměřených na jednotlivé části těla. Manipulace s obrazovým materiálem a následná identifikace.
Reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	1. - 10.	Rozvíjení sluchového vnímání pomocí písni a říkadel. Zaměření na opticko– akustickou pozornost, práce s komunikátorem. Zaměření na opticko– akusticko-motorickou koordinaci Reakce na oslovení, vykonání jednoduchého úkolu. Používání vlastního jména.
Znát členy své rodiny	1. - 10.	Využívání domácího fotoalba, reakce na rodinné příslušníky. Dle svých možností identifikovat jednotlivé rodinné příslušníky, popř. je pojmenovat.
Poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem	1. - 10.	Navozování situací, ve kterých cvičíme reakci na spolužáky, učitele či asistenty. Využívání všech pro žáky přiměřených forem komunikace a spolupráce mezi lidmi. Rozvoj zrakového a sluchového vnímání prostřednictvím fotografií, hlasových stimulů a výstupů např. z komunikátoru.
Vnímat různé podněty a reagovat na ně	1. - 10.	Poskytování vizuálních, čichových, chuťových, sluchových podnětů.

<p>Orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu; vnímat prostor</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Seznamování s vlastnostmi předmětů vyskytujících se v blízkosti žáka (barva, velikost, tvar, hmotnost, pevnost, pružnost, povrch apod).</p> <p>Seznamování s možnostmi a schopnostmi využití těchto předmětů (hra, sport, práce).</p> <p>Dodržování pravidelného denního režimu, uplatňování výrazné vizualizace předmětové nebo obrázkové.</p>
<p>Poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Seznamování s předměty denní potřeby, vytváření základních sebeobslužných a hygienických návyků.</p> <p>Aktivní spolupráce při , sebeobslužných, hygienických a stravovacích návycích. Dle svých možností aktivní používání předmětů denní potřeby.</p> <p>Sociální čtení (poznávání běžně užívaných symbolů).</p>
<p>Vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Umožňování pravidelného vykonávání základních životních potřeb.</p> <p>Vedení k samostatnému sdělení či upozornění na své osobní potřeby.</p> <p>Navozování situací, při kterých upozorňujeme na možné zdravotní potíže.</p> <p>Upevňování samostatného sdělení případných zdravotních potíží.</p>

<p>Řadit obrázky podle zadaných kritérií</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Navozování a udržení kontaktu na předměty a obrázky s různou tematikou.</p> <p>Poznávání a rozlišování hraček, předmětů denní potřeby, květin, zvířat na elementární úrovni.</p> <p>Rozlišování předmětů podle tvaru, barvy, velikosti.</p> <p>Vybírání stejných symbolů na obrázku např. co jíme, zvířata, květiny.</p>
<p>ROZVÍJENÍ MYŠLENÍ A PAMĚTI Koncentrovat se na určitou činnost</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Navozování a udržení očního kontaktu na podnět.</p> <p>Krátkodobá koncentrace na určitou činnost.</p> <p>Motivace k soustředěné činnosti skupinové či individuální.</p>
<p>Rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Navozování a udržení očního kontaktu při manipulaci s předměty a obrázky.</p> <p>Rozlišování předmětů v jednoduchých situacích.</p> <p>Poznávání a rozlišování dvojic předmětů na obrázku.</p> <p>Rozlišování předmětů podle určitých znaků, např. jídlo (konkretizace – chleba, sýr).</p>
<p>Zvládnout složení dějových obrázků</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Vizualizace denního režimu, seznamování s režimem dne.</p> <p>Manipulační činnosti doplněné pojmenováním, komentářem.</p> <p>Seznamování se základními znaky ročních období.</p> <p>Manipulace s obrázky vyjadřujícími jednoduchou dějovou posloupnost.</p>

Orientovat se na stránce, na řádku	1. - 10.	<p>Zaměření pozornosti na ilustrace v knize.</p> <p>Motivace k soustředěnému prohlížení obrázkových knih.</p> <p>Orientace na řádku, na stránce, nácvik pohybu pořádku zleva doprava.</p>
Číst vybraná písmena a krátká slova	1. - 10.	<p>Rozvíjení zrakového, sluchového a hmatového vnímání.</p> <p>Sociální čtení: poznávání zboží podle obalu, poznávání běžně užívaných symbolů (WC).</p> <p>Orientace na řádku, na stránce, nácvik pohybu pořádku zleva doprava.</p> <p>Poznávání jednoduchých tiskacích písmen.</p>
Opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text; vyprávět podle obrázku	1. - 10.	<p>Motivovat k poslechu slovními hříčkami s pohybem, říkadly.</p> <p>Hra s hlasivkami, opakování zvukomalebných citoslovcí, jednoduchých slov, dvojverší.</p> <p>Nácvik čtení globální metodou, sociální čtení, piktogramy, říkanky, básničky, krátké texty.</p>
Přiřazovat číslice počtu prvků	1. - 10.	<p>Vytváření představ o množství (nic, hodně) - hmatem znakem, verbálně.</p> <p>Vytváření matematických představ, rozlišování: malý – velký, krátký – dlouhý.</p> <p>Poznávání čísel 1-5, posloupnost čísel, porovnávání a přiřazování čísel.</p>

<p>ROZVÍJENÍ GRAFICKÝCH SCHOPNOSTÍ</p> <p>Uchopit a podržet podaný předmět</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Zprostředkování motorického kontaktu s prostředím.</p> <p>Rozvíjení hmatového vnímání, manipulace s předměty různé drsnosti, hmatové krabice.</p> <p>Pasivní stimulace úchopu (vkládání různých předmětů do jedné i druhé ruky).</p> <p>Navozování dlaňového úchopu (palec v opozici) podáváním nebo vkládáním dobře uchopitelných předmětů.</p> <p>Navozování klešťového úchopu (palec-ukazovák) nabízením menších předmětů.</p>
<p>Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Uvolňovací cvičení prstů a ruky – uvolňování spasmů ruky.</p> <p>Manipulační činnost s předměty; nácvik úchopu psací potřeby.</p>
<p>Nakreslit různé druhy čar</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Uvolňovací grafomotorická cvičení, čmárání prstem do krupice, písku.</p> <p>Motivace ke spontánní kresbě a malbě (prstem, houbou, kuličkovou voskovkou, štětcem, fixem, tužkou).</p> <p>Nácvik svislé a šikmé čáry oběma směry.</p> <p>Nácvik oblouku, vlnovky, smyčky.</p>
<p>Poznat grafickou podobu písmena číslic</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Rozvíjení zrakového vnímání, udržení zrakového kontaktu, fixace na předmět.</p> <p>Rozlišování pojmu písmeno – obrázek.</p> <p>Dle individuálních schopností nácvik psaní hůlkového písma a číslic.</p>

Poznat základní geometrické tvary	1. - 10.	Navození a udržení očního kontaktu na geometrický tvar. Třídění geometrických tvarů. Identifikace, popř. pojmenování geometrického tvaru.
--	----------	---

Řečová výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Řečová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Řečová výchova je zaměřena na získávání verbálních i neverbálních komunikačních dovedností, na rozvoj slovní zásoby a řečových schopností. Při rozvoji receptivní stránky řeči vycházíme ze spontánních projevů, využíváme ohmatávání vibrací k vyluzování zvuků, zařazujeme činnosti na rozvoj dýchání, používáme zrcadla k odezírání a nápodobě, provádíme aktivní i pasivní techniky v rámci oromotoriky. Prostřednictvím každodenních činností, manipulací s předměty a didaktickými hrami rozvíjíme impresivní stránku řeči, učíme chápat význam slov a význam jednotlivých sdělení. U žáků, pokud to tíže postižení dovoluje, zařazujeme alternativní a augmentativní komunikační systémy.

Řečová výchova zahrnuje tématický okruh:

Rozvíjení komunikačních dovedností

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení řečových schopností – obohacování pasivní i aktivní slovní zásoby
- nácvik alternativní a augmentativní komunikace nonverbální komunikační metody (VOKS, sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody)
- vytváření kladně emočních situací

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Řečová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně.

Forma:

Vyučování předmětu Řečová výchova probíhá skupinově i individuálně. Rozvoj komunikačních dovedností, slovní zásoby a řečových schopností prolíná všemi předměty vyučovacího procesu, rovněž i situacemi jako je ranní přivítání, rozloučení, hra, svačina, pobyt venku. Snažíme se využívat vhodných možností k vytváření komunikačních situací, vedeme dialog i na nejnižší úrovni exprese.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Řečová výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žáků umožní:

Kompetence k učení

- žák přiměřeně svým možnostem artikuluje jednotlivé hlásky a jemu správná slova
- žák používá neverbální komunikaci při dorozumění s okolím

Kompetence k řešení problémů

- žák projevuje libé pocity, bezpečí vnímá pozitivně, příjemně
- žák se orientuje v okolním prostředí

- žák reaguje na učitelovi požadavky dle svých možností

Kompetence komunikativní

- žák pozná osoby z blízkého okolí a verbálně či neverbálně se s nimi dorozumí
- žák splní pokyn dle svých možností, vyjádří souhlas či nesouhlas
- žák zná své jméno a reaguje na ně

Kompetence sociální a personální

- žák si uvědomuje části svého těla
- žák podle charakteristických znaků rozpozná muže a ženu

Kompetence pracovní

- žák identifikuje předměty denní potřeby
- žák se orientuje v jednoduchých pracovních činnostech

K osvojení výše uvedených kompetencí jsou využívány následující strategie:

- rytmizace hybnosti a řeči
- poskytování mluvních, pohybových, zrakových, sluchových, kinestetických a motorických podnětů
- stimulace orofaciální oblasti (cvičení zaměřená na snížení či odstranění slinotoku, masáže mluvidel, desenzibilizace nežádoucích pohybů)
- nácvik správného příjmu potravy
- manipulace se zástupnými předměty, předměty denní potřeby, demonstračními obrázky, obrázkovými knihami a fotografiemi
- práce s komunikátorem, na PC a interaktivní tabuli
- využívání alternativních a augmentativních komunikačních systémů (např. VOKS, Znak do řeči, piktogramy)
- využívání metody paralelní mluvy na komentování činnosti dítěte a okolních osob, metody korekční zpětné vazby pro rozvoj větného vyjadřování
- vytváření aktivních komunikačních situací (dialogy i na nejnižší úrovni exprese)

Řečová výchova		
Výstupy z RVP Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
ROZVÍJENÍ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	1. - 10.	Cvičení na rozvoj sluchového vnímání. Zaměření na opticko– akusticko-motorickou koordinaci (hudebně pohybová říkadla, hra na tělo). Akusticko-optická pozornost - detekce přírodních zvuků, hlasů. Identifikace a diskriminace přírodních zvuků a hlasů. Reakce na hlas, jednoduchý pokyn dospělé osoby.
Snažit se o správné dýchání	1. - 10.	Stimulace orofaciální oblasti (patro, rty, jazyk, hltan, tváře) Nácvik správného dýchání (nádech nosem výdech ústy) pomocí zrcadla, papírků, pířka, bublifuku, větrníku, „fajfky“ a taktilní kontroly. Dechová a fonační cvičení.
Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty	1. - 10.	Rozvíjení opticko-akusticko-motorického kontaktu. Vyjadřování libosti či nelibosti gesty. Vyjadřování libosti či nelibosti verbálně i neverbálně.

<p>Znát své jméno a reagovat na oslovení jménem</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Rozvíjení sluchového vnímání pomocí písni a říkadel. Zaměření na opticko–akustickou pozornost, práce s komunikátorem. Zaměření na opticko–akusticko-motorickou koordinaci (tzv. písničky <i>Na jména</i>). Reakce na oslovení, vykonání jednoduchého úkolu. Používání vlastního jména.</p>
<p>Znát jména nejbližších osob a spolužáků</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Využívání domácího a školního fotoalba, cvičení reakce na hlas učitelů, rodičů a spolužáků. Dle svých možností identifikovat jednotlivé rodinné příslušníky, učitele, spolužáky, popř. je pojmenovat.</p>
<p>Umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Nácvik systémů alternativní a augmentativní komunikace, oromotorika, fonační cvičení, nácvik pozdravu verbálně, gesty. Jednoduchá artikulační cvičení, opakování jednoduchých zvuků (zvukomalebná citoslovce).</p>

<p>Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem.</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Nácvik systémů alternativní a augmentativní komunikace, oromotorika, fonační cvičení, nácvik pozdravu verbálně, gesty; koncentrace, pozornosti na předměty a fotografie; sdělení přání verbálně, neverbálně (gesty, piktogramy, obrázky).</p> <p>Jednoduchá artikulační cvičení, opakování jednoduchých zvuků (zvukomalebná citoslovce).</p> <p>Rozvíjení aktivní a pasivní zásoby pomocí předmětů, obrázků, fotografií.</p> <p>Trénink funkční komunikace, odstraňování echolálií; odbourávání mluvních stereotypů.</p> <p>Spontánní tematické rozhovory.</p>
<p>Využívat komunikační počítačové hry</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Zaměření pozornosti na obrazovku PC, interaktivní tabuli, televizi.</p> <p>Využívání dotykové obrazovky k alternativní komunikaci.</p> <p>Ovládání PC dle individuálních schopností.</p>

Smyslová výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Smyslová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Smyslová výchova je zaměřena na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání, především na cílevědomé vytváření vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči. Smyslovou výchovou rozvíjíme jednotlivé analyzátory a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání z oblasti vlastního těla, z oblasti materiální a z oblasti společenské, koncentrace pozornosti, prostorové a směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů.

Smyslová výchova je rozdělena na tyto tematické okruhy:

- *Rozvíjení zrakového vnímání*
- *Rozvíjení sluchového vnímání*
- *Rozvíjení hmatového vnímání*
- *Prostorová a směrová orientace*
- *Rozvíjení čichového a chuťového vnímání*

Cílové zaměření předmětu

- utváření a fixace hygienických a sebeobslužných návyků, uspokojování životních potřeb
- orientace v nejbližším okolí
- vytváření základních schopností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenování základních barev
- rozlišování, poznávání, a třídění předmětů podle různých kritérií (velikost, tvar, hmotnost, pevnost, pružnost, povrch ad.)
- imitace předváděných pohybů
- imitace a identifikace různých zvuků z běžného života
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Smyslová výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací 5 hodiny týdně (v 1.-10. ročníku je výuka rozšířena o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace).

Forma:

Vyučování předmětu Smyslová výchova probíhá skupinově i individuálně. Stimulace a rozvoj smyslů prolíná všemi předměty vyučovacího procesu, rovněž i situacemi jako je ranní přivítání, rozloučení, hra, svačina, pobyt venku. Smyslové zkušenosti získávají žáci rovněž prostřednictvím různých masáží, bazální stimulace a pobytu v relaxační místnosti – snoezelen. Hravými činnostmi se snažíme respektovat u žáků jejich individuální zvláštnosti, podporovat iniciativu a tvořivost.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Rozumová výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žáků umožní:

Kompetence k učení

- žák rozumí jednoduchým pojmům a umí je vhodně použít v dané situaci
- žák rozliší základní piktogramy
- žák napodobí předvedený pohyb či činnost
- žák rozezná učební pomůcky a předměty denní potřeby

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší vybrané problémy na základě nápodoby
- žák plní jednoduchý příkaz
- žák se orientuje v nejbližším okolí
- žák rozliší časové úseky dne (den – noc, ráno – poledne - večer)

Kompetence komunikativní

- žák pozná osoby z blízkého okolí
- žák pozdraví, poděkuje, poprosí verbálně či neverbálně
- žák komunikuje verbálně či neverbálně se svým blízkým okolím

Kompetence sociální a personální

- žák se orientuje na svém těle
- žák identifikuje na fotografii známé osoby
- žák adekvátně reaguje na své blízké okolím
- žák vyjadřuje své pocity a prožitky
- žák spolupracuje se svým okolím

Kompetence pracovní

- žák poznává a manipuluje s předměty denní potřeby, zná jejich užití
- žák uplatňuje základní hygienické návyky
- žák rozliší a roztřídí předměty dle různých kritérií

K osvojení výše uvedených kompetencí jsou využívány následující strategie:

- terapeutická a podpůrná opatření (bazální stimulace, stimulace hrubé a jemné motoriky, stimulace orofaciální oblasti, podpora senzomotorického vývoje atd.)
- manipulace se zajímavými předměty, zástupnými předměty, předměty denní potřeby, demonstračními obrázky, fotografiemi
- využívání hudby a hudebně pohybových říkadel
- hry se zrcadlem, nasvícenými předměty v tmavé místnosti
- aroma-lampy, vonné esence, potraviny, nelibé pachy
- kombinace chuťových a čichových podnětů
- zvukové hračky, zvuky z běžného prostředí, sluchátka s hudbou
- využívání všech dostupných hudebních nástrojů
- ukázky pedagoga
- didaktické hry a modelové situace

Smyslová výchova		
Výstupy z RVP Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ Uchopit předměty a manipulovat s nimi	1. - 10.	Stimulace očního kontaktu prostřednictvím zajímavých předmětů. Uchopování viděných předmětů a manipulace s nimi. Hry se zrcadlem, nebo formou - ukázat x schovat. Používání světelných zdrojů v tmavé místnosti (snoezelen). Vnímání prostoru oběma očima a jedním okem, cvičení úchopu.
Rozlišovat tvary a barvy předmětů	1. - 10.	Stimulace očního kontaktu. Poznávání a třídění dvou zřetelně odlišných předmětů. Poznávání a třídění předmětů podle barev.
Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	1. - 10.	Stimulace očního kontaktu. Cvičení zaměřená na zrakovou koncentraci. Řazení stejně barevných kostek. Cvičení na třídění (vyhledávání tvarem, velikostí nebo barvou stejných předmětů.
Třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	1. - 10.	Stimulace očního kontaktu zajímavými předměty, barevnými obrázky a fotografiemi. Manipulace s předměty, obrázky, fotografiemi. Poznávání reálných předmětů. Identifikace předmětů na obrázku, fotografii. Přiřazování obrázků ke skutečným předmětům a naopak.

Poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky	1. - 10.	<p>Rozvíjení zrakového a sluchového vnímání prostřednictvím fotografií, hlasových stimulů a výstupů např. z komunikátoru.</p> <p>Využívání domácího fotoalba, reakce na rodinné příslušníky.</p> <p>Identifikace jednotlivých rodinných příslušníků, popř. jejich pojmenování.</p> <p>Navozování situací, ve kterých cvičíme reakci na spolužáky, učitele či asistenty. Využívání všech pro žáky přiměřených forem komunikace a spolupráce mezi lidmi.</p> <p>Identifikace osob ve třídě, ústavu, popř. jejich pojmenování.</p>
Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	1. - 10.	<p>Vizualizace denního režimu prostřednictvím předmětů, fotografií nebo piktogramů..</p>
Napodobit předvedené pohyby	1. - 10.	<p>Stimulace očního kontaktu a koncentrace v běžných každodenních situacích (např. ranní pozdrav, bouchání do bubínku).</p> <p>Napodobování pohybu za asistence druhé osoby v běžných každodenních situacích (např. ranní pozdrav, stolování, hygiena).</p> <p>Napodobování pohybu za asistence druhé osoby při různých esteticko - výchovných činnostech (kresba, hudebně-poh. hry).</p> <p>Napodobování pohybu samostatně.</p> <p>Na základě jasného a stručného povelu samostatné předvedení pohybu.</p>

<p>ROZVÍJENÍ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Cvičení zaměřená na zrakové a sluchové vnímání; nácvik reakce na své jméno (využití komunikátoru, rytmizace, hudebně pohybových her).</p> <p>Cvičení sluchové paměti.</p> <p>Nácvik reakce na oslovení a pokyny k činnosti – sluchově motorická cvičení.</p>
<p>Poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Stimulace sluchového vnímání pomocí zajímavých zvukových hraček.</p> <p>Nácvik soustředěného sluchového vnímání.</p> <p>Vytváření modelových situací a využívání audio-vizuálních nahrávek k poznávání přírodních zvuků.</p> <p>Rozlišování zvuků běžného života (cinkání přiborem, otevírání dveří, tekoucí voda).</p> <p>Dle svých možností napodobování přírodních zvuků.</p>
<p>Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Stimulace sluchu pomocí mluveného slova (říkadla, zpěv, hlas z komunikátoru, četba pohádek).</p> <p>Cvičení sluchové paměti.</p> <p>Identifikace hlasů osob z nejbližšího okolí</p> <p>Rozlišování hlasů osob z nejbližšího okolí.</p>

<p>Poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Stimulace sluchu pomocí hudebních nahrávek přírodních zvuků. Seznámení se zvuky zvířat. Identifikace zvuků zvířat a ostatních přírodních zvuků z audio nahrávky. Rozlišování zvuků zvířat a ostatních přírodních zvuků z audio nahrávky.</p>
<p>Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Stimulace sluchu zvuky spojenými s denním životem. Poznávání a rozlišování zvuků s využitím zrakové podpory. Sluchová cvičení bez využití zraku. Detekce a identifikace zvuku (určování původu a směru).</p>
<p>ROZVÍJENÍ HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ Zvládat základní sebeobslužné dovednosti</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Podpora a stimulace při příjmu potravy, oblékání, vysvlékání a hygieny Nácvik úchopu lžíce, manipulace s hrnečkem. Nácvik oblékání a svlékání oděvu. Nácvik mytí rukou, používání mýdla, ručníku. Procvičování a fixace sebeobslužných činností s asistencí i bez.</p>

Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů	1. - 10.	<p>Stimulace hmatové percepce – dotyková terapie, stimulace konečků prstů, masáže prstů a dlaně.</p> <p>Nácvik úchopu předmětů různé velikosti, tvaru a povrchu.</p> <p>Rozvíjení hmatového vnímání, manipulace s předměty různé drsnosti, hmatové krabice.</p> <p>Poznávání vlastností předmětů (malý-velký, kulatý-hranatý, hladký-drsný...).</p>
Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	1. - 10.	<p>Stimulace hmatové percepce – dotyková terapie, stimulace konečků prstů, masáže prstů a dlaně.</p> <p>Nácvik úchopu předmětů různé velikosti, tvaru.</p> <p>Třídění předmětů podle velikosti, tvaru.</p>
Poznat známé předměty podle hmatu	1. - 10.	<p>Stimulace hmatové percepce – dotyková terapie, stimulace konečků prstů, masáže prstů a dlaně.</p> <p>Seznamování s předměty denní potřeby prostřednictvím hmatu.</p> <p>Rozvíjení hmatového vnímání, manipulace s předměty různé drsnosti, hmatové krabice.</p> <p>Dle svých možností poznávání předmětů prostřednictvím hmatu.</p>

Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplotu)	1. - 10.	Rozvíjení hmatového vnímání, manipulace s předměty různých fyzikálních vlastností. Seznamování se základními fyzikálními vlastnostmi předmětů (měkký x tvrdý, teplý x studený). Rozlišování a třídění předmětů podle fyzikálních vlastností.
PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	1. - 10.	Nácvik vnímání plochy, řazení předmětů zprava doleva. Manipulační hry: dej kostku na stůl, do krabice, polož hračku na židli. Manipulace na pracovní desce, na tabuli.
Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí	1. - 10.	Nácvik vnímání orientačních bodů ve třídě (okno, stůl, dveře tabule, PC) Nácvik orientace v budově školy (chodba, třídy, umývárna, kuchyň). Nácvik orientace v okolí školy.
Rozlišovat vpravo - vlevo	1. - 10.	Seznamování s pojmy pravá ruka – levá ruka v běžných činnostech nebo formou říkadel. Procvičování pojmů pravá – levá na své osobě. Fixace pojmů pravá - levá (ukládání předmětů podle instrukcí vpravo – vlevo).

<p>Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Seznamování s pojmy nahoře – dole, před – za, vedle. Praktické procvičování pojmů, manipulace s předměty, řazení předmětů podle daných pojmů. Praktické procvičování pojmů na ploše.</p>
<p>Řadit, skládat, a umístit předměty na určené místo podle pokynu</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Praktické procvičování pojmů, manipulace s předměty, podle daných pojmů NA., DO... Praktické procvičování pojmů, manipulace s předměty, řazení předmětů podle daných pojmů NAHOŘE, DOLE, PŘED, ZA, VEDLE . Praktické procvičování pravolevé orientace.</p>
<p>Rozeznat roční období podle základních znaků</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Seznamování s elementárními znaky jednotlivých ročních období. Procvičování elementárních znaků prostřednictvím pozorování přírody na vycházkách, prohlížení knih, fotografií, demonstračních obrázků a aktivit typických pro jednotlivá roční období. Poznávání jednotlivých ročních období podle získaných poznatků.</p>
<p>ROZVÍJENÍ ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ Rozlišit jednotlivé chutě</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Rozvíjení chuťové percepce nácvikem správného polykání a kousání. Nácvik rozlišování základních chutí: sladké, kyselé, slané, hořké, (chutný x nechutný). Rozlišování základních chutí potravin (ovoce, zeleniny, nápojů).</p>

Poznat předměty čichem podle vůně	1. - 10.	<p>Rozvíjení čichové percepce – nádech nosem, výdech ústy, foukání.</p> <p>Stimulace čichového vnímání prostřednictvím aroma-lamp, vonných olejíčků, vůní potravin a nápojů.</p> <p>Nácvik rozlišování potravin a předmětů podle vůně.</p> <p>Poznávání potravin a předmětů podle vůně.</p>
Rozlišit vůně a pachy	1. - 10.	<p>Rozvíjení čichové percepce – nádech nosem, výdech ústy, foukání.</p> <p>Stimulace čichového vnímání prostřednictvím vůní a pachů.</p> <p>Nácvik rozlišování potravin a předmětů podle vůně a pachu.</p> <p>Rozlišování pachů a vůní.</p>
Poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	1. - 10.	<p>Rozvíjení čichového a zrakového vnímání.</p> <p>Seznamování se zkaženými potravinami, léky, těkavými látkami.</p>

Hudební výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu:

Předmět Hudební výchova byla vytvořena ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební výchova působí na žáky, na jejich chování, posiluje jejich estetické cítění a sebevědomí. Má rehabilitační a relaxační význam. Vytváří kladný vztah k hudbě a pomáhá rozvíjet řečové dovednosti, sluch a motoriku žáků. Hudební činnosti pomáhají žákům odreagovat se, překonat únavu, zlepšit si náladu a podílet se na koncentraci pozornosti.

Cílové zaměření předmětu:

- aktivně rozvíjí sluchové vnímání
- stimulace sluchového a pohybového vnímání
- vytvoření si citlivého vztahu k hudbě
- napodobování a rozlišování různých hudebních a nehupebních zvuků
- identifikace vybraných hudebních nástrojů podle zvuku
- zvládnutí hry na tělo a jednoduché rytmické nástroje
- koncentrace na poslech krátkých skladeb

Hodnocení předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Hudební výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací 1 hodinu týdně.

Formy:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad - přiměřenosti, názornosti a posloupnosti. Používáme metody, které vedou zejména ke kladnému prožitku z hudby, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání, motoriky a paměti. Využíváme poslechů relaxační hudby, hudebních nástrojů, hudebních nahrávek, dětských písní a spontánních projevů žáků zejména při relaxaci. Formy práce volíme s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáků. Žáci pracují individuálně, v malé skupince ve třídě nebo v relaxační místnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Hudební výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomocí žáků umožní:

Kompetence k učení

- žák rozumí jednoduchým hudebním pojmům, znakům a symbolům
- žák imituje předvedený pohyb nebo činnost
- pozná jednoduché hudební nástroje
- naučí se jednoduché lidové písně

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá učitelovy požadavky a dle svých schopností na ně reaguje
- žák překonává pocíty strachu z okolních zvuků

- řeší známé situace na základě nápodoby či opakování

Kompetence komunikativní

- žák verbálně či neverbálně vyjádří aktuální pocit a náladu
- žák si uvědomuje vlastní osobu a reaguje na své jméno
- žák identifikuje jednoduché hudební nástroje

Kompetence sociální a personální

- žák se aktivně účastní školních akcí
- žák si uvědomuje části svého těla (ruce, nohy)
- navazuje kontakt a adekvátně svému postižení se dorozumívá s okolím
- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky

Kompetence pracovní

- žák uchopuje a manipuluje s jednoduchými hudebními nástroji (Orffův instrumentář)
- žák vytváří jednoduchý rytmus dle svých možností
- žák uplatňuje základní hygienické návyky v souvislosti s používáním hudebních pomůcek, nástrojů, atd.
- žák se podílí na jednoduchých praktických hudebních činnostech

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- využíváme motivační a didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání
- nacvičujeme porozumění jednoduchým pojmům a symbolům
- využíváme hudební nahrávky, Orffovy nástroje, pracovní listy, omalovánky, obrázky, zpěvníky a interaktivní pomůcky vztahující se k hudební výchově
- využíváme hudební nástroje i netradiční pomůcky (poklice, vařečky, vlastnoručně vyrobené nástroje)
- zařazujeme dechová, artikulační a fonační cvičení
- názorně ukazujeme žákům, jak manipulovat s hudebními nástroji
- rozvíjíme a rozšiřujeme slovní zásobu pomocí obrázků hudebních nástrojů a dalších předmětů vztahujících se k hudební výchově
- dbáme na dodržování bezpečnostních zásad a správné zacházení s hudebními nástroji
- umožňujeme využití pěveckých dovedností (soutěž Doremi) a veřejných vystoupení (vánoční besídka) v praxi a posilujeme u žáků navazování kontaktu s okolím

Hudební výchova

Očekávané výstupy z RVP ZŠS	Ročník:	Učivo:
Žák by měl:		
Zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii	1. – 10.	Dechová cvičení a správné držení těla při dýchání Nácvik správné výslovnosti textů písní a říkadel Fonační, intonační a melodická cvičení
Rozlišovat zvuky hudebních nástrojů	1. – 10.	Zvuky hudebních nástrojů Zvuky ve třídě, hlas učitele a spolužáků Orffův instrumentář Rozlišování a určení zvuků hudebních nástrojů
Zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	1. – 10.	Reakce na píseň, poslech jednoduché písně Zpěv jednoduché písně s hudebním doprovodem Hra na tělo
Doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje	1. – 10.	Orffův instrumentář Nácvik uchopení nástrojů Jednoduché doprovázení sebe a spolužáků na Orffovy nástroje (dřívka, bubínek, tamburína, rolničky ...)

Zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	1. – 10.	Vnímání rytmu, posilování rytmu a samostatná rytmizace Rytmizace říkadel pomocí Orffova instrumentáře Hra na tělo, rytmická cvičení, pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami Jednoduché tanečky (mazurka)
Soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	1. – 10.	Vnímání hudby, poslech relaxační hudby, lidových písní a říkadel Koncentrace na poslech, jednoduché krátké skladby určené dětem, relaxační hudba

Výtvarná výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu:

Předmět Výtvarná výchova byla vytvořena ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Ve výtvarné výchově se rozvíjejí tvořivé schopnosti, dovednosti žáků, poznávání prostředků výtvarného jazyka a všestranně se prohlubuje senzibilita žáka. Výtvarná výchova umožňuje žákovi vyjadřovat emoce, přirozenou aktivitu a fantazii. Výtvarné činnosti pomáhají odreagovat se, zlepšit si náladu a koncentrovat pozornost.

Cílové zaměření předmětu výtvarná výchova:

- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě
- rozvíjení a stimulace vnímání
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném procesu
- navozování pocitů bezpečí
- poznání různých materiálů a výtvarných technik
- základní orientace na ploše a prostoru

Hodnocení předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Výtvarná výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací 1 hodinu týdně.

Forma:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad - přiměřenosti, názornosti a posloupnosti. Používáme metody, které vedou zejména ke kladnému prožitku z výtvarné činnosti, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání, motoriky a fantazii. Při jednotlivých výtvarných činnostech se snažíme o zapojení co nejvíce smyslů. Používáme především techniky, které rozvíjejí hmatové vnímání.

Formy práce volíme s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáků. Žáci pracují individuálně, v malé skupince ve třídě nebo ve specializovaných učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Výtvarná výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žáků umožní:

Kompetence k učení

- žák rozumí jednoduchým výtvarným pojmům, znakům a symbolům
- žák pozná základní tvary, barvy a výtvarné pomůcky
- žák zapojuje všechny smysly

Kompetence k řešení problémů

- žák zvládá orientaci na ploše a v prostoru

- žák řeší známé situace na základě nápodoby

Kompetence komunikativní

- žák splní jednoduchý pokyn
- žák se neverbálně vyjadřuje ve výtvarných aktivitách
- žák verbálně či neverbálně vyjádří aktuální pocit a náladu

Kompetence sociální a personální

- žák reaguje na podněty spolužáků a učitele
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím
- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky
- žák se účastní soutěží s výtvarným zaměřením

Kompetence pracovní

- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
- žák identifikuje předměty do VV a zná jejich použití
- žák vykonává jednoduchou pracovní činnost
- rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje
- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- nacvičujeme porozumění jednoduchým pojmům a symbolům
- rozvíjíme smyslové vnímání a procvičujeme napodobování předvedeného pohybu
- využíváme obrázky, encyklopedie a programy na PC
- používáme vhodné výtvarné pomůcky
- dbáme na dodržování bezpečnostních zásad a správné zacházení s pomůckami
- snažíme se o to, aby se žáky aktivně podíleli na výzdobě školy
- snažíme se o dodržování osobní hygieny po práci
- pomocí relaxačních technik vytváříme pocit bezpečí

Výtvarná výchova

Očekávané výstupy z RVP ZŠS	Ročník:	Učivo:
Žák by měl:		
Zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu	1. – 10.	Uvolňovací cvičení, cvičení očního kontaktu a prostorové orientace Uplatnění vlastního těla, manipulace s objekty Nácvik úchopu výtvarných pomůcek, práce s prstovými barvami, prostorová tvorba a modelování (papír, stavebnice, modelovací hmoty, textilie, hlína)
Používat na elementární úrovni prostředky a postupy	1. – 10.	Seznámení se a používání výtvarných prostředků na elementární úrovni Kresba různými nástroji, malba na různorodé materiály <ul style="list-style-type: none"> – využití různorodých tradičních i netradičních materiálů a jejich kombinací, netradiční výtvarné techniky – kresba a malba různými nástroji (houba, silný a slabý štětec, fix, tužky, pastelky, křídly, tiskátka) na různý povrch (papír, karton, dřevo, textil) – malba prstovými barvami (obtiskování rukou, roztírání dlaní, malování prstem) – nácvik mačkání a trhání papíru – nácvik stříhání, lepení, modelování

Vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	1. – 10.	– nácvik rozlišování základních barev, třídění barev a ukazování požadované barvy a její pojmenování - rozlišování a třídění základních tvarů a manipulace s nimi
Vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	1. – 10.	Nácvik vyjádření příjemných a nepříjemných pocitů Vyjádření vlastních pocitů, zkušeností, fantazie a emocí vybranými prostředky a postupy Muzikomalba
Uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	1. – 10.	Rozvíjení kladného vnímání libých pocitů Rozvíjení hmatového vnímání a představivosti při výtvarných činnostech Uplatňování představivosti, rozvíjení hmatového a zrakového vnímání při výtvarných činnostech,

Pohybová výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Pohybová výchova byl vytvořena ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Výchova je zaměřena na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjí pohybovou kulturu žáka. Přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, rozvoji řeči, překonání únavy rozvoji motoriky, orientaci v prostoru a vlastním těle, k odreagování se a podílí se na koncentraci pozornosti. Pohybová výchova je koncipována tak, aby přinášela žákovi pozitivní prožitek.

Cílové zaměření předmětu:

- uplatnění preventivních činností podporujících zdraví
- dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví, péče o své zdraví
- zvýšení koncentrace pozornosti
- fyzické a psychické uvolnění
- vnímání prožitků z pohybové činnosti
- rozvíjení aktivní hybnosti
- odstraňování mimovolných pohybů

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Pohybová výchova vyučujeme v 1.-10. ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně.

Forma:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad - přiměřenosti, názornosti a posloupnosti. Používáme metody, které vedou zejména ke kladnému prožitku z pohybové činnosti, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání a motoriky . Používáme didaktické a motivační hry, které vedou k vzájemné toleranci. Výuka probíhá v tělocvičně, ve třídě nebo na hřišti. Pěkného počasí využíváme k procházkám po okolí. Formy práce volíme s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáků.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu Pohybová výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žáků umožní:

Kompetence k učení

- žák napodobuje předvedený pohyb učitelem
- žák rozumí jednoduchým pojmy v dané hodině

Kompetence k řešení problémů

- žák se orientuje v prostoru
- žák reaguje na učitelovy pokyny

Kompetence komunikativní

- žák reaguje na své jméno
- verbálně či neverbálně vyjádří svojí potřebu

Kompetence sociální a personální

- žák se dorozumí a spolupracuje s učitelem a spolužáky

Kompetence pracovní

- žák umí manipulovat s náčiním
- žák uplatňuje hygienické návyky

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- využíváme praktické ukázky, obrázky nebo vlastní předvedení cviků
- činnostmi nacvičujeme ukládání předmětů, náčiní na své místo
- procvičujeme sebeobsluhu a hygienická pravidla
- pomocí hmatového vnímání rozvíjíme manipulační schopnosti žáků s tělovýchovným náčiním a dalšími pomůckami
- snažíme se, aby žáci splnili jednoduchý příkaz
- rozvíjíme prostorou orientaci v tělocvičně, na hřišti, na školní zahradě a v přírodě
- směřujeme žáky k vyjádření vlastních pocitů a aktuálních potřeb
- rozvíjíme a rozšiřujeme verbální i neverbální slovní zásobu
- zařazováním cvičení kondičních, koordinačních, kompenzačních, vyrovnávacích, relaxačních a cvičení správného držení těla
- společnými hrami rozvíjíme spolupráci mezi žáky

Pohybová výchova

Očekávané výstupy z RVP ZŠS Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
Získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	1. – 10.	Pohybové a motivační hry Orientace v prostoru a na svém těle Nápodobivé hry Pohybové cvičení s využitím tradičního náčiní Průpravné hry
Zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	1. – 10.	Nácvik porozumění pokynu Příprava na pohybovou činnost - oblékání (části oděvu) Procvičování porozumění pokynů k přípravě na pohybovou činnost Reakce na pokyny k přípravě na pohybovou činnost
Reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	1. – 10.	Nácvik očního kontaktu Nácvik porozumění pokynům a povelům Upevňování porozumění pokynům a povelům k dané pohybové činnosti Budování přiměřených reakcí na pokyny a povely k dané činnosti

Mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	1. – 10.	Pohybové hry, vycházky a pohyb v terénu k, nácviku prostorové orientace Procvičování pohybové činnosti a dovedností, adaptace na vodní prostředí, turistika a pobyt v přírodě, hry na sněhu Plavání za pomoci různých pomůcek, hry ve vodě; hry na sněhu
Rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh	1. – 10.	Rozvíjení hrubé a jemné motoriky Nácvik koordinace pohybů, rytmická cvičení Manipulace s drobným náčiním a rozvíjení motoriky a koordinace pohybů a poloh
Zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	1. – 10.	Relaxační a dechová cvičení Prvky jógových cvičení Zvládání uvolnění a zklidnění organismu vzhledem k postižení

Zdravotní tělesná výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Zdravotní tělesná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je to forma tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem. Zařazení žáků se provádí na doporučení doktora. Tento předmět zařazujeme z toho důvodu, že pro výuku Rehabilitační tělesné výchovy nemáme ve škole kvalifikované fyzioterapeuty nebo speciální pedagogy. ZTV je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání a vyučující pedagogové mají odpovídající kurz zdravotní tělesné výchovy. Veškerá cvičení musí odpovídat fyzickým a psychickým možnostem jednotlivých žáků, jejich zdravotnímu stavu a specifice jejich postižení. Cílem je celkově zlepšení zdravotního stavu žáků.

Cílové zaměření předmětu:

- rozvíjení aktivní hybnosti, motoriky a prostorové orientace
- uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
- využívání pohybových schopností a dovedností
- odstraňování mimovolných pohybů a stimulace jednotlivých svalových skupin
- vnímání prožitků z pohybové činnosti
- zvyšování tělesné zdatnosti

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Zdravotní tělesná výchova vyučujeme v 1.-10. ročníku s hodinovou dotací 4 hodiny týdně.

Forma:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad - přiměřenosti, názornosti a posloupnosti. Používáme metody, které vedou zejména ke kladnému prožitku z pohybové činnosti, relaxaci, rozvoji smyslového vnímání a motoriky . Výuka probíhá v tělocvičně. Formy práce volíme s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáků.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu Zdravotní tělesná výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomoci žáků umožní:

Kompetence k učení

- žák napodobuje předvedený pohyb učitelem
- žák rozumí jednoduchým pojmům
- žák si osvojí správné držení těla
- žák si osvojí techniku dýchání

Kompetence k řešení problémů

- žák se orientuje v prostoru
- žák reaguje na učitelovy pokyny

Kompetence komunikativní

- žák reaguje na své jméno
- verbálně či neverbálně vyjádří svojí potřebu

Kompetence sociální a personální

- žák se dorozumí a spolupracuje s učitelem a spolužáky

Kompetence pracovní

- žák umí manipulovat s náčiním
- žák uplatňuje hygienické návyky

K osvojení těchto klíčových kompetencí jsou využívány následující výchovně vzdělávací strategie:

- využíváme praktické ukázky, obrázky nebo vlastní předvedení cviků
- pomocí hry se snažíme žáka naučit správné držení těla a správné dýchání
- činnostmi nacvičujeme ukládání předmětů, náčiní na své místo
- pomocí nápodoby se snažíme žákovi ukázat správné cvičební polohy
- procvičujeme sebeobsluhu a hygienická pravidla
- snažíme se, aby žáci splnili jednoduchý příkaz
- rozvíjíme prostorou orientaci v tělocvičně
- směřujeme žáky k vyjádření vlastních pocitů a aktuálních potřeb
- rozvíjíme a rozšiřujeme verbální i neverbální slovní zásobu
- zařazováním cvičení kondičních, koordinačních, kompenzačních, vyrovnávacích a relaxačních

Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy z RVP ZŠS	Ročník:	Učivo:
Žák by měl:		
Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách	1. – 10.	Dechová cvičení Zásady správného držení těla Změny poloh, uvolňovací cvičení
Zaujímat správné základní cvičební polohy	1. – 10.	Rozvíjení jemné i hrubé motoriky Koordínace pohybů Pohybový režim Pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifice postižení Pohybové hry Plavání – hry ve vodě, cvičení ve vodě, plavání za pomoci pomůcek
Zvládat jednoduchá speciální cvičení	1. – 10.	Pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifice postižení Uvolňovací cvičení, relaxační cvičení Vnímání pocitů při cvičení
Zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů	1. – 10.	Pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifice postižení Pohybové hry Uvolňovací cvičení, relaxační cvičení

Pracovní výchova (1. – 10. ročník)

Charakteristika předmětu

Předmět Pracovní výchova je realizován v obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Pracovní činnost vede žáky k získávání základních pracovních dovedností a návyků. Rozvíjí se motorické schopnosti a dovednosti, základní hygienické návyky, činnosti v oblasti sebeobsluhy a současně i komunikační dovednosti při provádění pracovních činností. Pracovní výchova je vyučována ve všech ročnících a je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí v základním vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem.

Pracovní výchova je rozdělena na tyto tématické okruhy:

- *Sebeobsluha*
- *Práce s drobným materiálem*
- *Práce montážní a demontážní*
- *Pěstitelské práce*
- *Práce v domácnosti*

Cílové zaměření předmětu

- vytvoření základních hygienických a sebeobslužných návyků
- rozvíjení jemné motoriky a manuální zručnost při pracovních činnostech
- postupné vytváření kladného vztahu k práci, který napomáhá k seberealizaci
- správné používání a zacházení s pomůckami a drobným nářadím
- osvojení schopnosti obsluhovat základní domácí spotřebiče
- porozumění jednoduchým pracovním postupům a úkolům
- poznání pracovních činností
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci
- zvyšování samostatnosti, soběstačnosti a nezávislosti

Hodnocení žáka v předmětu:

Žák bude hodnocen slovně podle toho, jakých dovedností a vědomostí získal v daném ročníku, s přihlédnutím na školní výstupy a jeho individuální možnosti a schopnosti.

Časová dotace:

Předmět Pracovní výchova vyučujeme v 1. – 10. ročníku s hodinovou dotací 2 hodiny týdně.

Forma:

Výuka probíhá ve třídě, cvičné kuchyňce, v přilehlém parku a blízkém okolí školy. Pracujeme jak individuálně, tak ve dvojicích či malé skupině. Probíhá nácvik pracovního postupu dle návodu, slovního pokynu nebo názorné ukázkou pedagoga. Aktivní zapojení žáků do krátkodobých projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Pracovní výchova budou rozvíjeny klíčové kompetence strategiemi, které s individuálně volenou mírou podpory a dopomocí žáků umožní:

Kompetence k učení

- žák postupuje od jednoduššího ke složitějšímu
- žák provádí manipulaci s danými pracovními pomůcky a drobným nářadím
- žák identifikuje vybrané pomůcky podle základních piktogram

Kompetence k řešení problémů

- žák zvládá řešení známých situací na základě nápodoby
- žák chápe a plní opakující se základní příkazy
- žák se orientuje v jeho nejbližším okolí
- žák se cítí bezpečně ve známém prostředí

Kompetence komunikativní

- žák využívá verbální a neverbální komunikace s ostatními
- žák pracuje s AAK ke znázornění pracovní činnosti
- žák reaguje na oslovení, vyjádří souhlas či nesouhlas

Kompetence sociální a personální

- žák vytváří vztah s učiteli a spolužáky
- žák poznává osoby blízké a navazuje kontakt s okolím

Kompetence pracovní

- žák poznává a používá některé předměty denní potřeby
- žák uplatňuje základní hygienické návyky
- žák zvládá jednoduché pracovní postupy na základě nápodoby
- žák třídí předměty, navléká korálky, manipuluje s předměty různé velikosti

K osvojení výše uvedených kompetencí jsou využívány následující strategie:

- správná motivace formou didaktických her a modelových situací
- používání učebních pomůcek
- názorné ukázky a osobní příklad pedagoga
- rozvíjení smyslového vnímání a vytváření klíma bezpečí
- práce s drobným materiálem pro rozvoj jemné motoriky
- seznámení s předměty názornou demonstrací obrázků
- úsledné a stálé opakování k upevnění získaných vědomostí

Pracovní výchova		
Výstupy z RVP Žák by měl:	Ročník:	Učivo:
SEBEOBSLUHA Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	1. - 10.	Spolupráce při hygieně-nápodoba, struktura, fyzické vedení. Osobní hygiena-mytí rukou, používání mýdla, ručníku, využití WC, čištění zubů, česání vlasů, používání kapesníku. Nácvik a procvičování svlékání a oblékání jednotlivých částí oděvů (čepice, šála, rukavice, svetr, ponožky atd.), rozepínání zipu i suchého a knoflíků na velkém modelu. Skládání a ukládání oděvů na určené místo. Obouvání, sundávání, přezouvání a zavazování bot. Udržení pořádku v osobních věcech.
Dodržovat klid a čistotu při stolování a stravování Umět používat příbor	1. - 10.	Nácvik správného sezení u jídla. Osvojení si stolování a samostatnosti při jídle, použití ubrousků. Prostírání stolu, udržení čistoty a klidu při stolování a společný úklid po jídle. Využití zrakového, hmatového smyslu ke kontaktu se lžící a příborem, následný nácvik použití lžice a příboru a později samostatné použití příboru a lžice
Udržovat pořádek ve svých věcech a okolí	1. - 10.	Udržení celkového pořádku ve třídě a úklid hraček a pomůcek na dané místo. Nácvik péče o prostředí ve třídě (zalévání květin, zametání, mytí tabule ...)

<p>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <p>Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Cvičení očního a hmatového kontaktu s jednotlivými materiály.</p> <p>Poznávání vlastností různých materiálu a jeho využití.</p> <p>Seznámení s jednoduchými pracovními postupy a technikami (pracovní pomůcky, funkce a používání jednoduchých pracovních pomůcek.</p> <p>Samostatná práce s jednoduchými materiály:</p> <p>Přírodní materiály - sbírání přírodnin a jejich ukládání, třídění kaštanů, žaludů, šípků a šišek...</p> <ul style="list-style-type: none"> - navlékání jeřabin, listů - trhání listů a jejich obtiskování, lisování a lepení do podzimních motivů <p>Textilní materiály - navíjení vlny, provázků na cívku, do klubka</p> <ul style="list-style-type: none"> - navlékání korálek na šňůrku - překládání a stříhání látky, lepení a koláž
<p>Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p>	<p>1. - 10.</p>	<p>Oční, hmatový a čichový kontakt na určené předměty a materiály.</p> <p>Seznámení s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly.</p> <p>Různé vlastnosti materiálů a jeho užití (přírodniny, modelovací hmota, papír, textil, drát, fólie atd.).</p> <p>Samostatné či s pomocí vytváření předmětů s užitím některých vybraných technik a materiálů (např.: zpracování hlíny či těsta rukama, vyválení placky dřevěným válečkem, vykrajování nebo tvarování hlíny či těsta)</p>

Pracovat podle slovního návodu (popř. podle metod AAK)	1. - 10.	Nácvik chápání pojmů související s pracovním vyučováním. Reakce na jednoduchý pokyn. Procvičování pojmů, práce podle slovního návodu. Práce podle jednoduchých obrázkových předloh či slovního návodu. Využití procesních schémat.
Udržovat pracovní místo v čistotě	1. - 10.	Oční a hmatový kontakt se svým místem. Mytí, úklid pomůcek a pracovní plochy s pomocí. Samostatný úklid a udržení čistoty na svém pracovním místě.
PRÁCE S MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Zvládat elementární dovednosti a činnosti a při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	1. – 10.	Využití zrakového a hmatového smyslu ke kontaktu s konstruktivními hrami (kostky, skládačky). Manipulace s jednoduchými předměty a stavebnicemi a následné stavění samostatné či s pomocí, konstruktivní hry (skládačky, puzzle, kostky). Řazení molitanových kostek, ukládání a třídění kostek různých tvarů do krabic a košíků. Případná montáž a demontáž.
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	1. – 10.	Pozorování přírody během vycházek. Sběr přírodnin v jednotlivých obdobích. Následné využití a práce s nasbíranými přírodninami.

Pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny	1. – 10.	<p>Využití zrakového a hmatového smyslu ke kontaktu s rostlinami ve třídě.</p> <p>Společná péče o květiny ve třídě a seznámení se základními podmínkami pro pěstování rostlin (zalévání květin)</p> <p>Samostatná práce o květiny ve třídě, dle schopností a možností pěstování rostlin ve skleníku (přesazování pokojových květin, setí užitkových rostlin)</p>
Používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	1. – 10.	<p>Využití zrakového a hmatového smyslu ke kontaktu s pomůckami náčiním (seznámení s pomůckami)</p> <p>Použití pomůcek s pomocí dle schopností k pěstitelským činnostem.</p> <p>Práce samostatně či s pomocí se zahradním nářadím pro práci na zahradě (konev, motyčka, hrábě...)</p>
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	1. – 10.	<p>Seznámení se zásady hygieny a bezpečností při práci na zahradě.</p> <p>Správné použití ochranných pomůcek.</p> <p>Prohlubování zásad hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě.</p> <p>Samostatné dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě.</p>
<p>PRÁCE V DOMÁCNOSTI</p> <p>Provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy</p>	1. -10.	<p>Využití zrakového, hmatového a čichového smyslu ke kontaktu s prostředky na úklid a mytí.</p> <p>Seznámení se s pomůckami na základní úklid a mytí.</p> <p>Zapojení žáků do základního a drobného úklidu dle možností a schopností (utírání a vysávání prachu, mytí nádobí a podlahy)</p>

Prostřít stůl pro běžné stolování	1. – 10.	<p>Pozorování názorné ukázky prostírání.</p> <p>Nácvik a pomoc při prostírání, stolování a úklidu stolu, jednoduchá úprava stolu.</p> <p>Seznámení s pravidly správného chování při stolování.</p> <p>V rámci možností prostírání a úklid stolu.</p>
Zvládnout nákup a uložení základních potravin	1. – 10.	<p>Názorné předvedení nakupování (dle obrázků, piktogramů, referenčních předmětů).</p> <p>Pozorování v nákupním středisku a seznámení se skladováním a ukládáním základních potravin.</p> <p>Společné nakupování a správné uložení základních potravin.</p> <p>Dle možností a schopností samostatný nákup potravin a jejich skladování.</p>
Připravit jednoduchý pokrm podle pokynů	1. – 10.	<p>Využití zrakového, hmatového a chuťového smyslu ke kontaktu s potravinami a nápoji.</p> <p>Názorné předvedení pedagogem a ukázka přípravy jednoduchých pokrmů a nápojů.</p> <p>Nácvik a procvičení základních postupů při přípravě jednoduchých pokrmů a nápojů (s pomocí obrázků, piktogramů a referenčních předmětů).</p> <p>Základní způsoby tepelné úpravy (puďing, kakao, čaj...).</p> <p>Seznamování se zásadami zdravé výživy.</p>

<p>Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti</p>	<p>1. – 10.</p>	<p>Využití zrakového, hmatového a chuťového smyslu ke kontaktu s věcmi, o které by se mohly zranit.</p> <p>Seznámení s ochrannými pomůckami při práci v domácnosti a dodržování zásad hygieny (mytí rukou, potravin) a bezpečnosti (při styku s nimi).</p> <p>Čistota oděvů, udržování pořádku a čistoty.</p> <p>Seznámení s funkcí a užitím domácích spotřebičů, s jejich ovládním, ochranou a údržbou (bezpečnost provozu).</p>
--	-----------------	---

5. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ

Tento návod se týká hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků ve vyučovacích předmětech, v chování, klasifikace celkového prospěchu žáka, ukládání výchovných opatření a postupu do vyšších ročníků ve speciální ZŠ

Obsah:

1. *Hodnocení a klasifikace žáka*

- 1.1 Zásady hodnocení a klasifikace
- 1.2 Stupně klasifikace
- 1.3 Celkový prospěch
- 1.4 Hodnocení práce v zájmových útvarech
- 1.5 Postup do dalšího ročníku

2. *Metodický pokyn pro hodnocení žáků základní školy speciální*

- 2.1 Obecné zásady
- 2.2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
- 2.3 Postup při hodnocení
- 2.4 Hodnocení žáků v povinných předmětech
- 2.5 Možnosti stručného slovního hodnocení

3. *Hodnocení a klasifikace chování*

- 3.1 Klasifikace chování
- 3.2 Výchovná opatření

4. *Vysvědčení*

1. HODNOCENÍ ŽÁKA

Hodnocení žáků se řídí zákonem č.561/2004Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

1.1 Zásady hodnocení

Pojetí a předmět hodnocení

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje hodnocení průběžné a celkové. Průběžné hodnocení se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Hodnocení souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí. Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky učebních osnov, v souladu s požadavky individuálních vzdělávacích plánů, se schopností používat osvojených vědomostí, dovedností a návyků v konkrétních situacích a s chování žáka podle požadavků vnitřního řádu školy, internátního zařízení a pravidel školního řádu a soužití ve škole i ve veřejnosti. Chování neovlivňuje hodnocení výsledků ve vyučovacích předmětech.

Zásady hodnocení

1. Při průběžném i celkovém hodnocení pedagogický pracovník (dále jen "učitel") uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
2. Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu a provádí se slovně.
3. Hodnocení se provádí průběžně, ke konci prvního pololetí se vydává žákovi výpis z vysvědčení, na konci školního roku se žákovi vydává vysvědčení.
4. Při hodnocení přihlíží učitel k druhu a stupni mentálního postižení, k celkovému zdravotnímu stavu, k věkovým a individuálním zvláštěm a k vynaloženému úsilí.
5. Pro potřeby hodnocení se předměty dělí do tří skupin: předměty s převahou teoretického zaměření, předmět pracovní vyučování s převahou praktických činností a předměty s převahou výchovného a estetického zaměření.
6. Kritéria hodnocení jsou formulována především pro celkové hodnocení. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně (uplatňování klíčových kompetencí), v souladu se specifikou předmětu a s přihlédnutím k jeho postižení. Klasifikace by měla být především prostředkem motivačním a výchovným.

1.2 Stupně hodnocení

Žáci základní školy speciální jsou na vysvědčení hodnoceni pouze širším slovním hodnocením, v průběhu školního roku učitel hodnotí stručným slovním hodnocením.

1.3 Celkový prospěch žáka

Celkový prospěch vyjadřuje výsledky hodnocení povinných předmětů a chování.

Žák základní školy speciální je hodnocen těmito stupni :
prospěl
neprospěl

1.4 Hodnocení práce v zájmových útvarech a nepovinných předmětech

Výsledky práce v zájmových útvarech a nepovinných předmětech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

pracoval úspěšně
pracoval

2. METODICKÝ POKYN PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ

2.1 Obecné zásady

Žáci jsou vyučováni podle vzdělávacího programu, který umožňuje postupovat v jednotlivých výchovných složkách podle individuálních schopností žáků, tempem, které je pro ně nejvhodnější.

Výsledky vzdělávání v základní škole speciální se hodnotí slovně § 51 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.

2.2 Získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení získává učitel zejména:

- soustavným sledováním výkonu žáka v průběhu vyučování
- různými druhy prověřování jeho vědomostí, dovedností a návyků (praktické, pohybové, ústní, písemné, grafické),
- analýzou výsledků různých aktivit žáka zvláště se zaměřením na manuální zručnost, úroveň dosažené sebeobsluhy, celkovou sociální vyspělost a samostatnost
- konzultacemi s ostatními učiteli, vychovateli, případně pracovníky SPC.

Vzhledem ke specifickým této skupiny žáků je důležité uplatnění multisenzoriálního přístupu, směřujícího, prostřednictvím vhodně zvolených prostředků a metod práce, k subjektivnímu pocitu životní spokojenosti žáka, jako nejdůležitějšímu výstupu výchovně – vzdělávacího procesu, tento přístup se odráží i do způsobu hodnocení a klasifikace. Žáci vyučovaní dle ŠVP ZŠS jsou hodnoceni dle míry plnění školních výstupů. Žáci jsou hodnoceni nejen s ohledem na typ, kombinaci a stupeň postižení, ale i na individuální charakteristiky a zvláštnosti a okolnosti výkonu.

2.3 Postup při hodnocení

1. Při hodnocení učitel přihlíží k úsilí vynaloženému žákem, k jeho postojům k učení, jeho snaze a míře jeho postižení.

2. V hodnocení žákových výkonů by mělo převažovat hlavně kladné motivující hodnocení, jako je pochvala, uznání, povzbuzení, vyjádření kladného očekávání apod.

3. V odůvodněných případech lze žáka nehodnotit, o čemž rozhodne ředitel na základě návrhu třídního učitele a odborného posudku speciálně pedagogického centra nebo pedagogicko psychologické poradny.

4. Žáci jsou hodnoceni ve všech složkách výchovy, tj. smyslové, hudební, tělesné a pracovní

s výtvarnou. Posouzení rozumové složky výchovy je vyjádřeno v hodnocení jednotlivých předmětů.

5. Volitelné předměty se hodnotí analogicky jako předměty povinné.

6. Učitel sděluje žákovi hodnocení jeho výkonu bezprostředně po dokončení úkolu a poukazuje hlavně na klady jednotlivých hodnocených výkonů nebo výsledků žakovy činnosti.

7. Učitel informuje nejméně každé čtvrtletí zákonné zástupce žáka o prospěchu žáka a jeho chování. V případě výrazného zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje učitel zákonné zástupce neprodleně.

8. Ředitel školy dbá na jednotnost hodnotících měřítek všech učitelů.

9. Žák, který nejméně 3 měsíce před koncem klasifikačního období navštěvoval školu při zdravotnickém zařízení a byl tam hodnocen, se po návratu do kmenové školy za toto období kmenovou školou nehodnotí. Hodnocení žáka je provedeno na základě výstupní zprávy daného zdravotnického či školského zařízení.

10. Hodnocení chování probíhá formou ústní či slovního hodnocení. Na vysvědčení se hodnotí slovně.

11. Přestupuje-li žák na jinou školu, poskytne škola, kterou žák opouští, této škole písemnou zprávu o jeho chování a hodnocení v jednotlivých vyučovacích a výchovných předmětech.

12. V případě dlouhodobé nepřítomnosti žáka ze zdravotních důvodů, která trvá více než 6 týdnů (mimo pobytu ve zdravotnickém zařízení) může být žák vyučován individuálně v domácím prostředí, za dohledu a garance příslušného pedagoga.

2. 4 Hodnocení žáků v povinných předmětech

Prospěch žáka základní školy speciální se v jednotlivých předmětech v průběhu školního roku hodnotí formou slovního hodnocení. Formou širšího slovního hodnocení se hodnotí prospěch žáka vždy v pololetí a na konci daného ročníku.

Širší slovní hodnocení vyjadřuje konkrétní popis toho, co se žák naučil a dokázal, eventuelně co se mu dosud nepodařilo a na co by bylo třeba se v budoucnu zaměřit. Širší slovní hodnocení dokáže lépe postihnout individuální pokrok každého žáka a poskytuje celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonu.

V 1. až 3. ročníku se hodnotí tyto předměty :

čtení, psaní, matematika, věcné učení, pracovní výchova, estetická výchova, tělesná výchova.

Ve 4. až 6. ročníku se hodnotí tyto předměty :

čtení, psaní, matematika, věcné učení, pracovní výchova, estetická výchova, tělesná výchova, informatika (5. a 6.r.),

V 7. – 10. ročníku se hodnotí tyto předměty : čtení, psaní, matematika, člověk a společnost, člověk a příroda, informatika, výchova ke zdraví (9. a 10.r.), pracovní výchova, estetická výchova, tělesná výchova.

Žáci s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem jsou hodnoceni po celé období školní docházky z těchto předmětů: rozumová výchova, smyslová výchova, pohybová, zdravotní tělesná výchova, pracovní výchova, výtvarná výchova, hudební výchova.

Při hodnocení v souladu s požadavky učebních osnov a výstupů z ŠVP ZŠS se hodnotí zejména:

- a) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované rozumové a motorické činnosti
- b) schopnost využívat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech
- c) aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- d) vztah k práci, k pracovnímu kolektivu
- e) osvojení praktických dovedností a návyků
- f) iniciativu v praktických činnostech, vytrvalost
- g) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (s dohledem), udržování pořádku na pracovišti, péče o životní prostředí
- h) obsluha a údržba jednoduchých pracovních pomůcek, nástrojů, náradí
- i) v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení a k celkovému zdravotnímu stavu žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Žáci vyučovaní dle IVP jsou hodnoceni dle plnění tohoto plánu.

Žáci vyučovaní dle ŠVP ZŠS jsou hodnoceni dle školních výstupů.

Stručné (průběžné) slovní hodnocení žáka základní školy speciální

Toto hodnocení lze použít pro průběžné hodnocení žáka i jako podklad pro širší slovní hodnocení na vysvědčení.

Předmět					
Čtení	Čte samostatně (plynule s porozuměním)	Čte s pomocí (s částečným porozuměním)	Čte s pomocí	Čte pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Psaní	Píše samostatně (čitelně, úhledně)	Píše úhledně (čitelně)	Píše s pomocí	Píše pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Matematika	Počítá přesně a pohotově	Počítá s drobnými chybami	Počítá s pomocí	Počítá jen s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Věcné učení Člověk a společnost Člověk a příroda	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Výchova ke zdraví	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Informatika	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Výtvarná výchova Pracovní výchova	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Pracuje s plným fyzickým vedením
Tělesná výchova	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Snaží se	Je méně obratný, cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
Hudební výchova	Má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá	Rád zpívá, má dobrý rytmus	Rád zpívá a poslouchá hudbu	Rád (se zájmem) poslouchá hudbu. Má kladný vztah k hudbě	Vnímá hudbu
Řečová výchova	Neklasifikuje se				

Stručné (průběžné) slovní hodnocení žáka s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem

Rozumová výchova Smyslová výchova	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Hudební výchova	Má dobrý hudební sluch i rytmus	Má dobrý rytmus	Rád poslouchá hudbu	Má kladný vztah k hudbě	Vnímá hudbu
Výtvarná výchova Pracovní výchova	Je tvořivý	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Pracuje s plným fyzickým vedením
Zdravotní tělesná výchova Pohybová výchova	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Snaží se	Je méně obratný, cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc

Hodnocení v přípravném stupni základní školy speciální

1. Hodnocení žáků v přípravném stupni základní školy speciální provádí učitel slovně tak, aby kladně motivoval žáka i jeho rodiče k další práci a vyzvedl dovednosti, které žák zvládl
2. Hodnocení se provádí 2x ročně na konci pololetí
3. Pro hodnocení používáme formulář Osvědčení o docházce do přípravného stupně základní školy speciální

Výběr znaků pro slovní hodnocení může mít tuto podobu:

Intelekt

obecné rozumové schopnosti (inteligence); speciální schopnosti (např. matematicko - logické, jazykové aj.); organizační schopnosti ; bystrost; plánovitost; předvídanost; formy myšlení

Fantazie

bohatost fantazijních představ; tvůrčí fantazie; rekonstrukční fantazie; umělecká fantazie

Vyjadřovací schopnosti

řeč: vytříbená, stručná, bohatá, výrazná, spisovná, jasná, výstižná

Paměť

rychlost vstřípení látky; délka zapamatování; rychlost vybavování; kvalita obsahu zapamatované látky; objektivní nebo subjektivní typ (zkresluje skutečnost)

Pozornost

vytrvalost pozornosti; délka a hloubka pozornosti

City

soucitnost s druhými; citový vztah ke zvířatům a věcem; hloubka, rychlost a trvalost citů; estetické, intelektuální a etické city

Temperament

vzrušivost; živost; rychlost reakcí

Povahové ladění

optimistické - pesimistické

Zájmy a ideály

bohatost zájmů; kvalita zájmů; zájmy o matematiku, literaturu, hudbu, výtvarná umění, herectví, přírodu aj.; trvalost zájmů

Vztah k učení a k práci

pečlivost; zájem o učení; zájem o manuální práci; zájem o duševní práci; spolupracuje se školou; životní cíl a zaměření

Vztah k učitelům a představeným

uznává autoritu učitele a školy; přímost; úslužnost; ochota; uctívost; nebojácnost; poslušnost
Vztah k lidem a ke spolužákům společenskost; ochota pomoci; slušnost ve vystupování; něžnost; poddajnost; ústupnost-neústupnost; altruismus; důvěřivost; soucitnost; ohleduplnost; spravedlivost; neagresivní chování;

Extroverze-introverze

společenskost-uzavřenost; rád-nerád se stýká s druhými; uzavřenost - otevřenost
Společenské způsoby a vystupování zdvořilost; jemnost; takt; družnost; milé vystupování; ochota; úslužnost; osvojené návyky chování

Zevnějšek

čistotnost; upravenost; vkusnost; skromnost - extrémnost zevnějšku

Volní vlastnosti

vytrvalost; cílevědomost; snaživost (píle); neústupnost při překonávání překážek; smysl pro povinnost; zodpovědnost; plnění povinností; dochvilnost

Samostatnost

úkoly řeší samostatně; samostatnost v řešení životních situací (obstará nákup, zajistí vzkazy apod.)

Smysl pro pořádek

pořádnost; úklid vlastních věcí; pečlivost v uspořádání školních pomůcek, sešitů a knih

Ctižádost

zvýšená-snížená; přiměřená (zdravá)

Sebehodnocení

sebekritičnost; přeceňuje se - podceňuje se

Nebojácnost

není trémistou; dovede oponovat názorům, s nimiž nesouhlasí; statečnost

Dominance-submisivita

chce řídit druhé; chce organizovat; panovačnost; neústupnost-ústupnost; kompromisnost; tolerantnost; chce být veden

Mravní vlastnosti

upřímnost; pravdomluvnost; otevřenost; smysl pro pravdu; smysl pro nestrannost; altruismus (již uvedeno); dobré chování; zodpovědnost (již uvedeno); čestnost; zásadovost; ukázněnost; hrdost; svědomí

Sociální aktivita

iniciativnost; společenské akce; průbojnost; zapojení do diskusí; hlásí se často při vyučování; navrhuje nové věci

Motorika

pohybová obratnost celková; jemná koordinace pohybů prstů a rukou (zručnost); má rád ruční práce

Poznámka

U některých znaků nelze určit, zdali jde o znak kladný nebo záporný z etického hlediska (viz např. temperament). U některých nelze určit ani jejich opak, neboť se jich užívá jen v pejorativním smyslu (viz jazykové zvláštnosti). Seznam lze chápat také z různých pohledů. Jde jen o výběr těch znaků, které se nejčastěji uvádějí ve školních hodnoceních.

3. HODNOCENÍ A KLASIFIKACE CHOVÁNÍ

3.1 Klasifikace chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními pedagogickými pracovníky. Udělení 2. a 3. stupně z chování se zdůvodní v třídním výkazu a v katalogovém listu s datem projednání v pedagogické radě.

2. Chování se klasifikuje podle těchto kritérií:

- a) jak žák aktivně a uvědoměle plní ustanovení školního řádu, vnitřního řádu internátu, pokyny vyučujících a vedení školy
- b) jaký má vztah ke kolektivu
- c) jak dodržuje zásady a pravidla soužití ve škole.

3. Při klasifikaci chování žáků se v jednotlivých případech přihlíží ke všem stránkám žakovy osobnosti, k psychickému a zdravotnímu stavu, k druhu a stupni mentálního postižení, k prognóze jeho vývoje, k prostředí ve kterém žák vyrůstal a žije, k možnostem a úrovni výchovného působení rodiny i k jejímu podílu na vzniku závad nebo poruch v chování a na jejich nápravě se zřetelem k věkovým zvláštnostem, v negativních případech také k závažnosti přestupku, kterého se žák dopustil.

4. Chování žáků se hodnotí podle stupnice na čtvrté stránce tiskopisu vysvědčení. Motivující hodnocení chování může vyučující provést i širším slovním hodnocením na vnitřní stránce dvojlistu tiskopisu vysvědčení.

Chování žáků základní školy speciální se hodnotí s přihlédnutím k stupni a rozsahu postižení a individuální schopnosti náhledu na své chování. Při hodnocení zohledňuje

učitel druh a stupeň mentálního postižení žáka, jeho zdravotní stav a jeho individuální a věkové zvláštnosti, s akcentem na kultivaci žáka a rozvoj jeho schopností.

5. Ve výjimečných případech se chování žáků základní školy speciální, kteří nejsou dostatečně schopni je zvládat, neklasifikuje.

+/ V třídním výkazu se pak uvede, proč žák nebyl klasifikován.

+) Posudek o této skutečnosti vydává příslušný dětský nebo dorostový lékař, zpravidla na základě vyjádření odborného pracoviště (např. dětská psychiatrie), popřípadě odborné pracoviště samo.

6. Chování žáků se klasifikuje podle stupnice:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu, vnitřního řádu školy a internátu, zásady a pravidla soužití a morálky a má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy. Ojedinele se dopustil méně závažného přestupku.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu, vnitřního řádu školy a internátu, se zásadami a pravidly soužití a morálky. Žák se dopustil závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovení vnitřního řádu školy a internátu, přestože mu před snížením stupně z chování byla udělena důtka třídního učitele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustil závažného přestupku proti vnitřnímu řádu školy a internátu nebo se přes udělení důtky ředitele školy dopouští závažnějších přestupků proti zásadám a pravidlům soužití, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování. Chování žáka ve škole i mimo školu je v rozporu s právními a etickými normami. Dopustil se takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost žakovského kolektivu.

3. 2 Výchovná opatření

1. Pochvaly a jiná ocenění se udělují za mimořádný projev aktivity a iniciativy, za záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou práci.

2. Návrh na udělení pochvaly nebo jiného ocenění se projedná v pedagogické radě.

3. Ústní nebo písemnou pochvalu může udělit žákovi před kolektivem třídy nebo školy:

- a) třídní učitel
- b) ředitel školy
- c) zástupce společenské organizace.

4. Ve zvlášť odůvodněných případech (např. statečný čin, jímž byl zachráněn lidský život nebo majetek značné materiální hodnoty) mohou udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění orgány městského úřadu, popř. ministr školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

5. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do třídních výkazů, katalogových listů, na vysvědčení (ve stručném znění) a oznamují se písemně zákonným zástupcům.

6. Opatření k posílení kázně se ukládá, jestliže se žák závažněji nebo méně závažně, ale opakovaně, proviní proti školnímu řádu či vnitřnímu řádu školského zařízení, proti zásadám soužití nebo činnosti kolektivu. Opatření předchází před snížením známky z chování. Avšak v případě, že byla žákovi udělena důtka ředitele školy, nelze již klasifikovat chování jako velmi dobré.

7. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtka třídního učitele
- c) důtka ředitele školy.

8. Třídní učitel uděluje důtku po projednání s ředitelem školy. Ředitel školy uděluje důtku po projednání a schválení pedagogickou radou.

9. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy. O udělení výchovného opatření uvědomí škola prokazatelným způsobem zákonného zástupce žáka. O uložení výchovných opatření (odst. 7) učiní učitel záznam v třídní výkaze a katalogovém listu.

10. Opatření uvedená v odst. 7 lze žákovi uložit do tří dnů ode dne, kdy se učitel dozví o provinění žáka, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy se žák provinění dopustí. Za provinění se uděluje žákovi jen jedno opatření na posílení disciplíny.

4. VYSVĚDČENÍ

Vyplňování vysvědčení se řídí zákonem č.561/2004 Sb., vyhláškami č. 223/2005 Sb. a 454/2006 Sb. a pokyny MŠMT pro daný školní rok.

1. Po projednání klasifikace a hodnocení v pedagogické radě vyplní třídní učitel vysvědčení na předepsaném tiskopise. Škola vydá na konci prvního pololetí žákovi opis vysvědčení a na konci školního roku žák obdrží originál vysvědčení, kde bude zaznamenáno i první pololetí.

2. Na vysvědčení se uvádí klasifikace chování žáka, prospěch z povinných předmětů uvedených v učebním plánu příslušného ročníku, hodnocení práce v zájmových kroužcích, kladná výchovná opatření a celkový prospěch.

3. Celkový prospěch, celkové hodnocení se vyjadřuje vždy slovně a skloňuje se (prospěl / prospěla)

4. Chování žáků se hodnotí podle stupnice slovně.

Základní škola speciální

- Žáci základní školy speciální jsou na vysvědčení hodnoceni pouze širším slovním hodnocením.

- Na první straně vysvědčení se k předmětu zapíše „hodnocen slovně / hodnocena slovně“ a na vnitřní straně tiskopisu se uvede širší slovní hodnocení pro jednotlivé předměty, nebo se hodnocení zformuluje do podoby dopisu.
- Chování žáků se hodnotí podle stupnice na čtvrté stránce tiskopisu vysvědčení. Motivující hodnocení chování může vyučující provést i širším slovním hodnocením na vnitřní stránce dvojlistu tiskopisu vysvědčení.
- Žákovi 1. - 9. ročníku se na vysvědčení zaznamenává postup do vyššího ročníku školy.
- Po ukončení povinné devítileté školní docházky se na vysvědčení zaznamenává: Žák splnil povinnou devítiletou školní docházku.
- Po ukončení desetileté docházky se na vysvědčení zaznamenává: Žák ukončil školní docházku v základní škole speciální.

6. Autoevaluace školy

1. Průběh vzdělávání

	Cíle	Kritéria	Nástroje	Zdroj
ŠVP Základní škola speciální	Realizovaný školní vzdělávací program je v souladu s RVP ZŠS	Učitel kontroluje vytvořený ŠVP, učitelé popíší, které klíčové kompetence byly rozvíjeny a jakým způsobem	Vytvořený ŠVP, vytvoření podmínek pro pedagogy, finanční ohodnocení	Pozorování Hospitalace Zápisy v třídní knize Rozhovor Porady

2. Výsledky vzdělávání

	Cíle	Kritéria	Nástroje	Zdroj
ZŠS	Aktuální očekávané výstupy ŠVP jsou reálně a srozumitelně nastaveny	Žáci jsou hodnoceni podle míry plnění očekávaných školních výstupů	Pedagogické rady Čtvrtletní hodnocení	Rozhovor Plnění tematických plánů Hospitalace
	Prezentace výsledků školy	Prezentace na veřejnosti, akce školy, webové stránky školy, spolupráce s médii		

3. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, interakce školy, žáků, rodičů a dalších osob při vzdělávání

	Cíle	Kritéria	Nástroje	Zdroj
Podpora školy žákům a rodičům	Využívání služeb školského poradenského zařízení SPC, výchovného poradce	Spolupracující, spokojený žák a rodič, který má možnost využívat konzultace a služby SPC	Rozhovory s rodiči, žáky, učiteli, poradenskými pracovníky, pozorování	Rozhovor Pozorování
Spolupráce s rodiči	Navázání kontaktu s rodiči, řešení problémů, vzájemná	Akce, kterých se rodiče účastní, vzájemná pozitivní	Schůzky rodičů, konzultace s rodiči Přehled akcí	Pozorování Rozhovory

	pozitivní komunikace	komunikace s rodiči		
--	----------------------	---------------------	--	--

4. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

	Cíle	Kritéria	Nástroje	Zdroj
DVPP	Zvyšování odborné způsobilosti a osobnostního rozvoje	Pedagogové se účastní kurzů a seminářů, vzdělávacích akcí školy, Studují a sledují odbornou literaturu, mají zájem o nové poznatky ve speciálním školství	Sledování vzdělávacích portálů, samostudium Dostupná odborná literatura, finanční prostředky školy	Rozhovor Výroční zpráva pozorování
	Předávání vzájemných zkušeností	Seznámení účastníka kurzu s průběhem a poznatky Konzultace na poradách školy	Porady školy	Pozorování

5. Úroveň výsledků práce školy

	Cíle	Kritéria	Nástroje	Zdroj
	Účelné využití vynaložených finančních prostředků	Zařízení školy je plně funkční, bezpečné a estetické, nové pomůcky jsou plně využívány	Účelné vybavení tříd, poskytnutí komplexní speciálně pedagogické péče	Inventarizace rozhovor

Příloha č.2

Změny k 1.9. 2014

1/Pro větší srozumitelnost a orientaci měníme názvy těchto předmětů:

Estetická výchova – změna názvu na – **Hudební výchova** (zkratka Hv)
Výtvarná výchova (zkratka Vv)

Člověk a společnost – změna názvu na – **Vlastivěda** (zkratka Vl)
Člověk a příroda – změna názvu na – **Přírodověda** (zkratka Př)

2/V tabulce Stručné (průběžné) slovní hodnocení žáka základní školy speciální a Stručné (průběžné) slovní hodnocení žáka s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem bylo doplněno **hodnocení chování**

3/Pro přehlednost změn názvů jednotlivých předmětů jsou k příloze č. 2 vloženy tyto strany:

Učební plán pro 1.stupeň ZŠS

Učební plán pro 2. Stupeň ZŠS

Stručné (průběžné) slovní hodnocení žáka základní školy speciální

Stručné (průběžné) slovní hodnocení žáka s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem

4/Vzdělávání žáků v 11. a dalších ročnících SZŠ vychází z učebních osnov 10.ročníku SZŠ.

Učební plán pro 1. stupeň ZŠS

Učební plán pro 1. stupeň ZŠS							
Vyučovací předmět	Ročník						Celkem předmět
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Čtení	3	3	3	3	2+1	2+1	18
Psaní	2+1	2+1	2+1	2+1	1+2	1+2	18
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12
Matematika	2	2	2	2	2	2	12
Informatika					1	1	2
Věcné učení	3	3	3	3	2	2	16
Hudební výchova	2	2	2	2	2	2	12
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	6
Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18
Pracovní výchova	3	3	3	3	4	5	21
Celková povinná časová dotace v ročníku	22	22	22	22	23	24	135
Z toho disponibilních hodin	1	1	1	1	3	3	10

Učební plán pro 2. stupeň ZŠS

Učební plán pro 2. stupeň ZŠS					
Vyučovací předmět	Ročník				
	7.	8.	9.	10.	
Čtení	3	3	3	3	12
Psaní	2+1	2+1	2+1	1+2	12
Řečová výchova	1	1	1	1	4
Matematika	3	3	3	3	12
Informatika	1	1	1	1	4
Vlastivěda	2	2	2	2	8
Přírodověda	3	3	3	3	12
Hudební výchova	2	2	2	2	8
Výtvarná výchova	1	1	1	1	4
Tělesná výchova	3	3	3	3	12
Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2
Pracovní výchova	5+1	5+1	6	6	24
Celková povinná časová dotace v ročníku	28	28	29	29	114

Z toho disponibilních hodin	3	3	2	3	11

Stručné (průběžné) slovní hodnocení žáka základní školy speciální

Toto hodnocení lze použít pro průběžné hodnocení žáka i jako podklad pro širší slovní hodnocení na vysvědčení.

Předmět					
Čtení	Čte samostatně (plynule s porozuměním)	Čte s pomocí (s částečným porozuměním)	Čte s pomocí	Čte pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Psaní	Píše samostatně (čitelně, úhledně)	Píše úhledně (čitelně)	Píše s pomocí	Píše pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Matematika	Počítá přesně a pohotově	Počítá s drobnými chybami	Počítá s pomocí	Počítá jen s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Věcné učení Vlastivěda Přírodověda	Učivo chápe a správně reprodukuje	Učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	Učivo částečně zvládá	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Výchova ke zdraví	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Informatika	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Výtvarná výchova Pracovní výchova	Je tvořivý a zručný	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Pracuje s plným fyzickým vedením
Tělesná výchova	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Snaží se	Je méně obratný, cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
Hudební výchova	Má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá	Rád zpívá, má dobrý rytmus	Rád zpívá a poslouchá hudbu	Rád (se zájmem) poslouchá hudbu. Má kladný vztah k hudbě	Vnímá hudbu
Nepovinný předmět	Učivo zvládá dobře	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Řečová výchova	Neklasifikuje se				
Chování	Velmi dobré	Uspokojivé	Neuspokojivé		

Stručné (průběžné) slovní hodnocení žáka s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem

Rozumová výchova Smyslová výchova	Učivo dobře zvládá	Učivo zvládá	Učivo zvládá s pomocí	Učivo zvládá pouze s trvalou pomocí	Učivo zvládá s plným fyzickým vedením
Hudební výchova	Má dobrý hudební sluch i rytmus	Má dobrý rytmus	Rád poslouchá hudbu	Má kladný vztah k hudbě	Vnímá hudbu
Výtvarná výchova Pracovní výchova	Je tvořivý	Je tvořivý, pracuje s malou pomocí	Při práci vyžaduje vedení	Při práci potřebuje pomoc a vedení	Pracuje s plným fyzickým vedením
Zdravotní tělesná výchova Pohybová výchova	Je obratný a snaživý	Je méně obratný, ale snaží se	Snaží se	Je méně obratný, cvičí s pomocí	Při cvičení potřebuje velkou pomoc
Chování	Velmi dobré	Uspokojivé	Neuspokojivé		

Příloha č. 3

Využití formativního hodnocení v procesu učení

Formativní hodnocení (dále jen FH) je živý proces, proto prostupuje celým vzdělávacím procesem, a to po celý školní rok. Má široké spektrum využití, ale pouze za předpokladu, že se zohlední každý jednotlivý žák a přihlédne se k jeho rozumovým, komunikačním schopnostem a celkové diagnostice. Učitelé si jednotlivé strategie přizpůsobují a hledají další varianty, tak aby byly v co největší míře využívány. Protože naši školu navštěvuje široké spektrum žáků, je i variabilita FH široká.

1.Cíl – vyjasňování, sílení a pochopení cílů učení a kritériím úspěchu

Z pohledu učitele jde především o plánování, individualizaci, gradované úkoly a neustálou komunikaci. Podstatou této strategie je znalost cíle a smysluplnost učení.

Žáci mají cítit porozumění a smysluplnost učení.

2.Organizování efektivní třídní diskuze a zadávání úloh

Jedná se o zapojení žáků do procesu učení. Lze například využít komunikační kruh nebo individuální práci s žákem. Z procesu učení nesmí být nikdo vyloučen. Na základě těchto procesů může učitel společně s žákem průběžně stanovovat výchovně vzdělávací cíle.

3.Posilování efektivní zpětné vazby, která pomáhá učení

Pro zpětnou vazbu je důležité zaměřit se na jednotlivce, pracovat s cítem a s uvědoměním. Že chybovat je normální. Zpětná vazba napomáhá učitelům v plánování dalšího učení a stanovení si dalších cílů pro každého žáka zároveň a povzbuzuje žáky ke sledování vlastního pokroku směrem ke stanoveným cílům a motivuje je k učení. Techniky FH jsou různé a každý učitel či třídní kolektiv preferuje určitou techniku – bílé tabulky, jména žáků na kartičkách (pro kladení otázek namátkově vybraným žákům), semafor, barevné kelímky, smajlíci apod.

4.Zapojení žáků jako zdrojů učení pro sebe navzájem

Jedná se například o skupinovou práci s cílem, aby se zapojili všichni žáci. Jeden žák se učí od druhého. Jde například o naslouchání nebo nápodobu.

5.Zapojení žáků jako vlastníků učení

FH posiluje hodnocení posiluje sebehodnotící schopnosti žáka, žák vnímá hodnocení jako přirozenou součást života, žáci jsou schopni poučit se ze svých chyb, vyhodnocují výsledky a navrhují řešení pro zlepšení svých výkonů. Žák oceňuje zkušenosti druhých, vidí a respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si spolužáci a učitelé myslí, říkají a dělají. Zastřešením této strategie je FH úplné. Lze využít portfolia, sebehodnocení nebo tripartitní schůzku (učitel, rodič, žák).

